

VĚSTNÍK

ÚŘADU PRO OCHRANU OSOBNÍCH ÚDAJŮ

2005

Částka 36

18. února 2005

Cena 64,- Kč

OBSAH

Úvod	2338
------------	------

I. Registrace

Přehled zrušených registrací za období od 16. 11. 2004 do 10. 2. 2005	2339
---	------

II. Sdělení Úřadu

Z rozhodovací činnosti Úřadu

1. Zdravotnictví - vedení zdravotnické dokumentace a zpracování osobních údajů	2340
2. Obce – zveřejňování osobních údajů při výkonu samosprávy	2340
3. Obce – projednávání přestupků	2341
4. Společenství vlastníků a zpracování osobních údajů	2342
5. Ochrana práv správce v souvislosti se zpracováním osobních údajů bez souhlasu subjektu údajů	2342
6. Výkon poštovních služeb a zpracování osobních údajů při zasílání listin	2342
7. Plnění povinností správce nebo zpracovatele při zabezpečení osobních údajů	2342
8. Plnění dalších povinností správce podle zákona o ochraně osobních údajů	2343

III. Materiály z Úředního věstníku Evropské unie

Rozhodnutí Komise ze dne 26. července 2000 o odpovídající ochraně poskytované podle zásad „bezpečného přístavu“ a s tím souvisejících „často kladených otázek“ vydaných Ministerstvem obchodu Spojených států (oznámeno pod číslem K(2000) 2441)	2345
--	------

ÚVOD

Částka 36 Věstníku Úřadu pro ochranu osobních údajů obsahuje přehled zrušených registrací v období od 16. 11. 2004 do 10. 2. 2005.

Počínaje touto částkou zavádí Úřad v oddíle „Sdělení Úřadu“ novou rubriku s názvem **Z rozhodovací činnosti Úřadu**. Cílem tohoto kroku je informovat o rozhodovací činnosti Úřadu v různých oborech, kdy je řešeno podezření z porušení zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, v platném znění.

Rubrika Materiály z Úředního věstníku Evropské Unie přináší Rozhodnutí Komise ze dne 26. července 2000 o odpovídající ochraně osobních údajů předávaných do třetí země, vypracovaným v souvislosti se zásadami „bezpečného přístavu“, které vydalo Ministerstvo obchodu Spojených států. Dokument je přetištěn, upraven je pouze graficky.

II. SDĚLENÍ ÚŘADU

Z rozhodovací činnosti Úřadu

Sdělení úvodem:

Úřad pro ochranu osobních údajů se prostřednictvím následující stručné charakteristiky vyjadřuje k některým problematickým okruhům případů porušování povinností při zpracování osobních údajů projednávaných Úřadem pro ochranu osobních údajů v rámci své rozhodovací činnosti.

1. Zdravotnictví – vedení zdravotnické dokumentace a zpracování osobních údajů

V souvislosti se zpracováním osobních údajů obsažených ve zdravotnické dokumentaci je zdravotnické zařízení, tedy i lékař se soukromou praxí, povinno se řídit zákonem č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, který v § 67a a § 67b upravuje zpracování osobních údajů v souvislosti s vedením a nakládáním se zdravotnickou dokumentací. Tento zákon ukládá zdravotnickému zařízení povinnost vést zdravotnickou dokumentaci, která obsahuje též osobní údaje pacienta včetně údajů citlivých. Podle § 67b odst. 9 zákona č. 20/1966 Sb. se práva a povinnosti při zpracování osobních údajů souvisejících se zajišťováním zdravotní péče řídí zvláštním zákonem, kterým je zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů. To znamená, že zdravotnické zařízení je povinno dodržovat příslušné podmínky zpracování osobních údajů, které stanoví tento zákon, včetně povinností stanovené v § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 101/2000 Sb., podle kterého lze zpracovávat osobní údaje pouze v souladu s účelem, ke kterému byly shromážděny, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak, za předpokladu, že mu zvláštní zákon, tedy zákon č. 20/1966 Sb., neumožňuje jiný postup. Osoby oprávněné nahlížet do zdravotnické dokumentace jsou taxativně vyjmenovány v § 67b odst. 10 zákona č. 20/1966 Sb. Z tohoto ustanovení, stejně jako z § 67b odst. 13 zákona č. 20/1966 Sb., které upravuje nakládání se zdravotnickou dokumentací v případě změny ošetřujícího lékaře tím způsobem, že dosavadnímu ošetřujícímu lékaři stanoví povinnost předat nově zvolenému všechny informace potřebné pro zajištění návaznosti poskytování zdravotní péče, však nelze dovodit žádný právní titul, kterým by tento právní předpis opravňoval lékaře k zaslání dokumentací pacientů třetí osobě, byť je s nimi v příbuzenském vztahu. (čj. 7/03/SŘ-OSR)

Způsob zpracování shromážděných osobních údajů musí být v souladu s účelem, tedy s druhem a rozsahem péče poskytované výdejnou prostředků zdravotnické techniky. K jakémukoli jinému účelu zpracování osobních údajů je nutný souhlas subjektu údajů. Skutečnost, že provozovatel zdravotnického zařízení je současně i výrobcem nebo distributorem zdravotnických prostředků, neopravňuje tohoto provozovatele k využívání osobních údajů shromážděných v souvislosti s provozem zdravotnického zařízení k nabídce svých výrobků. (čj. 5/04/SŘ-OSR)

Při výkladu ustanovení § 21 odst. 1 zákona č. 123/2000 Sb., o zdravotnických prostředcích a o změně některých souvisejících zákonů, tedy povinnosti zajistit dostupnost návodů k použití zdravotnického prostředku a informací pro spotřebitele, je nutno dojít k závěru, že návody a informace, dodávané spolu se zdravotnickým prostředkem, musejí být osobám používajícím tyto prostředky vždy znovu dostupné, pokud o ně z jakéhokoli důvodu požádají. V tomto ustanovení ovšem nelze spatřovat oporu pro zasílání nevyžádaných informací a nabídek na zdravotnické prostředky, obzvláště když od doby, kdy adresát nabídky předmětné zdravotnické prostředky používal, uplynuly více než dva roky. (čj. 5/04/SŘ-OSR)

Zdravotní pojišťovna je v souladu s § 42 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, oprávněna kontrolovat využívání a poskytování zdravotní péče hrazené ze zdravotního pojištění, a to i prostřednictvím informačních dat v rozsahu stanoveném zákonem. Používání údajů z informačního systému zdravotní pojišťovny pro vlastní potřebu je podle § 21 odst. 2 zákona č. 280/1992 Sb., o resortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťovnách, jejím výhradním právem. Za tuto vlastní potřebu je přitom třeba považovat též kontrolu využívání a poskytování zdravotní péče hrazené ze zdravotního pojištění, a to včetně nezbytné součinnosti zdravotnického zařízení, kterou je podle § 42 odst. 4 zákona č. 48/1997 Sb. povinno poskytnout při výkonu kontroly, zahrnující zejména povinnost předkládat požadované doklady, sdělovat údaje a poskytovat vysvětlení. V rámci výše uvedené kontroly se tedy zdravotní pojišťovna může obrátit na zdravotnické zařízení s žádostí o součinnost a využít k této součinnosti též příslušná informační data. Z těchto důvodů je nutno konstatovat, že zasláním listiny obsahující údaje o pojištěnci z informačního systému zdravotní pojišťovny statutárnímu orgánu smluvního zdravotnického zařízení nedochází k porušení povinností správce osobních údajů stanovených zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, zejména pak § 5 odst. 1 písm. f), neboť zpracování osobních údajů je stanoveno zvláštním zákonem, který je v poměru speciality vůči zákonu č. 101/2000 Sb. a předmětný způsob zpracování umožňuje. (čj. 25/03-OSR)

2. Obce – zveřejňování osobních údajů při výkonu samosprávy

Zastupitelstvo města a rada města, jako orgány s pravomocí rozhodovat o záležitostech patřících do samostatné působnosti města, ve smyslu § 84 odst. 1 a § 102 odst. 2 a 3 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), jsou oprávněni na svém zasedání projednávat otázky dispozic s majetkem města i otázky týkající se nájmu bytů ve vlastnictví města, a to včetně způsobů vymáhání dlužného nájem-

ného. Při projednávání těchto záležitostí mají na základě zvláštních zákonů povinnost účastníky právních vztahů identifikovat, a proto mohou podle ustanovení § 5 odst. 2 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, zpracovávat osobní údaje dotčených osob i bez jejich souhlasu. (čj. 12/04/SŘ-OSR)

O činnosti orgánů obce informuje podle § 97 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), obec občany na zasedáních zastupitelstva města a dále jiným způsobem v místě obvyklým. Tímto jiným způsobem může být právě publikace přijatých usnesení v místním tisku nebo na internetových stránkách města. Město je dále povinno poskytovat informace občanům, kteří o ně požádají na základě zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. V obou uvedených případech dochází ke zpřístupnění informací obsažených v usnesení rady města neomezenému okruhu osob a povinností města je tedy zajistit dodržování zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, přičemž při poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb. je tato povinnost výslovně uvedena v ustanovení § 2 odst. 3. Pokud není možné zveřejňované osobní údaje anonymizovat nebo jejich rozsah omezit tak, aby publikované sdělení ještě plnilo svůj účel, je nutné si pro tuto formu zpracování (tj. zveřejnění) vyžádat souhlas dotčených osob podle § 5 odst. 5 zákona č. 101/2000 Sb. (čj. 11/03/SŘ-OSR)

Pokud město plní svoji povinnost vůči osobám uvedeným v ustanovení § 16 odst. 1 písm. e), § 16 odst. 3 a § 17 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), a umožňuje jim nahlížet do usnesení rady města a do zápisů z jednání a usnesení zastupitelstva města, nelze jeho postup považovat za porušení povinnosti stanovené v § 5 odst. 3 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů. Avšak tím, že usnesení rady a zastupitelstva města obsahující osobní údaje uvedených osob byla publikována na internetových stránkách města, získali přístup k těmto osobním údajům všichni uživatelé Internetu. Vzhledem k tomu, že uživatelem Internetu může být neomezený okruh osob, nejen osoby vymezené zákonem č. 128/2000 Sb. v ustanovení § 16 a § 17, je nutno dojít k závěru, že soukromý život osob, o nichž bylo jednáno na zasedání rady a zastupitelstva města, byl publikováním jejich osobních údajů narušen. (čj. 12/04/SŘ-OSR)

V případě majetkových dispozic lze považovat za důvodný a účelný, tedy v souladu se zákonem, takový postup, kdy by ve zveřejněné verzi usnesení byla přesně identifikována pouze předmětná nemovitost a uvedeno jak bylo rozhodnuto (např. prodá se, pronajme se). Takto redukováné usnesení stále dostatečně informuje o tom, jaké záležitosti byly na zasedání orgánu města projednávány. Ohledně zveřejňování osobních údajů dlužníků (zde konkrétně nájemníků, kteří dluží městu na nájemném) je nutno konstatovat, že tento postup je v podstatě opakovaným postihem těchto osob. Jelikož se jedná o postupy v rámci činností stanovených zákonem, je nutno takové jednání považovat za nedovolené. Zveřejnění osobních údajů uvedených osob by bylo možné, pokud by k tomu předem daly souhlas. Současně je vhodné ve zveřejněné verzi usnesení upozornit na právo osob vymezených v § 16 a § 17 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obec-

ní zřízení), na nahlédnutí do úplného znění usnesení nebo zápisu z jednání. (čj. 12/04/SŘ-OSR)

Právo na ochranu soukromého a rodinného života je jedním ze základních lidských práv, zakotveným v ustanovení čl. 10 odst. 2 zákona č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod. Cílem ochrany tohoto práva je zamezit jakýmkoli škodlivým zásahům do soukromí osob, ať již ze strany soukromých subjektů nebo veřejné moci. V oblasti ochrany osobních údajů se toto ústavně zakotvené právo promítá právě do § 5 odst. 3 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů. (čj. 11/03/SŘ-OSR)

3. Obce – projednávání přestupků

Účelem zpracování osobních údajů shromážděných obcí při postupu podle zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, je projednání přestupku konkrétního obviněného. Zpracovávat osobní údaje shromážděné při projednávání přestupku k jinému účelu, v tomto případě zveřejnění v místním periodiku, je podle ustanovení § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, možné pouze pokud k tomu dal subjekt údajů (tj. obviněný) souhlas. (čj. 29/04/SŘ-OSR)

K činností komise k projednávání přestupků zahrnujícím zpracování osobních údajů lze konstatovat, že rozsah osobních údajů, který je správní orgán oprávněn v řízení o přestupku shromažďovat, není taxativně stanoven v žádném právním předpise. Je proto nezbytné řídit se při jeho určování zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, zejména pak § 5 odst. 1 písm. d) tohoto zákona, tzn. povinností shromažďovat osobní údaje odpovídající pouze stanovenému účelu a v rozsahu nezbytném pro naplnění stanoveného účelu. Tento účel zpracování osobních údajů přitom vyplývá z právních předpisů upravujících řízení o přestupcích, tzn. zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, a subsidiárně též zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), a zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků. (čj. 18/04/SŘ-OSR)

Je nepochybné, že osobní údaje vypovídající o zaměstnání a zaměstnavateli obviněných z přestupku nejsou nezbytnými identifikačními údaji subjektu, neboť je zřejmé, že ke „ztotožnění“ osoby plně dostačuje: jméno, příjmení, adresa trvalého pobytu, číslo občanského průkazu a datum narození. Z hlediska stanovení účelu shromažďování osobních údajů vypovídajících o zaměstnání a zaměstnavateli obviněných je však třeba konstatovat, že takovéto osobní údaje lze v řízení o přestupku využít například k posouzení osoby pachatele prostřednictvím poznatků získaných od zaměstnavatele, ke kterému je následně přihlédnuto při stanovení výše sankce, dále mohou tyto údaje vypovídat o osobních poměrech pachatele a tím vést v souladu s § 79 odst. 3 zákona č. 200/1990 Sb. k upuštění od povinnosti nahradit náklady řízení. Osobní údaj vypovídající o zaměstnavateli obviněného lze následně využít i pro výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy. (čj. 18/04/SŘ-OR)

Lze tedy shrnout výše uvedené tak, že nepochybně existují situace, kdy je možné nebo dokonce nezbytné, aby správní orgán získal osobní údaje subjektu vypovídající

o jeho zaměstnání a zaměstnavateli, avšak jejich shromažďování touto formou se jeví jako neúčelné, pokud se jejich uchovávání v dalším procesu ukázalo jako nadbytečné. Správnímu orgánu nic nebrání posouzení sociální situace osoby obviněného z přestupku, tj. i ve vztahu k zaměstnavateli a vyžádání si potřebných informací o profesi či o zaměstnavateli, avšak nikoliv nedůvodným shromažďováním souboru informací v úvodní fázi řízení, aniž by přestupkový orgán zřetelně deklaroval účel shromažďování a obviněného vedl k jeho povinnosti uvést pro účely řízení o přestupku požadované údaje, a to jako údaje nikoli identifikační. (čj.18/04/SŘ-OSR)

4. Společenství vlastníků a zpracování osobních údajů

Pokud společenství vlastníků bytových jednotek zpracovává osobní údaje společníků v nezbytném nutném rozsahu pro naplnění účelu správy domu a souvisejících činností, může v souladu s ustanovením § 5 odst. 2 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, provádět zpracování osobních údajů společníků bez jejich souhlasu. (čj. 9/04/SŘ-OSR)

Vzhledem k tomu, že v případě správy společných částí domu se jedná o hospodaření se společným majetkem společníků, jsou všichni společníci oprávněni znát údaje, které se tohoto hospodaření týkají, a to včetně údajů o úhradách stanovených záloh do fondu oprav. Naopak poskytování služeb spojených s užíváním jednotek a úhrady za ně se týká pouze jednotlivých vlastníků jednotek. Platba záloh, případně existence nedoplatků za tyto služby, nemá bezprostřední souvislost s hospodařením se společným majetkem společníků. (čj. 9/04/SŘ-OSR)

Společenství vlastníků jednotek je oprávněno v rámci vyúčtování fondu oprav uvádět osobní údaje získané pouze za účelem správy domu, tedy za účelem provádění činností hrazených z fondu oprav. Skutečnost, že někteří ze společníků jsou dlužní za služby spojené s užíváním jednotek, není účastník řízení oprávněn ve vyúčtování fondu oprav uvádět a zpřístupňovat tak tyto údaje všem ostatním společníkům. (čj. 9/04/SŘ-OSR)

5. Ochrana práv správce v souvislosti se zpracováním osobních údajů bez souhlasu subjektu údajů

Správce osobních údajů je oprávněn za účelem ochrany svých práv a právem chráněných zájmů shromažďovat údaje nezbytné pro pozdější komunikaci s Policií České republiky (příp. obecní či městskou policií) v případech odcizení zboží v jeho provozovnách, a to za účelem poskytnutí součinnosti společnostem pro vyčíslení škody, příp. uplatnění nároku na náhradu škody v adhezním řízení. Těmito nezbytnými údaji přitom mohou nepochybně být zejména informace týkající se zboží, které bylo odcizeno, a dále číslo protokolu, které umožňuje ztotožnit údaje o zboží vedené účastníkem řízení s údaji o předpokládaném pachateli krádeže vedenými policií. (čj. 20/04/SŘ-OSR)

Dále je též oprávněn shromažďovat identifikační osobní

údaje zadržených osob podezřelých z odcizení zboží v jeho provozovně, pokud jsou jimi poskytnuty dobrovolně, za účelem jejich předání příslušníkům policie. Takové dobrovolné poskytnutí identifikačních osobních údajů lze považovat za konkludentní souhlas se zpracováním poskytnutých osobních údajů pouze za uvedeným účelem. (čj. 20/04/SŘ-OSR)

6. Výkon poštovních služeb a zpracování osobních údajů při zaslání listin

Ztráta zásilky, která obsahuje písemnosti s osobními údaji, není výsledkem cileného jednání, které by bylo možno považovat za porušení zásad ochrany osobních údajů jak je stanoví zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů. Převzetím zásilky provozovatelem poštovní služby k poskytnutí poštovní služby je uzavřena poštovní smlouva a odpovědnost za škodu vzniklou při poskytování poštovních služeb je dále upravena zákonem č. 29/2000 Sb., o poštovních službách a o změně některých zákonů (zákon o poštovních službách). (čj. 289/03-OSR)

Skutečnost, že zásilka, která obsahuje písemnosti s osobními údaji, je odesílána jako obyčejná zásilka, nelze považovat za jednání v rozporu se zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, zejména pak s § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb., tedy povinností přijmout taková opatření, aby nemohlo dojít k neoprávněnému nebo nahodilému přístupu k osobním údajům, k jejich změně, zničení či ztrátě, neoprávněným přenosům, k jejich jinému neoprávněnému zpracování, jakož i k jinému zneužití osobních údajů. Pokud není mezi účastníky právního vztahu sjednáno jinak, je konkrétní podoba ochrany osobních údajů na správci či zpracovateli. Jeho povinností je vyhodnotit rizika a stanovit prostředky a způsob ochrany. (čj. 289/03-OSR)

7. Plnění povinností správce nebo zpracovatele při zabezpečení osobních údajů

Ustanovení § 13 odst.1 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, je nutno vykládat tak, že vyhodnotit rizika a přijmout jim odpovídající opatření je povinen jak správce, tak i zpracovatel osobních údajů. Pokud tedy potřebná opatření nepřijme správce osobních údajů, případně je nepřijme v dostatečné míře, je v tomto rozsahu povinen přijmout potřebná bezpečnostní opatření zpracovatel osobních údajů. (čj. 35/04/SŘ-OSR)

Správce osobních údajů svým jednáním poruší povinnosti stanovené v § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, pokud nepřijme odpovídající pravidla bezpečnostní politiky týkající se informačních systémů, která by zabránila neoprávněnému zpracování předmětných osobních údajů, a to zejména z toho důvodu, že správně nevyhodnotí rizika, která hrozí osobním údajům zpracovávaným prostřednictvím informačního systému, a jím přijímaná opatření proti neoprávněnému a nahodilému přístupu k osobním údajům nejsou dostatečně razantní a komplexní. (čj. 1/04/SŘ-OSR)

8. Plnění dalších povinností správce podle zákona o ochraně osobních údajů

Pokud není mezi účastníky právního vztahu sjednáno jinak, je na rozhodnutí příslušného správce či zpracovatele osobních údajů, zda splní svou povinnost vyplývající z § 5 odst. 1 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, tedy povinnost uchovávat osobní údaje pouze po dobu, která je nezbytná k účelu jejich zpracování, navrácení nebo skartací materiálů obsahujících osobní údaje účastníků právního vztahu. (čj. 5/03-OSR)

Za účelné jednání, v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, lze v případě kolektivních zájezdů zařizovaných zástupcem

kolektivu považovat zasílání pouze individuálních odbavovacích pokynů jednotlivým účastníkům zájezdu. Zasílání cestovní smlouvy obsahující úplný seznam účastníků zájezdu je možné pouze v případě, že by všichni účastníci zájezdu souhlasili se zpřístupněním svých osobních údajů ostatním cestujícím. V opačném případě je zpřístupnění shromážděných osobních údajů jednotlivých účastníků zájezdu všem ostatním cestujícím překročením účelu, k němuž správce osobních údajů osobní údaje shromažďuje. (čj. 7/04/SŘ-OSR)

Poznámka: Za jednotlivými texty, které jsou rozděleny do tematických okruhů, jsou vždy kurzívou uvedena interní čj., pod kterými jsou jednotlivé případy v Úřadu evidovány.

III. Materiály z Úředního věstníku Evropské unie

ROZHODNUTÍ KOMISE ze dne 26. července 2000

podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES o odpovídající ochraně poskytované podle zásad „bezpečného přístavu“ a s tím souvisejících „často kladených otázek“ vydaných Ministerstvem obchodu Spojených států

(oznámeno pod číslem K(2000) 2441)

(Text s významem pro EHP)

(2000/520/ES)

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství,

s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů [1], a zejména na čl. 25 odst. 6 uvedené směrnice,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) V souladu se směrnicí 95/46/ES jsou členské státy povinny zajistit, aby k předání osobních údajů do třetí země docházelo pouze, pokud dotyčná třetí země zajišťuje odpovídající úroveň ochrany a pokud budou před předáním údajů dodržovány právní předpisy členského státu provádějící ostatní ustanovení směrnice.
- (2) Komise může dospět ke zjištění, že třetí země zajišťuje odpovídající úroveň ochrany. V tomto případě lze osobní údaje z členských států předávat, aniž by bylo nezbytné poskytnutí dalších záruk.
- (3) V souladu se směrnicí 95/46/ES má být úroveň ochrany údajů hodnocena s ohledem na všechny okolnosti související s předáním nebo předáváním údajů a s ohledem na dané podmínky. Pracovní skupina pro ochranu fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů zřízená zmíněnou směrnicí [2] vydala pokyny k takovým hodnocením [3].
- (4) S ohledem na rozdíly v přístupu třetích zemí k ochraně údajů by mělo být dbáno na to, aby hodnocení odpovídající povahy této ochrany a uplatňování všech rozhodnutí na základě čl. 25 odst. 6 směrnice 95/46/ES nebyla svévolně nebo neodůvodněně diskriminační vůči třetím zemím, kde jsou obdobné podmínky, nebo mezi nimi, a aby nevytvářely skrytou překážku obchodu s ohledem na stávající mezinárodní závazky Společenství.
- (5) Odpovídající úroveň ochrany při předávání údajů ze Společenství do Spojených států je podle tohoto rozhodnutí dosaženo tehdy, jestliže organizace dodržují zásady „bezpečného přístavu“ pro ochranu osobních údajů předávaných z členského státu do Spojených států (dále jen „zásady“) a často kladených otázek (Frequently Asked Questions, dále jen „FAQ“), které představují pokyny pro provádění těchto zásad vydaných vládou Spojených států dne 21. července 2000. Organizace dále musí zveřejnit své zásady pro ochranu sou-

kromí a podléhat pravomoci Federální obchodní komise (Federal Trade Commission, FTC) podle článku 5 zákona Federal Trade Commission Act, který zakazuje nekalé nebo klamavé jednání či praktiky v obchodě nebo související s obchodem, nebo jiného na základě zákona vytvořeného orgánu, který účinně zajistí dodržování zásad prováděných v souladu s FAQ.

- (6) Oblasti nebo taková zpracování údajů, jež nepodléhají pravomoci žádného z orgánů veřejné správy Spojených států, které jsou vyjmenovány v příloze VII tohoto rozhodnutí, leží mimo oblast působnosti tohoto rozhodnutí.
- (7) Pro zajištění řádného uplatňování tohoto rozhodnutí je nezbytné, aby dotčené osoby, jako např. subjekty údajů, vývozci údajů nebo orgány pro ochranu údajů, mohly rozpoznat organizace, které přijaly zásady a FAQ. Za tímto účelem se Ministerstvu obchodu Spojených států nebo jeho zmocněnci ukládá vést a zpřístupnit veřejnosti seznam organizací, které samy osvědčují, že přijaly zásady prováděné v souladu s FAQ, a které podléhají pravomoci alespoň jednoho orgánu veřejné správy uvedeného v příloze VII tohoto rozhodnutí.
- (8) V zájmu průhlednosti a proto, aby příslušné orgány v členských státech zajistily ochranu fyzických osob v souvislosti se zpracováním jejich osobních údajů, je nezbytné uvést v tomto rozhodnutí výjimečné okolnosti, za nichž může být odůvodněno pozastavení určitých toků údajů bez ohledu na zjištění odpovídající úrovně ochrany.
- (9) Je možné, že tzv. „bezpečný přístav“ vytvořený zásadami a FAQ bude nutno případně přezkoumávat na základě zkušeností, s ohledem na vývoj v oblasti ochrany soukromí za situace, kdy technologie neustále usnadňují předávání a zpracování osobních údajů, a na základě zpráv orgánů pověřených jeho prosazováním.
- (10) Pracovní skupina pro ochranu fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů zřízená článkem 29 směrnice 95/46/ES vydala stanoviska k úrovni ochrany poskytované zásadami „bezpečného přístavu“ ve Spojených státech, ke kterým se přihlíželo při přípravě tohoto rozhodnutí [4].
- (11) Opatření tohoto rozhodnutí jsou v souladu se stanoviskem výboru zřízeného článkem 31 směrnice 95/46/ES.

(12) V souladu s rozhodnutím Rady 1999/468/ES, a zejména jeho článkem 8, přijal Evropský parlament dne 5. července 2000 usnesení A5-0177/2000 k návrhu rozhodnutí Komise o odpovídající ochraně poskytované podle zásad „bezpečného přístavu“ a s tím souvisejících „často kladených otázek“ (FAQ) předložených Ministerstvem obchodu Spojených států [5]. Komise návrh rozhodnutí znovu prověřila na základě tohoto usnesení a došla k závěru, že přestože Evropský parlament považuje za nutná některá vylepšení zásad „bezpečného přístavu“ a souvisejících FAQ předtím, než bude možno vycházet z toho, že zajišťují „odpovídající ochranu“, nezjistil, že by Komise přijetím rozhodnutí překročila své pravomoci,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

- Pro účely čl. 25 odst. 2 směrnice 95/46/ES se pro všechny činnosti spadající do oblasti působnosti zmíněné směrnice má za to, že „zásady bezpečného přístavu“ (dále jen „zásady“) uvedené v příloze I tohoto rozhodnutí a prováděné podle pokynů obsažených v často kladených otázkách (dále jen „FAQ“) vydaných Ministerstvem obchodu Spojených států dne 21. července 2000, jak jsou uvedeny v příloze II tohoto rozhodnutí, zajišťují odpovídající úroveň ochrany osobních údajů předávaných ze Společenství organizacím usazeným ve Spojených státech, s ohledem na následující dokumenty vydané Ministerstvem obchodu Spojených států:
 - přehled mechanismů pro prosazování zásad bezpečného přístavu uvedený v příloze III;
 - memorandum o náhradách škod způsobených porušením soukromí a o výslovném zmocnění podle práva Spojených států uvedené v příloze IV;
 - dopis Federal Trade Commission uvedený v příloze V;
 - dopis Ministerstva dopravy Spojených států uvedený v příloze VI.
- Při každém předání údajů musí být splněny následující podmínky:
 - organizace přijímající údaje se jednoznačně a veřejně zavázala dodržovat zásady prováděné v souladu s FAQ a
 - tato organizace podléhá zákonným pravomocím orgánu veřejné správy Spojených států, který je uveden v příloze VII tohoto rozhodnutí a který je oprávněn vyšetřovat stížnosti a v případě nedodržení zásad prováděných v souladu s FAQ poskytnout nápravu proti nekalým nebo klamavým praktikám, jakož i náhradu škody fyzickým osobám bez ohledu na zemi bydliště nebo jejich státní příslušnost.
- Podmínky uvedené v odstavci 2 se považují za splněné každou organizací, která sama osvědčuje, že přijímá zásady prováděné v souladu s FAQ, dnem, kterým tato organizace oznámí Ministerstvu obchodu Spojených států (nebo jeho zmocněnci) veřejné vyhlášení svého

závazku uvedeného v odst. 2 písm. a) a název orgánu veřejné správy uvedeného v odst. 2 písm. b).

Článek 2

Toto rozhodnutí se vztahuje výlučně na odpovídající úroveň ochrany zajišťovanou ve Spojených státech podle zásad prováděných v souladu s FAQ s cílem splnit požadavky čl. 25 odst. 1 směrnice 95/46/ES a nedotýká se uplatňování ostatních ustanovení zmíněné směrnice, které se vztahují na zpracování osobních údajů v členských státech, zejména článku 4 zmíněné směrnice.

Článek 3

1. Aniž jsou dotčeny pravomoci příslušných orgánů členských států přijímat opatření, která zajišťují, aby byla dodržována vnitrostátní ustanovení přijatá k provedení jiných ustanovení směrnice 95/46/ES než článku 25, mohou tyto orgány vykonávat své stávající pravomoci, aby zastavily toky údajů vůči organizaci, která sama osvědčila, že přistoupila k zásadám prováděným v souladu s FAQ s cílem chránit fyzické osoby v souvislosti se zpracováním jejich osobních údajů v těchto případech:

- pokud orgán veřejné správy Spojených států uvedený v příloze VII tohoto rozhodnutí nebo nezávislý odvolací orgán ve smyslu písmene a) zásady provádění uvedené v příloze I tohoto rozhodnutí zjistí, že tato organizace porušuje zásady prováděné v souladu s FAQ; nebo
- pokud je velmi pravděpodobné, že zásady jsou porušovány; pokud se lze důvodně domnívat, že příslušný výkonný orgán včas nepřijal nebo nepřijme přiměřená opatření nezbytná pro vyřešení sporné věci; pokud by pokračování v předávání údajů vyvolalo bezprostřední riziko vzniku vážné újmy subjektům údajů a pokud příslušné orgány členského státu za daných okolností přiměřeně usilují o informování organizace a poskytly jí možnost zaujmout stanovisko.

Pozastavení předávání údajů skončí, jakmile je zajištěno dodržování zásad prováděných v souladu s FAQ a jakmile jsou o tom informovány dotčené příslušné orgány ve Společenství.

- Členské státy neprodleně uvědomí Komisi o přijetí opatření podle odstavce 1.
- Členské státy a Komise se rovněž vzájemně informují o případech, kdy opatření přijatá subjekty pověřenými zajištěním toho, aby byly dodržovány zásady prováděné v souladu s FAQ ve Spojených státech, nejsou dostatečná.
- Pokud informace shromážděné podle odstavců 1, 2 a 3 prokážou, že kterýkoli subjekt pověřený zajištěním toho, aby byly dodržovány zásady prováděné v souladu s FAQ ve Spojených státech, neplní účinně svou úlohu, uvědomí o tom Komise Ministerstvo obchodu Spojených států, a bude-li třeba, předloží návrh opatření postupem podle článku 31 směrnice 95/46/ES s cílem zrušit toto rozhodnutí, pozastavit je nebo omezit jeho působnost.

Článek 4

1. Toto rozhodnutí lze kdykoli upravit s ohledem na zkušenosti s jeho uplatňováním nebo jestliže úroveň ochrany poskytovaná zásadami a FAQ bude převyšena požadavky kladenými právem Spojených států.

Komise zhodnotí v každém případě provádění tohoto rozhodnutí na základě dostupných informací tři roky po jeho oznámení členským státům a veškeré významné poznatky sdělí výboru zřízenému článkem 31 směrnice 95/46/ES a zejména sdělí veškeré důkazy, které by mohly mít vliv na hodnocení, prováděné podle článku 1 tohoto rozhodnutí, zda poskytují odpovídající úroveň ochrany ve smyslu článku 25 směrnice 95/46/ES, a veškeré důkazy, že se toto rozhodnutí uplatňuje diskriminačním způsobem.

2. Komise předloží, je-li to nezbytné, návrhy opatření postupem podle článku 31 směrnice 95/46/ES.

Článek 5

Členské státy přijmou veškerá opatření nezbytná pro dosažení souladu s tímto rozhodnutím nejpozději do 90 dnů ode dne jeho oznámení členským státům.

Článek 6

Toto rozhodnutí je určeno členským státům.

V Bruselu dne 26. července 2000.

Za Komisi
Frederik BOLKESTEIN
člen Komise

PŘÍLOHA I

**ZÁSADY „BEZPEČNÉHO PŘÍSTAVU“
PRO OCHRANU OSOBNÍCH ÚDAJŮ
vydané Ministerstvem obchodu Spojených států
dne 21. července 2000**

Komplexní právní úprava Evropské unie týkající se ochrany soukromí – směrnice o ochraně údajů (dále jen „směrnice“) – nabyla účinnosti dne 25. října 1998. Tato směrnice požaduje, aby se předávání osobních údajů uskutečňovala pouze do těch třetích zemí, které zajišťují „odpovídající“ úroveň ochrany soukromí. Spojené státy a Evropská unie sice sledují stejný cíl, kterým je zvýšení ochrany soukromí svých občanů, avšak Spojené státy přistupují k otázkám ochrany soukromí odlišně než Evropská unie. Spojené státy uplatňují odvětvový přístup, který je založen na kombinaci právních předpisů, nařízení a samoregulace. Vzhledem k těmto rozdílům vyjadřuje mnoho organizací ve Spojených státech nejistotu ohledně dopadu „odpovídající úrovně ochrany“ vyžadované Evropskou unií pro předávání osobních údajů z Evropské unie do Spojených států.

Za účelem snížení této nejistoty a vytvoření lépe předvídatelného rámce pro taková předávání údajů vydává minis-

terstvo obchodu v rámci své zákonné pravomoci pěstovat, podporovat a rozvíjet mezinárodní obchod tento dokument a často kladené otázky (dále jen „zásady“). Tyto zásady byly vyvinuty na základě konzultací s představiteli průmyslu a široké veřejnosti za účelem usnadnění obchodu mezi Spojenými státy a Evropskou unií. Jsou určeny výlučně organizacím ve Spojených státech, které získávají osobní údaje z Evropské unie, aby mohly splnit požadavky „bezpečného přístavu“ a z něj vyplývající domněnku „odpovídající“ ochrany údajů. Vzhledem k tomu, že tyto zásady byly vytvořeny výhradně k tomuto zvláštnímu účelu, může být jejich využití pro jiné účely nevhodné. Tyto zásady nelze použít jako náhradu za vnitrostátní právní předpisy týkající se zpracování osobních údajů v členských státech, jimiž se provádí směrnice.

Rozhodnutí organizací splnit požadavky „bezpečného přístavu“ je zcela dobrovolné a organizace mohou tyto požadavky splnit různými způsoby. Organizace, které se rozhodnou přijmout tyto zásady, musí tyto zásady dodržovat, aby mohly získat a udržet si výhody plynoucí z „bezpečného přístavu“, a musí veřejně prohlásit, že tak činí. Jestliže se například některá organizace připojí k programu na ochranu soukromí, který byl vytvořen v soukromém sektoru a který je v souladu s těmito zásadami, splní požadavky „bezpečného přístavu“. Organizace může tyto požadavky splnit také vytvořením vlastních opatření na ochranu soukromí, pokud jsou v souladu s těmito zásadami. Jestliže při dodržování těchto zásad spoléhá organizace zcela nebo zčásti na samoregulaci, musí být nedodržení takové samoregulace rovněž postižitelné podle oddílu 5 Federal Trade Commission Act zakazujícího nekalé nebo klamavé jednání nebo podle jiného zákona či nařízení zakazujícího takové jednání. (Viz v příloze seznam orgánů veřejné správy Spojených států uznávaných Evropskou unií.) Dále mohou organizace podléhající právním a správním nebo jiným předpisům (nebo pravidlům), které účinně zajišťují ochranu osobních údajů, rovněž využívat výhod plynoucích z „bezpečného přístavu“. Ve všech případech jsou výhody plynoucí z „bezpečného přístavu“ zaručeny ode dne, ve kterém organizace, která usiluje o splnění požadavků „bezpečného přístavu“, sama osvědčí ministerstvu obchodu (nebo jeho zmocněnci), že přijímá tyto zásady, a to v souladu s pokyny pro vlastní osvědčení uvedenými v často kladených otázkách (FAQ).

Dodržování těchto zásad může být omezeno: a) v rozsahu nezbytném pro splnění požadavků bezpečnosti státu, veřejného zájmu nebo prosazování zákonů; b) zákonem, správním nařízením nebo judikaturou, které vytvářejí protichůdné závazky, nebo výslovným zmocněním za předpokladu, že při výkonu takového zmocnění může organizace prokázat, že nedodržení zásad je omezeno na rozsah nezbytný pro dodržení nadřazených oprávněných zájmů, jimž má takové zmocnění sloužit; nebo c) jestliže směrnice nebo právo členského státu umožňují výjimky nebo odchylky, pokud se takové výjimky nebo odchylky uplatňují ve srovnatelných souvislostech. V souladu s cílem zvýšit ochranu soukromí by organizace měly usilovat o úplné a transparentní uplatňování těchto zásad, včetně toho, že uvedou, v jakých případech se výjimky ze zásad povolené

podle písmene b) budou v jejich programu na ochranu soukromí uplatňovat pravidelně. Z téhož důvodu se očekává, že pokud podle těchto zásad nebo práva Spojených států existuje možnost volby, organizace zvolí pokud možno vyšší úroveň ochrany.

Organizace mohou chtít z praktických nebo jiných důvodů uplatňovat tyto zásady na veškerá zpracování údajů, jsou však povinny uplatňovat je na údaje předané teprve po přistoupení k „bezpečnému přístavu“. Organizace nejsou povinny pro splnění požadavků „bezpečného přístavu“ uplatňovat tyto zásady na manuálně zpracováváné osobní údaje. Organizace, které hodlají využívat výhod plynoucích z „bezpečného přístavu“ za účelem získávání manuálně zpracováváných informací z EU, musí uplatňovat zásady na veškeré takové informace předané po jejich přistoupení k „bezpečnému přístavu“. Organizace, která hodlá rozšířit výhody plynoucí z „bezpečného přístavu“ na osobní informace týkající se lidských zdrojů, předávané z EU pro využití v rámci zaměstnaneckých vztahů, musí tuto skutečnost oznámit, když sama osvědčuje ministerstvu obchodu (nebo jeho zmocněnci) přijetí zásad, a musí splnit požadavky uvedené v často kladených otázkách týkající se vlastního osvědčení. Organizace budou moci také poskytovat ochranná opatření nezbytná podle článku 26 směrnice, jestliže uplatní v písemných dohodách s osobami, které předávají údaje z EU, zásady na hmotně právní ustanovení o ochraně soukromí, jakmile tato další ustanovení pro takové vzorové smlouvy schválí Komise a členské státy.

V otázkách výkladu a dodržování zásad „bezpečného přístavu“ (včetně často kladených otázek) a příslušných opatření na ochranu soukromí prováděných organizacemi náležejícími k „bezpečnému přístavu“ se uplatňuje právo Spojených států, s výjimkou případů, ve kterých se organizace zavázaly ke spolupráci s evropskými orgány pro ochranu údajů. Není-li stanoveno jinak, uplatní se veškerá ustanovení zásad „bezpečného přístavu“ a často kladených otázek ve všech relevantních případech.

„Osobní údaje“ a „osobní informace“ jsou údaje týkající se určené nebo určitelné fyzické osoby, které spadají do oblasti působnosti směrnice, organizace ve Spojených státech je obdržela z Evropské unie a jsou zaznamenány v jakékoli podobě.

POVINNOST OZNAMOVACÍ

Organizace musí informovat fyzické osoby o tom, za jakým účelem informace o nich shromažďuje a využívá, jak se mohou na organizaci obrátit v případě jakýchkoli dotazů nebo stížností, jakým třetím osobám tyto informace předává a jaké možnosti volby a prostředky tato organizace poskytuje fyzickým osobám, aby mohly omezit používání a předávání těchto informací. Toto oznámení musí být učiněno jasně a zřetelně při první příležitosti, při které je fyzická osoba požádána, aby poskytla organizaci své osobní údaje, nebo co možná nejdříve poté, avšak v každém případě předtím, než tato organizace takové údaje použije pro účely jiné, než pro jaké je předávající organizace původně shromáždila či zpracovávala, nebo než je poprvé předá třetí osobě [6].

MOŽNOST VOLBY

Organizace musí fyzickým osobám dát možnost zvolit (odmítnout), zda jejich osobní údaje mohou být a) předány třetí osobě nebo b) použity k účelu, který je neslučitelný s účelem (účely), ke kterému (kterým) byly původně shromážděny nebo následně dotčenou fyzickou osobou schváleny. Dotčeným fyzickým osobám musí být umožněn výkon jejich práva na volbu jasným, srozumitelným, snadno dostupným a finančně přijatelným postupem.

U citlivých informací (např. osobní údaje vypovídající o zdravotním stavu, rasovém nebo etnickém původu, politických postojích, náboženském nebo filozofickém přesvědčení, členství v odborových organizacích nebo informace o sexuálním životě dané osoby) musí být poskytnuta možnost potvrzující nebo výslovné volby (svolení), jestliže mají být tyto informace předány třetí osobě nebo použity k účelu, který neodpovídá účelu, pro který byly původně shromážděny nebo pro který byly následně dotčenou fyzickou osobou schváleny výkonem práva na volbu. V každém případě by měly organizace s jakýmkoli informacemi získanými od třetí osoby, které třetí osoba označí za citlivé a takto s nimi zachází, zacházet jako s citlivými informacemi.

DALŠÍ PŘEDÁNÍ

Při předávání informací třetí osobě musí organizace uplatňovat zásady oznamovací povinnosti a možnosti volby. Jestliže organizace hodlá předávat informace třetí osobě, která je jí pověřena a jedná podle jejích pokynů ve smyslu poznámky pod čarou, může tak učinit, pokud se buď nejprve přesvědčí, že tato třetí osoba přijímá zásady „bezpečného přístavu“ nebo podléhá směrnici nebo je u ní jinak zjištěna odpovídající úroveň ochrany, anebo s takovou třetí osobou uzavře písemnou dohodu, v níž se požaduje, aby tato třetí osoba zajistila nejméně stejnou úroveň ochrany soukromí, jakou vyžadují příslušné zásady „bezpečného přístavu“. Jestliže organizace splní tyto požadavky, neponese odpovědnost (pokud se sama nedohodne jinak), pokud třetí osoba, které tyto informace předá, je zpracuje v rozporu s omezeními nebo se svými prohlášeními, ledaže by organizace věděla nebo musela vědět, že tato třetí osoba údaje zpracuje takovým nepřijatelným způsobem, a neučinila náležité kroky, aby takovému zpracování zabránila nebo je zastavila.

BEZPEČNOST

Organizace, které vytvářejí, uchovávají, používají nebo šíří osobní údaje, musí učinit přiměřená bezpečnostní opatření, aby zabránily jejich ztrátě, zneužití a neoprávněnému přístupu k nim, jejich předávání, změně nebo zničení.

INTEGRITA ÚDAJŮ

V souladu se zásadami musí být osobní údaje podstatně pro účely, pro které se mají použít. Organizace nesmí zpracovávat osobní údaje způsobem, který je neslučitelný s účelem, pro který byly původně shromážděny nebo následně dotčenou fyzickou osobou schváleny. V rozsahu nezbytném pro tyto účely je organizace povinna podniknout přiměřené kroky, aby zajistila spolehlivost údajů pro zamýšlený účel, jejich přesnost, úplnost a aktuálnost.

PŘÁVO NA PŘÍSTUP

Fyzické osoby musí mít přístup k osobním údajům, které o nich organizace uchovává, a musí mít možnost opravit, změnit nebo vymazat ty, které jsou nepřesné, ledaže by s tím spojené výdaje nebo náklady na poskytnutí přístupu byly v daném případě neúměrné ohrožení soukromí fyzické osoby nebo kdyby byla porušena práva osob jiných než dotčené fyzické osoby.

PROSAZOVÁNÍ

Účinná ochrana soukromí musí zahrnovat mechanismy zajišťující dodržování zásad „bezpečného přístavu“, opravné prostředky pro fyzické osoby, jichž se údaje týkají a které byly dotčeny nedodržením těchto zásad, jakož i sankce pro organizace, jestliže se zásadami neřídí. Takové mechanismy musí zahrnovat alespoň a) snadno dostupné, finančně přijatelné a nezávislé orgány prováděné řízení, ve kterém budou vyšetřovány veškeré stížnosti a spory předkládané fyzickými osobami a bude o nich rozhodnuto s odvoláním na zásady a bude přiznána náhrada škody v případech, ve kterých to stanoví platné právo nebo iniciativy soukromého sektoru; b) následné postupy, kterými se ověřuje, zda osvědčení a tvrzení podniků o jejich opatřeních na ochranu soukromí jsou pravdivá a že tato opatření jsou prováděna tak, jak se uvádí; a c) povinnost odstranit problémy vzniklé v důsledku nedodržení zásad organizacemi, které prohlásily, že je přijímají, jakož i odpovídající sankce pro takové organizace. Sankce musí být dostatečně přísné, aby bylo zajištěno, že organizace budou tyto zásady dodržovat.

Příloha

Seznam orgánů veřejné správy Spojených států uznávaných Evropskou unií.

Evropská unie uznává následující orgány veřejné správy Spojených států jako orgány oprávněné vyšetřovat stížnosti a zjednat nápravu proti nekalým nebo klamavým praktikám jakož i nahradit škodu fyzickým osobám v případě nedodržování zásad prováděných v souladu s FAQ:

- Federal Trade Commission na základě své pravomoci podle oddílu 5 Federal Trade Commission Act,
- Ministerstvo dopravy Spojených států na základě své pravomoci podle hlavy 49 United States Code, oddíl 41712.

PŘÍLOHA II

ČASTO Kladené otázky (FREQUENTLY ASKED QUESTIONS, FAQ)

FAQ 1 – Citlivé údaje

Ot.: Musí organizace u citlivých údajů vždy poskytnout možnost výslovné volby (svolení)?

Odp.: Ne, taková možnost volby se nevyžaduje, pokud je zpracování (1) v životně důležitém zájmu subjektu údajů nebo jiné osoby; (2) nezbytné pro uplatnění právních náro-

ků nebo pro obhajobu; (3) nezbytné k poskytnutí zdravotní péče nebo určení diagnózy; (4) prováděno v rámci zákonné činnosti nadace, sdružení nebo jakékoli jiné neziskové organizace s politickým, filozofickým, náboženským nebo odborářským zaměřením a za podmínky, že se zpracování týká výhradně členů této organizace nebo osob, které s ní jsou v pravidelném kontaktu v souvislosti s jejími cíli a že údaje nebudou předány třetím osobám bez souhlasu subjektů údajů; (5) nezbytné pro splnění povinností této organizace vyplývajících z pracovního práva; nebo (6) pokud se týká údajů, které dotčená fyzická osoba prokazatelně zveřejnila.

FAQ 2 - Výjimky pro novinářskou činnost

Ot.: Vzhledem ke svobodě tisku zaručené ústavou Spojených států a k výjimce pro novinářské materiály uvedené ve směrnici, použijí se zásady „bezpečného přístavu“ na osobní údaje, které se shromažďují, uchovávají nebo rozšiřují pro novinářské účely?

Odp.: Tam, kde se právo na svobodný tisk zakotvené v Prvním dodatku k Ústavě Spojených států střetává se zájmy na ochraně soukromí, musí vyvážení těchto zájmů, pokud jde o činnost fyzických či právnických osob ve Spojených státech, upravovat První dodatek. Na osobní údaje, které se shromažďují za účelem zveřejnění, rozhlasového či televizního vysílání nebo jiných způsobů veřejného sdělování novinářských materiálů, bez ohledu na to, zda jsou skutečně použity, jakož i na informace nalezené v dříve uveřejněných materiálech pocházejících z mediálních archivů se zásady „bezpečného přístavu“ nevztahují.

FAQ 3 – Druhotná odpovědnost

Ot.: Nesou odpovědnost podle zásad „bezpečného přístavu“ poskytovatelé internetových služeb (Internet service providers, ISP), telekomunikační společnosti nebo jiné organizace, jestliže pouze přenášejí, přesměrovávají, přepojují nebo dočasně ukládají jménem jiných organizací informace, které mohou porušovat ustanovení těchto zásad?

Odp.: Ne. Stejně jako samotná směrnice, ani zásady „bezpečného přístavu“ nezakládají druhotnou odpovědnost. Organizace není odpovědná v rozsahu, v němž pouze dále předává údaje přenášené třetími osobami a neurčuje účel ani prostředky zpracování těchto osobních údajů.

FAQ 4 – Investiční bankovníctví a audity

Ot.: Činnost auditorů a investičních bankéřů může zahrnovat zpracovávání osobních údajů bez souhlasu či vědomí dotčené fyzické osoby. Za jakých okolností je to slučitelné se zásadami oznamovací povinnosti, možnosti volby a práva na přístup?

Odp.: Investiční bankéři nebo auditori smějí zpracovávat osobní údaje bez vědomí dotčené fyzické osoby pouze v rozsahu nezbytném a po dobu nezbytnou pro splnění zákonných požadavků nebo požadavků vyplývajících

z veřejného zájmu a v dalších případech, v nichž by uplatněním těchto zásad byly dotčeny oprávněné zájmy organizace. Mezi takové oprávněné zájmy patří kontrola dodržování zákonných povinností společnostmi a sledování účetnictví a potřeba zachování důvěrnosti související s případnými akvizicemi, fúzemi, společnými podniky nebo jinými podobnými transakcemi, které provádějí investiční bankéři nebo auditoři.

FAQ 5 [7] – Úloha orgánů pro ochranu údajů

Ot.: Jak mohou společnosti, které se zaváží ke spolupráci s Orgány pro ochranu údajů v Evropské unii (DPA), tyto závazky přijmout a jak se budou provádět?

Odp.: Podle zásad „bezpečného přístavu“ se musí organizace usazené ve Spojených státech, které získávají osobní údaje z EU, zavázat, že budou využívat účinné mechanismy, aby bylo zajištěno dodržování zásad „bezpečného přístavu“. Jak je konkrétněji uvedeno v zásadě prosazování, patří sem: a) opravné prostředky určené fyzickým osobám, jichž se údaje týkají, b) následné postupy pro ověření, zda jejich osvědčení a tvrzení o postupech při ochraně soukromí jsou pravdivá, a c) povinnost organizací napravit problémy vzniklé v důsledku nedodržení zásad „bezpečného přístavu“ a přijmout příslušné sankce za porušení těchto zásad. Má se za to, že organizace splňuje ustanovení písmen a) a c) zásady prosazování, jestliže splňuje požadavky této FAQ pro spolupráci s orgány pro ochranu údajů.

Organizace se může zavázat ke spolupráci s orgány pro ochranu údajů ve svém osvědčení, že přijímá zásady „bezpečného přístavu“, které adresuje Ministerstvu obchodu Spojených států (viz FAQ 6 o tomto vlastním osvědčení), a to prohlášením, ve kterém uvede, že:

1. se rozhodla splnit požadavky uvedené pod písmeny a) a (c) zásady prosazování „bezpečného přístavu“ tím, že se zavazuje ke spolupráci s orgány pro ochranu údajů;
2. bude spolupracovat s orgány pro ochranu údajů při vyšetřování a řešení stížností vznesených s odvoláním na zásady „bezpečného přístavu“ a
3. podrobí se doporučení příslušných orgánů pro ochranu údajů v případě, že tyto orgány dojdou k názoru, že organizace musí podniknout konkrétní opatření, aby splnila zásady „bezpečného přístavu“, včetně opatření vedoucích k nápravě nebo odškodnění ve prospěch fyzických osob, které byly poškozeny v důsledku nedodržení těchto zásad, a poskytne orgánům pro ochranu údajů písemné potvrzení, že takové opatření provedla.

Spolupráce ze strany orgánů pro ochranu údajů má podobu informací a doporučení a probíhá tímto způsobem:

- orgány pro ochranu údajů poskytují doporučení prostřednictvím svého neformálního orgánu vytvořeného na úrovni Evropské unie, jehož úkolem bude mimo jiné napomáhat zajišťovat harmonizovaný a soudržný přístup,
- tento orgán bude poskytovat rady dotčeným organizacím ve Spojených státech v případě nevyřešených stížností fyzických osob na nakládání s osobními údaji, které byly

předány z Evropské unie v rámci „bezpečného přístavu“. Doporučení mají zajistit, aby zásady „bezpečného přístavu“ byly uplatňovány správně, a budou zahrnovat veškeré opravné prostředky ve prospěch dotčené fyzické osoby (osob), jež orgány pro ochranu údajů budou považovat za přiměřené,

- tento orgán bude poskytovat rady na základě žádostí dotčených organizací nebo stížností přijatých přímo od fyzických osob na organizace, které se zavázaly ke spolupráci s orgány pro ochranu údajů pro účely „bezpečného přístavu“, přičemž bude tyto fyzické osoby povzbuzovat a v případě nutnosti jim napomáhat k tomu, aby nejdříve využily vnitřních mechanismů pro vyřizování stížností, které daná organizace nabízí,
- doporučení se budou vydávat teprve poté, co byla oběma stranám sporu poskytnuta dostatečná příležitost zaujmout stanovisko a předložit veškeré důkazy, které si přejí uvést. Orgán se bude snažit poskytnout doporučení v co nejkratší době, jak jen to požadavek řádného procesu umožní. Zpravidla se tento orgán bude snažit poskytnout doporučení do 60 dnů od přijetí stížnosti nebo žádosti, a pokud to bude možné, rychleji,
- orgán zveřejní výsledky svého vyšetřování předložených stížností, pokud to bude považovat za vhodné,
- poskytování doporučení tímto orgánem nezakládá žádnou odpovědnost orgánu ani jednotlivých orgánů pro ochranu údajů.

Jak bylo uvedeno výše, organizace, které se rozhodnou využít pro řešení sporů této možnosti, se musí zavázat, že se podrobí doporučení orgánů pro ochranu údajů. Jestliže se organizace nepodrobí doporučení do 25 dnů od jeho doručení a zpoždění uspokojivě nevysvětlí, orgán vytvořený orgány pro ochranu údajů oznámí svůj záměr buď předložit věc americké Federal Trade Commission či jinému federálnímu nebo státnímu orgánu Spojených států se zákonnými pravomocemi k výkonu rozhodnutí v případech podvodu nebo zkresleného prohlášení, nebo konstatovat, že dohoda o spolupráci byla závažným způsobem porušena, a musí být proto považována za neplatnou. V posledně jmenovaném případě informuje orgán Ministerstvo obchodu Spojených států (nebo jeho zmocněnce), aby mohl být seznam organizací náležejících k „bezpečnému přístavu“ odpovídajícím způsobem změněn. Jakékoli nesplnění závazku spolupracovat s orgány pro ochranu údajů, jakož i nedodržení zásad „bezpečného přístavu“ je žalovatelné jako klamavé praktiky podle oddílu 5 FTC Act Spojených států nebo jiných podobných zákonů.

Organizace, které se rozhodnou pro tuto možnost, budou povinny platit roční poplatek určený na krytí provozních nákladů orgánu vytvořeného orgány pro ochranu údajů a mohou být navíc požádány, aby uhradily náklady na veškeré potřebné překlady vyplývající z poradenské činnosti orgánu v souvislosti s vyšetřováním žádostí nebo stížností podaných proti nim. Roční poplatek nepřesáhne 500 USD a pro menší společnosti bude nižší.

Možnost spolupráce s orgány pro ochranu údajů bude dostupná organizacím, které se připojí k zásadám „bezpečného přístavu“, po dobu tří let. Orgány pro ochranu

údajů opětovně posoudí před uplynutím tohoto období toto ujednání, jestliže se ukáže, že počet organizací ve Spojených státech, které se rozhodly pro tuto možnost, je příliš vysoký.

FAQ 6 – Vlastní osvědčení

Ot.: *Jakým způsobem organizace sama osvědčí, že přijímá zásady „bezpečného přístavu“?*

Odp.: Výhody plynoucí z „bezpečného přístavu“ jsou zajištěny ode dne, ve kterém organizace sama osvědčí Ministerstvu obchodu Spojených států (nebo jeho zmocněnci), že přijímá tyto zásady v souladu s níže uvedenými pokyny.

Za účelem vlastního osvědčení o přijetí zásad „bezpečného přístavu“ poskytne organizace Ministerstvu obchodu Spojených států (nebo jeho zmocněnci) dopis podepsaný vedoucím pracovníkem jménem organizace, v němž musí být uvedeny alespoň následující informace:

1. název organizace, poštovní adresa, e-mailová adresa, číslo telefonu a faxu;
2. popis činnosti organizace v souvislosti s osobními údaji přijímanými z EU;
3. popis ustanovení na ochranu soukromí u dané organizace uplatňovaných pro takové osobní údaje, obsahující: a) údaj o tom, kde jsou tato ustanovení přístupná k nahlédnutí veřejnosti, b) datum, kdy nabyla účinnosti, c) kontaktní místo pro vyřizování stížností, žádostí o přístup k informacím a dalších záležitostí vyplývajících z „bezpečného přístavu“, d) konkrétní orgán zřízený zákonem, který je příslušný projednávat stížnosti na organizaci ohledně případných nekalých nebo klamavých praktik a porušení předpisů na ochranu soukromí (a který je uveden v příloze k zásadám „bezpečného přístavu“), e) název případných programů na ochranu soukromí, jichž se organizace účastní, f) způsob ověřování (např. vnitřní, prostřednictvím třetí osoby) [8] a g) nezávislé odvolací řízení, v rámci něhož lze vyřešit nevyřešené stížnosti.

Pokud si organizace přeje rozšířit výhody plynoucí z „bezpečného přístavu“ na údaje o lidských zdrojích předávané z EU pro využití v rámci zaměstnaneckých vztahů, může tak učinit, jestliže existuje orgán zřízený zákonem, který je příslušný projednávat stížnosti na organizaci ohledně těchto údajů o lidských zdrojích a který je uveden v příloze k zásadám. Organizace musí navíc uvést tuto skutečnost ve vlastním osvědčení a zavázat se ke spolupráci s příslušným(i) orgánem (orgány) v EU v souladu s použitelnými ustanoveními FAQ 9 a FAQ 5 a k tomu, že bude dodržovat doporučení vydaná takovými orgány.

Ministerstvo (nebo jeho zmocněnec) povede seznam všech organizací, které vydají takové osvědčení a kterým tak náleží výhody „bezpečného přístavu“, a bude takovýto seznam aktualizovat na základě každoročních dopisů obsahujících osvědčení a oznámení a přijatých podle FAQ 11. Takové dopisy obsahující vlastní osvědčení musí být zasílány alespoň jednou ročně. V opačném případě bude organizace odstraněna ze seznamu a nebudou jí již nadále náležet výhody vyplývající z „bezpečného přístavu“. Jak

tento seznam, tak dopisy obsahující vlastní osvědčení zaslané organizacemi budou zpřístupněny veřejnosti. Všechny organizace, které učiní vlastní osvědčení k zásadám „bezpečného přístavu“, musí ve svých příslušných zveřejněných prohlášeních týkajících se opatření na ochranu soukromí uvést, že přijímají zásady „bezpečného přístavu“.

Závazek přijímat zásady „bezpečného přístavu“ není časově omezen ve vztahu k údajům, které organizace obdržela v době, ve které požívá výhod „bezpečného přístavu“. Tento závazek znamená, že se na takové údaje nadále vztahují zásady „bezpečného přístavu“ tak dlouho, dokud je organizace uchovává, používá nebo předává, a to i v případě, že následně z jakéhokoli důvodu „bezpečný přístav“ opustí.

Organizace, která přestane existovat jako samostatná právnická osoba v důsledku fúze nebo převzetí, to musí předem oznámit Ministerstvu obchodu Spojených států (nebo jeho zmocněnci). Toto oznámení by mělo rovněž obsahovat údaj o tom, zda přebírající subjekt nebo subjekt vzniklý fúzí (1) bude nadále podle práva, podle něhož se převzetí nebo fúze uskutečnila, vázán zásadami „bezpečného přístavu“ nebo (2) se rozhodne sám vydat osvědčení, že přijímá zásady „bezpečného přístavu“, nebo poskytne jiná ochranná opatření, jako např. písemnou dohodu zajišťující dodržování zásad „bezpečného přístavu“. Neuplatní-li se ani bod (1) ani bod (2), musí být neprodleně vymazány veškeré údaje, které byly získány v rámci „bezpečného přístavu“.

Organizace nemusí uplatňovat na veškeré osobní informace bez rozdílu zásady „bezpečného přístavu“, ale musí je uplatňovat na veškeré osobní údaje, které obdržela z Evropské unie poté, co přistoupila k „bezpečnému přístavu“.

Jakákoli zkreslená prohlášení vůči veřejnosti o tom, že organizace uplatňuje zásady „bezpečného přístavu“, mohou být žalována Federal Trade Commission nebo jiným příslušným orgánem veřejné správy. Zkreslená prohlášení vůči Ministerstvu obchodu Spojených států (nebo jeho zmocněnci) mohou být žalována podle False Statements Act (18 U.S.C. § 1001).

FAQ 7 – Ověřování

Ot.: *Podle jakých následných postupů organizace ověřují, že osvědčení a tvrzení o jejich opatřeních na ochranu soukromí v rámci „bezpečného přístavu“ jsou pravdivá a že se tato opatření provádějí skutečně tak, jak je v nich uvedeno a v souladu se zásadami „bezpečného přístavu“?*

Odp.: Organizace, aby splnila požadavky na ověřování podle zásady prosazování, může taková osvědčení a tvrzení ověřit buď sama, nebo nechat provést kontrolu externí osobou.

V případě posuzování prováděného samotnou organizací musí být takovým ověřením zjištěno, že zveřejněná opatření organizace na ochranu soukromí u osobních údajů získaných z EU jsou přesná, úplná, oznámená na viditelném místě, plně provedená a přístupná. Dále musí být zjištěno, že tato opatření na ochranu soukromí jsou v souladu se zásadami „bezpečného přístavu“; že fyzické osoby jsou

informovány o vnitřních postupech pro vyřizování stížností a o nezávislých mechanismech, jejichž prostřednictvím mohou podávat své stížnosti; že organizace má své postupy pro školení zaměstnanců v provádění těchto opatření a že postihuje nedodržování těchto opatření; a že má vnitřní postupy pro pravidelnou objektivní kontrolu dodržování výše uvedených opatření. Prohlášení ověřující posuzování prováděné samotnou organizací musí podepsat vedoucí pracovník nebo jiný zmocněný zástupce organizace alespoň jednou ročně a musí být poskytnuto na žádost fyzických osob nebo v souvislosti s vyšetřováním nebo stížností na nedodržování předpisů.

Organizace musí uchovávat záznamy o provádění svých opatření na ochranu soukromí vytvořených podle zásad „bezpečného přístavu“ a na žádost v souvislosti s vyšetřováním nebo stížností na nedodržování předpisů je musí poskytnout nezávislému orgánu odpovědnému za vyšetřování stížností nebo orgánu, který je příslušný rozhodovat v případech nekalých a klamavých praktik.

Pokud se organizace rozhodne pro externí kontrolu dodržování, musí tato kontrola prokázat, že opatření organizace na ochranu soukromí u osobních údajů získaných z EU jsou v souladu se zásadami „bezpečného přístavu“, že se dodržují a že fyzické osoby jsou informovány o způsobech, kterými mohou podávat stížnosti. Metody kontroly mohou bez omezení zahrnovat audit, namátkové kontroly, použití „návnady“ nebo popřípadě použití technologických nástrojů. Prohlášení osvědčující úspěšné provedení externí kontroly musí být podepsáno buď kontrolující osobou, nebo vedoucím pracovníkem či jiným zmocněným zástupcem organizace alespoň jednou ročně a musí být poskytnuto na žádost fyzických osob nebo v souvislosti s vyšetřováním nebo stížností na nedodržování zásad.

FAQ 8 – Právo na přístup

Zásada práva na přístup:

Fyzické osoby musí mít přístup k osobním údajům, které o nich organizace uchovává, a musí mít možnost opravit, pozměnit nebo vymazat ty, které jsou nepřesné, ledaže by s tím spojená zátěž nebo náklady na poskytnutí přístupu nebyly v daném případě úměrné ohrožení soukromí fyzické osoby nebo by byla porušena práva třetích osob.

Ot. 1: Je právo na přístup absolutní?

Odp. 1: Ne. Podle zásad „bezpečného přístavu“ má právo na přístup zásadní význam pro ochranu soukromí. Konkrétně umožňuje fyzickým osobám ověřovat správnost o nich uchovávaných informací. Nicméně povinnost organizace poskytovat přístup k osobním údajům, které uchovává o fyzických osobách, podléhá zásadě proporcionality nebo únosnosti a v určitých případech musí být zmírněna. Důvodová zpráva ke Směrnici OECD o ochraně soukromí z roku 1980 vskutku jasně stanoví, že povinnost organizace poskytnout přístup není absolutní. Nepožaduje mimořádně důkladné vyhledávání, jaké se vyžaduje např. při soudním vyšetřování, ani nepožaduje umožnit přístup ke všem různým formám, v nichž mohou být údaje v organizaci uloženy.

Zkušenosti spíše ukazují, že požaduje-li někdo přístup k údajům, které jsou o něm uchovávány, organizace by se

měly řídit především důvodem či důvody, které k žádosti vedly. Například, je-li žádost neurčitá nebo týká-li se příliš široké oblasti, může organizace navázat s danou osobou rozhovor, aby lépe porozuměla motivu její žádosti a našla požadované údaje. Organizace se může dotazovat, se kterou její organizační složkou (složkami) byla osoba v kontaktu, nebo jaká je povaha (nebo využití) údajů, které jsou předmětem žádosti o poskytnutí přístupu. Fyzické osoby však nejsou povinny své žádosti o poskytnutí přístupu k vlastním údajům zdůvodňovat.

Náklady a zátěž představují důležité hledisko a musí být brány v úvahu, avšak nejsou rozhodující pro určení toho, zda je poskytnutí přístupu únosné. Například, jestliže se informace využívají při rozhodnutích, která mají na fyzickou osobu podstatný dopad (např. zamítnutí či přiznání důležitých výhod, jako je pojištění, hypotéka nebo zaměstnání), pak je v souladu s ostatními ustanoveními těchto FAQ organizace povinna tyto informace předat i v případě, že je to relativně obtížné nebo nákladné.

Nejsou-li požadované informace citlivé nebo se nevyužívají při rozhodnutích, která mají na fyzickou osobu podstatný dopad (např. necitlivé marketingové údaje, podle nichž se rozhoduje, zda fyzické osobě bude zaslán katalog), avšak jsou-li snadno dostupné a není-li jejich poskytnutí nákladné, pak je organizace povinna poskytnout přístup k faktickým údajům, které o dané fyzické osobě uchovává. Takové informace mohou zahrnovat údaje získané od samotné fyzické osoby, údaje shromážděné během nějaké transakce nebo údaje získané od třetích osob, které k ní mají nějaký vztah.

Vzhledem k tomu, že právo na přístup je jako takové základem ochrany soukromí, měly by se organizace vždy v dobré víře snažit, aby byl přístup poskytnut. Například, pokud je třeba určité informace chránit a lze je snadno oddělit od jiných informací, které jsou předmětem žádosti o poskytnutí přístupu, organizace by měla chráněné informace oddělit a ostatní informace dát k dispozici. Jestliže organizace rozhodne, že v některém konkrétním případě je nutno přístup zamítnout, musí podat fyzické osobě požadující přístup vysvětlení, proč takto rozhodla, a uvést kontaktní místo, které podá další informace.

Ot. 2: Co jsou důvěrné obchodní informace a směřjí organizace zamítnout přístup k osobním údajům v zájmu jejich ochrany?

Odp. 2: Důvěrné obchodní informace (ve Federal Rules of Civil Procedure on discovery označované jako „confidential commercial information“) jsou informace, jejichž zveřejnění se organizace brání zvláštními opatřeními, protože takové zveřejnění by zvýhodnilo konkurenta na trhu. Důvěrné obchodní informace může představovat konkrétní počítačový program používaný organizací, např. program pro modelování, nebo podrobnosti tohoto programu. Pokud lze důvěrné obchodní informace snadno oddělit od jiných informací, které jsou předmětem žádosti o poskytnutí přístupu, organizace by měla důvěrné obchodní informace oddělit a informace, které nejsou důvěrné, dát k dispozici. Organizace mohou zamítnout nebo omezit přístup v tom rozsahu, v jakém by jeho poskytnutí odhalilo jejich vlastní důvěrné obchodní informace ve smyslu výše uvedeném,

jako např. marketingové závěry nebo klasifikace vytvořené organizací, nebo důvěrné obchodní informace jiného subjektu, na které se vztahuje povinnost utajení vyplývající ze smlouvy, pokud by byla taková povinnost utajení za daných okolností obvyklá nebo uložená.

Ot. 3: *Může organizace při poskytování přístupu poskytnout fyzickým osobám pouze osobní informace o nich, odvozené ze svých databází nebo musí poskytnout přístup k databázím samotným?*

Odp. 3: Poskytnutí přístupu může mít formu poskytnutí informací o uchovávaných údajích fyzické osobě, a nevyžaduje se, aby fyzická osoba získala přístup k databázi organizace.

Ot. 4: *Musí organizace své databáze restrukturalizovat, aby mohla poskytnout přístup k údajům?*

Odp. 4: Organizace musí poskytnout přístup pouze v rozsahu, v jakém informace uchovává. Zásada práva na přístup nevytváří sama o sobě žádnou povinnost uchovávat, udržovat, reorganizovat nebo restrukturalizovat soubory s osobními informacemi.

Ot. 5: *Tyto odpovědi jasně dokládají, že za určitých okolností lze přístup zamítnout. Za jakých dalších okolností může organizace zamítnout zpřístupnění osobních informací fyzické osobě?*

Odp. 5: Takové okolnosti jsou omezené a důvody pro zamítnutí přístupu musí být vždy konkrétně uvedeny. Organizace může odmítnout poskytnout přístup k informacím v rozsahu, v němž by jejich zveřejnění pravděpodobně ohrozilo důležité veřejné zájmy, jako je např. bezpečnost státu, obrana nebo veřejná bezpečnost. Přístup lze zamítnout dále v případech, ve kterých se osobní informace zpracovávají výhradně pro výzkumné nebo statistické účely. Další důvody pro zamítnutí nebo omezení přístupu jsou:

- a) narušení výkonu či vynucování práva, včetně prevence, vyšetřování nebo odhalování trestných činů nebo práva na spravedlivý proces;
- b) narušení občanskoprávního řízení, včetně prevence, vyšetřování nebo sledování právních nároků nebo práva na spravedlivý proces;
- c) zveřejnění osobních informací, které obsahují odkazy na jinou fyzickou osobu (osoby), jestliže se tyto odkazy nedají upravit;
- d) porušení zákonného nebo jiného profesního práva nebo povinnosti;
- e) porušení nezbytné důvěrnosti budoucích nebo probíhajících jednání, jako např. při převzetí veřejně obchodovatelných společností;
- f) narušení bezpečnostních prověrek zaměstnanců nebo postupů pro předkládání stížností;
- g) narušení důvěrnosti, která může být po omezenou dobu nezbytná v souvislosti s plánováním nového obsazení pracovních míst a s reorganizací společnosti;
- h) narušení důvěrnosti, která může být nezbytná v souvislosti se sledováním, kontrolou nebo jinými zákonem pře-

depsanými regulačními funkcemi souvisejícími se řádným hospodářským nebo finančním řízením; nebo

- i) jiné okolnosti, za nichž by zátěž nebo náklady na poskytnutí přístupu byly neúměrné nebo za nichž by byla porušena práva nebo oprávněné zájmy jiných osob.

Organizace, která se odvolává na výjimku, má povinnost prokázat, že se na ni vztahuje (což je zpravidla daný případ). Jak bylo výše uvedeno, fyzické osobě musí být sděleny důvody zamítnutí nebo omezení přístupu a kontaktní místo, které podá další informace.

Ot. 6: *Může organizace uložit poplatek na krytí nákladů za poskytnutí přístupu?*

Odp. 6: Ano. Směrnice OECD připouští, že organizace mohou uložit poplatek za předpokladu, že nebude přemrštěný. Organizace tedy mohou uložit přiměřený poplatek za poskytnutí přístupu. Uložení poplatku může být užitečné jako odrazující prostředek vůči opakovaným a kverulantským žádostem.

Organizace, které se zabývají prodejem veřejně dostupných informací, mohou tedy za zodpovězení žádostí o poskytnutí přístupu uložit svůj obvyklý poplatek. Fyzické osoby mohou eventuálně žádat o přístup ke svým informacím organizaci, která je původně shromáždila.

Přístup nesmí být odmítnut z důvodů vysokých nákladů, jestliže je fyzická osoba ochotna tyto náklady uhradit.

Ot. 7: *Je organizace povinna poskytnout přístup k osobním informacím získaným z veřejných záznamů?*

Odp. 7: Nejprve pro ujasnění pojmu: veřejné záznamy jsou takové záznamy, které vedou vládní orgány nebo jiné subjekty na jakékoli úrovni a které jsou obecně přístupné veřejnosti za účelem nahlédnutí. Na takové informace není nutné uplatňovat zásadu práva na přístup, pokud nejsou kombinovány s jinými osobními informacemi, s výjimkou případů, kdy se malé množství informací z neveřejných záznamů používá pro indexování nebo uspořádání informací z veřejných záznamů. Je však nutno dbát na zachování podmínek, které pro nahlížení do záznamů stanovily příslušné orgány. Avšak v případech, kdy jsou informace z veřejných záznamů kombinovány s jinými informacemi z neveřejných záznamů (jinými než je uvedeno výše), musí organizace poskytnout přístup k veškerým takovým informacím, pokud se na ně nevztahují jiné povolené výjimky.

Ot. 8: *Uplatní se zásada práva na přístup na veřejně dostupné osobní informace?*

Odp. 8: Stejně jako u informací z veřejných záznamů (viz ot. 7), není nutné poskytovat přístup k informacím, které jsou již veřejně dostupné široké veřejnosti, pokud nejsou kombinovány s informacemi, jež nejsou veřejně dostupné.

Ot. 9: *Jak se může organizace chránit před opakovanými nebo kverulantskými žádostmi o přístup?*

Odp. 9: Organizace nemusí na takové žádosti o přístup reagovat. Z tohoto důvodu mohou organizace uložit přimě-

řený poplatek a přiměřeně omezit počet žádostí o přístup od jedné osoby, které lze v daném časovém období uspokojit. Při stanovování takových omezení by měla organizace brát v úvahu takové faktory, jako je četnost aktualizace informací, účel, k němuž jsou údaje využívány, a povaha informací.

Ot. 10: *Jak se může organizace chránit před podvodnými žádostmi o přístup?*

Odp. 10: Organizace není povinna poskytnout přístup, dokud neobdrží dostatečné informace, podle nichž by mohla potvrdit totožnost žadatele.

Ot. 11: *Existuje lhůta, v jejímž rámci je nutno na žádosti o poskytnutí přístupu odpovědět?*

Odp. 11: Ano, organizace by měly odpovídat bez nadměrného prodlení a v přiměřené časové lhůtě. Tento požadavek lze splnit různými způsoby, jak uvádí důvodová zpráva ke směrnicím OECD o ochraně soukromí z roku 1980. Například správce údajů, který podává subjektům údajů informace pravidelně, může být osvobozen od povinnosti okamžitě odpovídat na jednotlivé žádosti.

FAQ 9 – Lidské zdroje

Ot. 1: *Pokrývají zásady „bezpečného přístavu“ předávání osobních údajů z EU do Spojených států shromážděných v souvislosti se zaměstnaneckými vztahy?*

Odp. 1: Ano, pokud společnost usazená v EU předává osobní údaje o svých zaměstnancích (bývalých nebo současných) shromážděné v souvislosti se zaměstnaneckými vztahy mateřské, přidružené nebo nikoli přidružené společnosti, která poskytuje služby ve Spojených státech a přijímá zásady „bezpečného přístavu“, požívá předávání výhod „bezpečného přístavu“. V takových případech podléhá shromažďování a zpracovávání informací před jejich předáním vnitrostátním právním předpisům toho členského státu EU, ve kterém jsou shromažďovány, a musí být dodržovány veškeré podmínky pro předávání nebo omezení předávání vyplývající z těchto předpisů.

Zásady „bezpečného přístavu“ se uplatní, pouze pokud se předávají nebo zpřístupňují záznamy o určených fyzických osobách. Statistické výkazy zakládající se na agregovaných údajích o zaměstnancích nebo využívání anonymních nebo pseudonymních údajů nepředstavují ohrožení soukromí.

Ot. 2: *Jak se na takové informace uplatní zásada oznamovací povinnosti a možnosti volby?*

Odp. 2: Organizace ve Spojených státech, která přijala informace o zaměstnancích z EU v rámci „bezpečného přístavu“, smí tyto informace sdělovat třetím osobám nebo je používat pro jiné účely pouze v souladu se zásadami oznamovací povinnosti a možnosti volby. Například, pokud organizace hodlá využít osobní informace shromážděné v rámci zaměstnaneckého vztahu pro účely nesouvisející se zaměstnáním, jako například pro marketingová sdělení,

musí organizace ve Spojených státech předem poskytnout dotčeným fyzickým osobám možnost volby, ledaže již dříve souhlasily s využitím informací pro takové účely. Taková volba navíc nesmí být důvodem k omezení pracovních příležitostí nebo k sankcím vůči takovým zaměstnancům.

Je nutno upozornit na skutečnost, že určité všeobecně platné podmínky pro předávání údajů z některých členských států mohou vyloučit jiné využití takových informací i po uskutečnění jejich předání do zemí mimo EU; takové podmínky je nutno dodržovat.

Zaměstnavatelé by dále měli vynaložit přiměřené úsilí, aby vyhověli individuálním potřebám zaměstnanců ohledně ochrany soukromí. Může jít například o omezení přístupu k údajům, zavedení anonymity pro určité údaje nebo přidělení kódů či pseudonymů, pokud skutečná jména nejsou pro účel řízení potřebná.

V rozsahu a po dobu nezbytnou k zachování oprávněných zájmů organizace je při povyšování, jmenování nebo jiných podobných personálních rozhodnutích organizace od oznamovací povinnosti a od povinnosti umožnit volbu osvobozena.

Ot. 3: *Jak se uplatňuje zásada práva na přístup?*

Odp. 3: V odpovědích na FAQ o právu na přístup je uvedeno, z jakých důvodů může být zamítnut nebo omezen požadovaný přístup k informacím o lidských zdrojích. Zaměstnavatelé v Evropské unii musí samozřejmě dodržovat místní právní předpisy a zajistit, aby zaměstnanci z Evropské unie měli takový přístup k těmto informacím, jaký požadují právní předpisy v jejich zemích, bez ohledu na to, kde jsou tyto údaje zpracovávány a uchovávány. Zásady „bezpečného přístavu“ požadují, aby organizace, která takové údaje zpracovává ve Spojených státech, spolupracovala při poskytování takového přístupu buď přímo nebo prostřednictvím zaměstnavatele z EU.

Ot. 4: *Jak může zaměstnanec prosazovat práva týkající se jeho údajů podle zásad „bezpečného přístavu“?*

Odp. 4: Pokud se tyto informace využívají pouze v rámci zaměstnaneckého vztahu, nese vůči zaměstnanci hlavní odpovědnost za údaje nadále společnost usazená v EU. Z toho plyne, že pokud si evropští zaměstnanci stěžují na porušování svých práv na ochranu údajů a nejsou spokojeni s výsledky vnitřní kontroly, řízení o stížnosti a odvolacího řízení (nebo jiných postupů pro předkládání pracovních stížností použitelných podle kolektivní smlouvy), měli by se obrátit na příslušný státní nebo federální orgán pro ochranu údajů nebo orgán příslušný pro pracovní právní záležitosti v zemi, ve které jsou zaměstnáni. To platí i v případech, kdy k údajnému zneužití jejich osobních informací došlo ve Spojených státech a odpovědnost nese organizace ve Spojených státech, která informace od zaměstnavatele obdržela, a nikoli zaměstnavatel, jde tedy o údajné porušení zásad „bezpečného přístavu“, a nikoli o porušení vnitrostátních právních předpisů, jimiž se provádí směrnice. Tímto způsobem se nejučinněji vyřeší, jak uvést do souladu často se navzájem překrývající práva

a povinnosti stanovené místním pracovním právem a kolektivními smlouvami, jakož i právem na ochranu údajů.

Organizace ve Spojených státech, která přistoupila k zásadám „bezpečného přístavu“, která využívá údaje v oblasti lidských zdrojů předávané z Evropské unie v rámci zaměstnaneckého vztahu a která si přeje, aby se na taková předávání vztahovaly zásady „bezpečného přístavu“, se tedy musí zavázat, že bude v takových případech spolupracovat při vyšetřováních prováděných příslušnými orgány EU a že se podřídí jejich doporučení. Orgány pro ochranu údajů, které souhlasily s tímto druhem spolupráce, o tom informují Evropskou komisi a Ministerstvo obchodu Spojených států. Jestliže si organizace ve Spojených státech, která přistoupila k zásadám „bezpečného přístavu“, přeje předávat údaje v oblasti lidských zdrojů z členského státu, jehož orgán pro ochranu údajů s takovou spoluprací nesouhlasil, použije se ustanovení FAQ 5.

FAQ 10 – Smlouvy podle článku 17

Ot.: *Jestliže dochází k předávání údajů z EU do Spojených států pouze za účelem jejich zpracování, je nutné uzavřít smlouvu bez ohledu na účast zpracovatele na zásadách „bezpečného přístavu“?*

Odp.: Ano. Správci údajů v Evropské unii musí vždy při předání za účelem pouhého zpracování údajů uzavřít smlouvu, bez ohledu na to, zda ke zpracování dochází v EU nebo mimo ni. Cílem smlouvy je ochrana zájmů správce údajů, tedy fyzické či právnické osoby, která určuje účel a prostředky zpracování a která nese plnou odpovědnost za údaje vůči dotčené fyzické osobě (osobám). Smlouva tedy blíže určuje zpracování, které má být prováděno, a veškerá opatření nezbytná k zajištění bezpečnosti údajů.

Organizace ve Spojených státech, která přijala zásady „bezpečného přístavu“ a která získává osobní informace z EU pouze za účelem zpracování, tedy nemusí na takové informace tyto zásady uplatňovat, protože v souladu s příslušnými právními předpisy EU (které mohou být přísnější než odpovídající zásady „bezpečného přístavu“) za ně vůči dotčené fyzické osobě zůstává odpovědným správce údajů v EU.

Protože organizace, které náležejí k „bezpečnému přístavu“, poskytují odpovídající ochranu údajů, nemusí být smlouvy uzavírané s organizacemi náležejícími k „bezpečnému přístavu“ o pouhém zpracování údajů předem schvalovány (nebo bude takové schválení poskytnuto členskými státy automaticky), jak by to bylo vyžadováno u smluv uzavíraných s příjemci, kteří nenáležejí k „bezpečnému přístavu“ nebo jinak neposkytují odpovídající ochranu.

FAQ 11 – Řešení sporů a prosazování

Ot.: *Jak se v praxi provádějí požadavky na řešení sporů obsažené v zásadě prosazování a jak se řeší soustavné nedodržování zásad „bezpečného přístavu“ ze strany organizace?*

Odp.: Zásada prosazování stanoví, jakým způsobem se vynucuje dodržování zásad „bezpečného přístavu“. Jak splnit požadavky bodu b) této zásady je uvedeno ve FAQ

o ověřování (FAQ 7). Tato FAQ 11 se věnuje bodům a) a c), které oba vyžadují nezávislé odvolací mechanismy. Tyto mechanismy mohou mít různou podobu, avšak musí splňovat požadavky zásady prosazování. Organizace mohou tyto požadavky splnit některým z těchto způsobů: (1) dodržováním programů na ochranu soukromí vytvořených v soukromém sektoru, které do svých pravidel zahrnují zásady „bezpečného přístavu“ a které obsahují účinný donucovací mechanismus, jak je popsán v zásadě prosazování; (2) podřízením se orgánům dozoru vytvořeným na základě zákona nebo nařízení, které zajišťují vyřizování individuálních stížností a řešení sporů; nebo (3) závazkem spolupracovat s orgány pro ochranu údajů nacházejícími se v Evropské unii nebo s jejich zmocněnými zástupci. Zde vyjmenované možnosti představují příklady a výčet není vyčerpávající. Soukromý sektor může vytvořit jiné donucovací mechanismy, pokud splňují požadavky zásady prosazování a těchto FAQ. Je třeba si povšimnout, že požadavky zásady prosazování doplňují požadavky uvedené v odstavci 3 úvodu k zásadám „bezpečného přístavu“, podle kterých musí být samoregulační opatření vynutitelná podle článku 5 Federal Trade Commission Act nebo podobného zákona.

Odvolací mechanismy

Spotřebitelé by měli být povzbuzováni k tomu, aby vznášeli případné stížnosti u příslušných organizací předtím, než se obrátí na nezávislé odvolací orgány. To, zda je takový odvolací orgán nezávislý, je faktická otázka, a lze to prokázat různými způsoby, například jeho transparentním složením a financováním nebo prokazatelným osvědčením odpovídající činnosti. Jak požaduje zásada prosazování, opravné prostředky musí být pro fyzické osoby snadno dostupné a finančně přijatelné. Orgány zabývající se řešením sporů jsou povinny přezkoumat každou stížnost přijatou od fyzických osob, ledaže by stížnosti byly zjevně bezdůvodné nebo nemíněné vážně. To nebrání tomu, aby odvolací orgán stanovil kritéria přípustnosti stížností, avšak taková kritéria musí být transparentní a odůvodněná (mohou například vyloučit stížnosti, které nespádají do oblasti působnosti daného programu na ochranu údajů nebo mají být řešeny jiným subjektem) a nesmí narušovat povinnost zabývat se oprávněnými stížnostmi. Odvolací orgány musí dále fyzickým osobám při podání stížnosti poskytnout úplné a snadno dostupné informace o tom, jak probíhá postup při řešení sporů. Takové informace by měly obsahovat zmínku o praktikách uplatňovaných orgánem při ochraně soukromí v souladu se zásadami „bezpečného přístavu“ [9]. Orgány by měly rovněž spolupracovat při rozvoji nástrojů pro usnadnění řízení o stížnostech, jako jsou např. standardizované formuláře pro podávání stížností.

Opravné prostředky a sankce

Výsledkem využití opravných prostředků, které poskytuje orgán zabývající se řešením sporů, by mělo být to, že organizace následky nedodržení zásad, pokud je to možné, odstraní nebo napraví a že její budoucí zpracování bude v souladu se zásadami, případně bude ukončeno zpracování osobních údajů fyzické osoby, která vznesla stížnost.

Sankce musí být dostatečně přísné, aby bylo zajištěno, že organizace bude zásady dodržovat. Škála různě přísných sankcí umožní orgánu zabývajícimu se řešením sporů přiměřeně reagovat na různě závažné případy nedodržení zásad. Sankce by měly zahrnovat jak zveřejnění zjištěných případů nedodržení zásad, tak za určitých okolností požadavek na vymazání údajů [10]. Další sankce mohou zahrnovat pozastavení a odnětí možnosti prokazovat se pečeti, náhradu škody vzniklé fyzickým osobám v důsledku nedodržení zásad nebo soudního příkazu. Orgány zabývající se řešením sporů a samoregulační orgány soukromého sektoru musí oznamovat případy, kdy organizace, jež náleží k „bezpečnému přístavu“, nedodržují jejich rozhodnutí, příslušnému orgánu veřejné správy s rozhodovací pravomocí nebo soudům a informovat Ministerstvo obchodu Spojených států (nebo jeho zmocněnce).

Činnost FTC

FTC se zavázala přednostně projednávat žádosti přijaté od soukromých samoregulačních organizací jako např. BBBOnline nebo TRUSTe a od členských států EU týkající se stížností na nedodržování zásad „bezpečného přístavu“ a rozhodovat, zda bylo porušeno ustanovení oddílu 5 FTC Act, který zakazuje nekalé nebo klamavé jednání či praktiky v obchodě. Dojde-li FTC k závěru, že existuje důvodné podezření, že ustanovení oddílu 5 byla porušena, může dosáhnout vydání úředního příkazu k zastavení činnosti, který zakáže sporné praktiky, nebo může podat žalobu u federálního okresního soudu, který – vyhoví-li žalobě – může vydat soudní příkaz se stejným účinkem. FTC může uložit občanskoprávní sankce za porušení úředního příkazu k zastavení činnosti a může postupovat proti neuposlechnutí soudního příkazu federálního soudu občanskoprávní nebo trestněprávní cestou. FTC oznámí Ministerstvu obchodu Spojených států veškeré své podniknuté kroky. Ministerstvo obchodu podněcuje ostatní orgány veřejné správy, aby mu podávaly informace o konečných výsledcích ve všech takových případech nebo o jiných rozhodnutích ve věci dodržování zásad „bezpečného přístavu“.

Soustavné nedodržování zásad

Jestliže organizace soustavně nedodržuje zásady „bezpečného přístavu“, ztrácí nárok požívat výhod z něj plynoucích. K soustavnému nedodržování dochází tehdy, když organizace, která sama osvědčila Ministerstvu obchodu Spojených států (nebo jeho zmocněnci) přijetí těchto zásad, se odmítá podřídit konečnému rozhodnutí samoregulačního orgánu nebo orgánu veřejné správy nebo když takový orgán rozhodne, že organizace nedodržuje zásady tak často, že již není věrohodné její tvrzení, že tak činí. V těchto případech musí organizace takové skutečnosti neprodleně oznámit Ministerstvu obchodu Spojených států (nebo jeho zmocněnci). Nesplnění této povinnosti může být žalováno podle False Statements Act (18 U.S.C. § 1001).

Ministerstvo obchodu Spojených států (nebo jeho zmocněnec) zaznamená do jím vedeného veřejného seznamu organizací, které samy osvědčují přijetí zásad „bezpečného přístavu“, každé oznámení o soustavném nedodržování

těchto zásad, ať již je obdrží od organizace samé, od samoregulačního orgánu nebo od orgánu veřejné správy, avšak teprve po uplynutí lhůty třiceti (30) dnů poté, co organizace, jež neplnila zásady, upozorní a poskytne jí možnost reagovat. Z veřejného seznamu vedeného Ministerstvem obchodu Spojených států (nebo jeho zmocněncem) je tedy zřejmé, které organizace mají a které již nemají zajištěny výhody plynoucí z „bezpečného přístavu“.

Organizace, která požádá o účast v samoregulačním orgánu za účelem opětovného splnění požadavků „bezpečného přístavu“, musí tomuto orgánu poskytnout úplné informace o své předchozí účasti na „bezpečném přístavu“.

FAQ 12 – Možnost volby – okamžik vyslovení nesouhlasu

Ot.: Umožňuje fyzické osobě zásada možnosti volby vykonat právo volby pouze na počátku vztahu nebo kdykoli?

Odp.: Obecně je účelem zásady možnosti volby zajistit, aby byly osobní informace používány a předávány způsobem, který je v souladu s očekáváními a volbami dotčené fyzické osoby. V souladu s tím by měla mít taková osoba právo využít možnosti vyslovit nesouhlas s používáním osobních informací pro přímý marketing kdykoli, v rámci přiměřených omezení stanovených organizací, jako je např. poskytnutí času, aby organizace mohla nesouhlas účinně zohlednit. Organizace může též požadovat dostatečné informace k potvrzení totožnosti osoby, která vyslovuje nesouhlas. Ve Spojených státech mohou fyzické osoby vykonat tuto volbu také prostřednictvím využití ústředního programu pro vyslovení nesouhlasu, jako je např. program Mail Preference Service sdružení Direct Marketing Association. Organizace, které se účastní programu Mail Preference Service sdružení Direct Marketing Association, by měly podporovat dostupnost této služby pro spotřebitele, kteří si nepřejí dostávat komerční informace. V každém případě by fyzické osobě měly být poskytnuty snadno přístupné a finančně dostupné mechanismy, aby vykonala své právo volby.

Podobně může organizace použít informace pro určité účely přímého marketingu tehdy, pokud nelze fyzické osobě poskytnout možnost vyslovit nesouhlas před jejich použitím, jestliže poskytne dané osobě bezprostředně poté (a na požádání kdykoli) možnost odmítnout (aniž by fyzické osobě vznikly náklady) příjem dalších sdělení přímého marketingu a jestliže organizace toto její přání splní.

FAQ 13 – Informace související s cestováním

Ot.: Kdy mohou být předávány organizacím nacházejícím se mimo EU informace o rezervacích letenek a další informace související s cestováním, např. o pravidelných cestujících, hotelových rezervacích nebo zvláštních potřebách, jako např. o zvláštních nábožensky odůvodněných požadavcích kladených na jídelníček či o nutné lékařské péči?

Odp.: Takové informace lze předávat za různých okolností. Podle článku 26 směrnice lze předávat osobní údaje

„do třetí země, která nezajišťuje odpovídající úroveň ochrany ve smyslu čl. 25 odst. 2“, pod podmínkou, že (1) je to nezbytné pro poskytnutí služeb vyžádaných spotřebitelem nebo pro splnění podmínek smlouvy, jako je např. smlouva s pravidelným cestujícím; nebo (2) s tím spotřebitel nepochybně vyslovil souhlas. Organizace ve Spojených státech přijímající zásady „bezpečného přístavu“ poskytují odpovídající ochranu osobních údajů, a proto mohou přijímat údaje z EU, aniž by musely splňovat tyto podmínky nebo jiné podmínky uvedené v článku 26 směrnice. Protože zásady „bezpečného přístavu“ zahrnují zvláštní pravidla pro citlivé informace, mohou být takové informace (které někdy musí být shromažďovány, např. ve spojení s potřebou lékařské péče o zákazníka) zahrnuty v předání údajů organizacím účastnícím se „bezpečného přístavu“. V každém případě však musí organizace, která předává informace, dodržovat právní předpisy členského státu EU, v němž provádí svou činnost; a tyto právní předpisy mohou mimo jiné ukládat zvláštní podmínky pro nakládání s citlivými údaji.

FAQ 14 – Léčiva

Ot. 1: Pokud se v EU shromažďují osobní údaje a předdávají se do Spojených států za účelem farmaceutického výzkumu nebo pro jiné účely, uplatní se právní předpisy členského státu, nebo zásady „bezpečného přístavu“?

Odp. 1: Právní předpisy členského státu se uplatní na shromažďování osobních údajů a jejich zpracování uskutečněné před předáním do Spojených států. Zásady „bezpečného přístavu“ se uplatní na údaje po jejich předání do Spojených států. Údaje používané pro farmaceutický výzkum a další účely by měly být popřípadě anonymní.

Ot. 2: Osobní údaje získané při konkrétní lékařské nebo farmaceutické výzkumné studii hrají často významnou roli v budoucím vědeckém výzkumu. Pokud jsou osobní údaje shromážděné pro jednu výzkumnou studii předány organizaci ve Spojených státech v rámci „bezpečného přístavu“, smí tato organizace tyto údaje použít pro novou vědeckovýzkumnou činnost?

Odp. 2: Ano, jestliže to dotčené osobě bylo hned od počátku řádně oznámeno a jestliže jí byla poskytnuta možnost volby. Takové oznámení by mělo poskytnout informace o budoucím konkrétním využití údajů, jako jsou např. pravidelná následná šetření, související studie nebo marketing. Je zřejmé, že ne všechny budoucí způsoby využití údajů lze vyjmenovat, protože nový způsob využití ve výzkumu může vzniknout na základě nových poznatků o původních údajích, nových lékařských objevů a pokroků, jakož i vývoje ve zdravotnictví a v legislativě. Oznámení by tedy mělo případně obsahovat vysvětlení, že osobní údaje mohou být využity při budoucích lékařských a farmaceutických výzkumných činnostech, které nelze dopředu předvídat. Jestliže využití údajů neodpovídá obecnému výzkumnému záměru (záměrům), pro který byly údaje původně shromážděny, nebo s kterým dotčená fyzická osoba následně souhlasila, je nutno získat nový souhlas.

Ot. 3: Co se stane s osobními údaji, jestliže se účastník dobrovolně nebo na žádost sponzora rozhodne odstoupit od klinických zkoušek?

Odp. 3: Účastníci se mohou kdykoli rozhodnout nebo být požádáni odstoupit od klinických zkoušek. Údaje shromážděné před odstoupením však mohou být nadále zpracovávány spolu s ostatními údaji shromážděnými v rámci klinických zkoušek, jestliže na to byl účastník jasně upozorněn v oznámení v době, kdy souhlasil se svou účastí.

Ot. 4: Společnosti vyrábějící léčiva a zdravotnické prostředky smějí poskytovat osobní údaje z klinických zkoušek provedených v EU regulačním orgánům ve Spojených státech pro účely regulace a dohledu. Jsou podobná předání povolena také pro jiné subjekty než regulační orgány, např. společnosti a jiné vědce?

Odp. 4: Ano, v souladu se zásadami oznamovací povinnosti a možnosti volby.

Ot. 5: Z důvodu zajištění objektivit nesmějí při mnoha klinických zkouškách účastníci a často ani samotní výzkumníci mít přístup k informacím o tom, jakému léčení se každý účastník podrobuje. Pokud by k nim měli přístup, ohrozilo by to platnost výzkumu a jeho výsledků. Budou mít účastníci těchto klinických zkoušek (tzv. „slepých“ studií) přístup k údajům o svém léčení během zkoušek?

Odp. 5: Ne, takový přístup nemusí být účastníkovi poskytnut, jestliže mu bylo toto omezení vysvětleno předtím, než se účastnil zkoušky, a jestliže by předání takových informací ohrozilo integritu výzkumného úsilí. Souhlas s účastí na zkouškách za těchto podmínek je postačující pro vzdání se práva na přístup k informacím. Po dokončení zkoušky a provedení analýzy výsledků by účastníci měli mít přístup ke svým údajům, jestliže o to požádají. Měli by je požadovat především od lékaře nebo jiného poskytovatele lékařské péče, který je ošetřoval v rámci klinické zkoušky, nebo případně od společnosti, která průzkum financovala.

Ot. 6: Musí společnost vyrábějící léčiva nebo zdravotnické prostředky uplatňovat zásady „bezpečného přístavu“ týkající se oznamovací povinnosti, možnosti volby, dalšího předání a práva na přístup ve svých opatřeních ke sledování bezpečnosti a účinnosti svých výrobků, včetně podávání zpráv o negativních událostech a sledování stavu pacientů/osob užívajících určitá léčiva nebo zdravotnické prostředky (např. kardiostimulátor)?

Odp. 6: Ne, a to v rozsahu, v němž je přijetí zásad „bezpečného přístavu“ v rozporu s dodržováním zákonných povinností. To platí jak pro zprávy např. poskytovatelů lékařské péče společností vyrábějícím léčiva a zdravotnické prostředky, tak pro zprávy společností vyrábějícím léčiva a zdravotnické prostředky orgánům veřejné správy, jako je např. americká Food and Drug Administration.

Ot. 7: Údaje určené pro výzkum jsou u zdroje zásadně kódovány pomocí unikátního klíče vedoucím výzkumným

pracovníkem tak, aby nebyla zřejmá totožnost konkrétních subjektů údajů. Farmaceutické společnosti financující takový výzkum klíč neobdrží. Kód k unikátnímu klíči má pouze výzkumný pracovník, který tak může za určitých okolností danou osobu identifikovat (např. je-li potřebný následný lékařský dohled). Představuje předání takto kódovaných údajů z EU do Spojených států předání osobních údajů, které podléhá zásadám „bezpečného přístavu“?

Odp. 7: Ne. V tomto případě nejde o předání osobních údajů, které by podléhalo zásadám „bezpečného přístavu“.

FAQ 15 – Veřejné záznamy a veřejně přístupné informace

Ot.: *Je nutné uplatňovat zásady oznamovací povinnosti, možnosti volby a dalšího předávání na veřejné záznamy nebo veřejně přístupné informace?*

Odp.: Zásady oznamovací povinnosti, možnosti volby a dalšího předávání není nutno uplatňovat na informace z veřejných záznamů, pokud nejsou kombinovány s informacemi z neveřejných záznamů a pokud jsou dodrženy podmínky, které pro nahlížení stanovily příslušné orgány.

Dále není obecně nutné uplatňovat zásady oznamovací povinnosti, možnosti volby a dalšího předávání na veřejně přístupné informace, ledaže evropská předávající organizace upozorní na to, že takové informace podléhají omezením, která vyžadují, aby organizace uplatňovala tyto zásady pro zamýšlené účely. Organizace nenesou odpovědnost za to, jakým způsobem takové informace použijí ti, kteří je získají z uveřejněných materiálů.

Pokud bude zjištěno, že organizace úmyslně zveřejnila osobní informace v rozporu s těmito zásadami, takže tyto výjimky přinesly prospěch jí samé nebo jiným, přestane splňovat požadavky „bezpečného přístavu“ a ztratí výhody z něho plynoucí.

PŘÍLOHA III

PŘEHLED PROSAZOVÁNÍ ZÁSAD „BEZPEČNÉHO PŘÍSTAVU“

Federální a státní pravomoci v souvislosti s „nekalými a klamavými praktikami“ a ochrana soukromí

Toto memorandum popisuje pravomoc Federal Trade Commission (FTC) podle oddílu 5 Federal Trade Commission Act (U.S.C., svazek 15, §§ 41-58 ve znění pozdějších předpisů) zakročit proti subjektům, které nechrání osobní informace v souladu se svými prohlášeními nebo závazky. Zabývá se též výjimkami z této pravomoci a možnostmi jiných federálních a státních orgánů jednat v případech, kdy FTC pravomoc nemá [11].

Pravomoci FTC v případě nekalých nebo klamavých praktik

Oddíl 5 Federal Trade Commission Act prohlašuje „nekalé nebo klamavé jednání či praktiky v obchodě nebo související s obchodem“ za protiprávní, viz U.S.C., svazek

15, § 45 písm. a) odst. 1. Oddíl 5 svěřuje FTC plnou pravomoc zabránit takovým jednáním a praktikám, viz U.S.C., svazek 15, § 45 písm. a) odst. 2. V souladu s tím může FTC po provedení formálního slyšení vydat „příkaz ke zdržení se konání“ („cease and desist order“), aby bylo ukončeno protiprávní chování, viz U.S.C., svazek 15, § 45 písm. b). Jestliže to vyžaduje veřejný zájem, může FTC také usilovat o vydání předběžného soudního zákazu nebo předběžného či konečného opatření u okresního soudu Spojených států, viz U.S.C., svazek 15, § 53 písm. b). V případech široce rozšířeného nekalého nebo klamavého jednání nebo praktik nebo pokud již vydala v této věci příkazy ke zdržení se konání, může FTC vyhlásit správní předpis týkající se takových jednání nebo praktik, viz U.S.C., svazek 15, § 57a.

Každý, kdo neuposlechne příkazu FTC, podléhá občanskoprávní sankci až do výše 11 000 USD, přičemž každý den, kdy porušení trvá, představuje samostatné porušení [12], viz U.S.C., svazek 15, § 45 odst. 1. Rovněž každý, kdo vědomě poruší předpis FTC, odpovídá do výše 11 000 USD za každé porušení, U.S.C., svazek 15, § 45 písm. m). Donucovací opatření může učinit buď ministerstvo spravedlnosti, nebo, pokud tak odmítne učinit, FTC, U.S.C., svazek 15, § 56.

Pravomoci FTC a ochrana údajů

Při výkonu svých pravomocí podle oddílu 5 zastává FTC názor, že nepravdivé uvedení důvodů, proč se informace od spotřebitelů shromažďují nebo jak budou využity, představuje klamavé praktiky [13]. Například v roce 1998 FTC podala stížnost na společnost GeoCities za předání informací, které shromažďovala na své internetové stránce, třetím osobám pro reklamní účely bez předchozího svolení a v rozporu se svými prohlášeními [14]. Pracovníci FTC rovněž tvrdili, že shromažďování osobních informací získaných od dětí a prodej a předávání těchto informací bez souhlasu rodičů pravděpodobně rovněž představuje nekalé praktiky [15].

Ve svém dopise generálnímu řediteli Evropské komise panu Johnu Moggovi zmínil předseda FTC pan Pitofsky omezení pravomocí FTC chránit soukromí v případech, kdy nedošlo ke zkrácení prohlášení (případně k žádnému prohlášení) o tom, jakým způsobem budou shromažďované informace použity. (Dopis předsedy FTC – pana Pitofsky panu Johnu Moggovi, ze dne 23. září 1998.) Avšak společnosti, které chtějí využívat navrhované zásady „bezpečného přístavu“, budou muset osvědčit, že budou chránit shromažďované informace v souladu s předepsanými obecnými zásadami. Z toho vyplývá, že osvědčí-li společnost, že bude osobní údaje chránit, a pak tak neučiní, jednalo by se o zkrácení prohlášení a „klamavé praktiky“ ve smyslu oddílu 5.

Protože se příslušnost FTC vztahuje na nekalé nebo klamavé jednání či praktiky „v obchodě nebo související s obchodem“, není příslušná zasahovat v případě shromažďování a využívání osobních informací pro nekomerční účely, například při získávání finančních prostředků pro dobročinné účely (viz dopis pana Pitofsky, s. 3). Využití osobních informací v jakékoli komerční transakci však kritérium pro příslušnost FTC splňuje. Tedy například, jestli-

že zaměstnavatel prodává osobní informace o svých zaměstnancích společnosti zabývající se přímým marketingem, spadá tato transakce do působnosti oddílu 5 FTCA.

Výjimky podle oddílu 5

Oddíl 5 stanoví výjimky z pravomoci FTC rozhodovat o nekalém nebo klamavém jednání či praktikách pro:

- finanční instituce, včetně bank, spořitelny a založen a úvěrových družstev,
- provozovatele veřejných telekomunikačních sítí a veřejné dopravce provozující dopravu mezi jednotlivými státy USA,
- letecké dopravce a
- balírný a provozovatele ohrazených shromaždišť dobytka.

Viz U.S.C., svazek 15, § 45 písm. a) odst. 2. Jednotlivé výjimky a příslušný regulační orgán, jenž vykonává odpovídající pravomoci, jsou podrobněji rozvedeny níže.

Finanční instituce [16]

První výjimka se týká „bank, spořitelny a založen ve smyslu oddílu 18 písm. f) odst. 3 (U.S.C., svazek 15, § 57a písm. f) odst. 3)“ a „federálních úvěrových družstev ve smyslu oddílu 18 písm. f) odst. 4 (U.S.C., svazek 15, § 57a písm. f) odst. 4)“ [17]. Tyto finanční instituce podléhají namísto toho předpisům vydaným Federal Reserve Board, Office of Thrift Supervision [18] a National Credit Union Administration Board (viz U.S.C., svazek 15, § 57a písm. f)). Tyto regulační orgány mají vydávat nařízení nezbytná k zabránění nekalým a klamavým praktikám ze strany těchto finančních institucí [19] a vytvořit zvláštní oddělení zabývající se vyřizováním stížností spotřebitelů. (U.S.C. svazek 15, § 57a písm. f) odst. 1). Konečně, výkonná pravomoc vyplývá z oddílu 8 Federal Deposit Insurance Act (U.S.C., svazek 12, § 1818) pro banky a spořitelny a záložny a z oddílů 120 a 206 Federal Credit Union Act pro federální úvěrová družstva (U.S.C., svazek 15, §§ 57a písm. f) odst. 2-4).

Ačkoli pojišťovnictví není v seznamu výjimek oddílu 5 výslovně zahrnuto, McCarran-Ferguson Act (U.S.C., svazek 15, § 1011 a násl.) obecně ponechává regulaci pojišťovací činnosti jednotlivým státům Spojených států [20]. Dále podle oddílu 2 písm. b) McCarran-Ferguson Act nesmí žádný federální zákon prohlásit za neplatnou, narušit nebo nahradit úpravu jednotlivého státu, „ledaže by se takový zákon týkal výslovně pojišťovací činnosti“ (U.S.C., svazek 15, § 1012 písm. b)). Ustanovení FTC Act jsou však použitelná na pojišťovnictví „v takovém rozsahu, v jakém tato činnost není upravena zákony jednotlivých států“ (ibid.). Je také třeba poznamenat, že McCarran-Ferguson Act přenechává pravomoc státům pouze v oblasti „pojišťovací činnosti“. FTC si tedy zachovává zbytkovou pravomoc v případech, ve kterých se pojišťovací společnosti dopustí nekalých nebo klamavých praktik při jednáních nesouvisejících s pojišťovací činností. Například by tomu mohlo být tak tehdy, když pojistitelé prodávají osobní informace týkající se jejich pojištěnců společností zabývajícím se přímým marketingem nepojišťovacích produktů [21].

Veřejní dopravci

Druhá výjimka podle oddílu 5 se týká těch veřejných dopravců, kteří „podléhají zákonům upravujícím obchod“ (U.S.C., svazek 15, § 45 písm. a) odst. 2). V tomto případě termín „zákon upravující obchod“ odkazuje na podhlavu IV hlavy 49 United States Code a na Communications Acts z roku 1934 (U.S.C., svazek 47, § 151 a násl.). Viz U.S.C., svazek 15, § 44.

U.S.C., svazek 49, podhlava IV (doprava mezi státy USA) zahrnuje železniční, silniční dopravce a provozovatele vodní dopravy, makléře, speditéry a podniky potrubní přepravy (U.S.C., svazek 49, § 10101 a násl.). Tito různí veřejní dopravci podléhají úpravě Surface Transportation Board, což je nezávislý orgán v rámci ministerstva dopravy (U.S.C., svazek 49, §§ 10501, 13501 a 15301). V každém případě je dopravci zakázáno předat informace o povaze, místu určení a dalších aspektech nákladu, které by mohly být užity v neprospěch odesílatele Viz U.S.C., svazek 49, §§ 11904, 14908 a 16103. Budiž poznamenáno, že tato ustanovení se týkají informací o nákladu odesílatele, a tudíž se zjevně nevztahují na osobní informace o odesílateli, které nijak nesouvisejí s danou zásilkou.

Communications Act stanoví regulaci „mezistátního a mezinárodního obchodu v přenášení sdělení po drátě či rádiových vlnách“ prostřednictvím Federal Communication Commission (FCC). Viz U.S.C., svazek 47, §§ 151 a 152. Kromě provozovatelů veřejných telekomunikačních sítí se Communications Act vztahuje též na televizní a rozhlasové společnosti a poskytovatele kabelových služeb, kteří nejsou veřejnými dopravci. Posledně zmíněné společnosti proto jako takové nesplňují podmínku pro udělení výjimky podle oddílu 5 FTC Act. Proto je pro vyšetřování nekalých a klamavých praktik těchto společností příslušná FTC, zatímco FCC má konkurující příslušnost pro uplatňování své nezávislé pravomoci v této oblasti, jak je popsáno níže.

Podle Communications Act má „každý provozovatel veřejných telekomunikačních sítí“ včetně místních společností povinnost důvěrně nakládat s informacemi o zákazníkovi pro vnitřní potřebu [22] (U.S.C., svazek 47, § 222 písm. a)). Kromě toho, že tento zákon stanoví obecnou pravomoc pro ochranu soukromí, byl Communications Act změněn Cable Communications Policy Act z roku 1984 (tzv. Cable Act, U.S.C., svazek 47, § 521 a násl.), aby zejména provozovatelům kabelových sítí ukládal, že musí chránit „osobně určitelné informace“ o svých účastnících (U.S.C., svazek 47, § 551) [23]. Cable Act omezuje shromažďování osobních informací provozovateli kabelových sítí a požaduje, aby tyto provozovatelé informovali účastníka o povaze shromažďovaných informací a o způsobu jejich využití. Cable Act dává účastníkům právo na přístup k informacím o nich samotných a vyžaduje, aby provozovatelé kabelových sítí zničili informace, jakmile je již nepotřebují.

Communications Act zmocňuje FCC k prosazování těchto dvou ustanovení na ochranu soukromí, ať již z vlastního podnětu, nebo jako reakci na stížnost zvenčí (U.S.C., svazek 47, §§ 205, 403; ibid. § 208) [24]. Jestliže FCC rozhodne, že provozovatel veřejných telekomunikačních sítí

(rovněž provozovatel kabelových služeb) porušil ustanovení oddílu 222 nebo 551 o ochraně soukromí, má v zásadě tři možnosti, jak postupovat. Za prvé, po vyslechnutí a zjištění porušení může FCC nařídit provozovateli, aby vyplatil peněžitou náhradu škody [25] (U.S.C., svazek 47, § 209). FCC může také provozovateli nařídit zdržení se protiprávních praktik nebo opomenutí (U.S.C., svazek 47, § 205 písm. a)). Konečně, FCC může provozovateli rovněž nařídit, aby „dodržoval a následoval (jakékoli) předpisy nebo praktiky“ případně vydané a předepsané FCC. (Ibid.)

Soukromé osoby, které se domnívají, že provozovatel veřejné telekomunikační sítě nebo kabelové sítě porušil příslušná ustanovení Communications Act nebo Cable Act, mohou buď podat stížnost u FCC, nebo vznést nárok u federálního okresního soudu (U.S.C., svazek 47, § 207). Stěžovateli, který u federálního soudu zvítězí ve sporu proti provozovateli veřejné telekomunikační sítě ve věci porušení povinnosti důvěrně nakládat s informacemi o zákazníkovi pro vnitřní potřebu v širším smyslu oddílu 222 Communications Act, bude přiznán nárok na náhradu skutečné škody a úhradu nákladů právního zastoupení (U.S.C., svazek 47, § 206). Stěžovateli, který žaluje ve věci porušení ochrany soukromí podle oddílu 551 Cable Act platného pro kabelové služby, může být navíc vedle náhrady skutečné škody a úhrady nákladů právního zastoupení přiznána rovněž náhrada škody punitivní povahy a přiměřená náhrada nákladů řízení (U.S.C., svazek 47, § 551 písm. f)).

FCC přijala podrobné předpisy pro provádění oddílu 222 (Viz CFR, svazek 47, 64.2001-2009). Tyto předpisy stanoví konkrétní ochranná opatření, aby byly proti neoprávněnému přístupu chráněny informace o zákaznících související se sítí. Podle nich musí provozovatelé veřejných telekomunikačních sítí:

- vyvinout a provádět softwarové systémy, které označí, zda byl zákazník informován o zpracování svých údajů, resp. poskytl souhlas, když se jeho záznam poprvé objeví na obrazovce,
- udržovat elektronický „prověřovací záznam“, který umožní sledovat přístup k účtu zákazníka, včetně informací o tom, kdo, kdy a za jakým účelem záznam zákazníka otevřel,
- vyškolit své zaměstnance v oprávněném využívání informací o zákazníkovi souvisejících se sítí a zavést vhodné disciplinární postupy,
- zavést monitorovací a kontrolní postup, který by zajistil dodržování předpisů také při provádění aktivního marketingu, a
- každoročně osvědčovat FCC, jak jsou tyto předpisy dodržovány.

Letečtí dopravci

Letečtí dopravci Spojených států i zahraniční, kteří podléhají Federal Aviation Act z roku 1958, jsou rovněž předmětem výjimky podle oddílu 5 FCCA (viz U.S.C., svazek 15, § 45 písm. a) odst. 2). Ta zahrnuje každého, kdo poskytuje mezistátní nebo mezinárodní leteckou přepravu zboží, cestujících nebo pošty (viz U.S.C., svazek 49, § 40102). Letečtí dopravci podléhají pravomoci Ministerstva dopravy Spojených států. Proto je ministr dopravy oprávněn činit

opatření, která by „zabránila nekalým, klamavým, dravým nebo protisoutěžním praktikám v letecké dopravě“ (U.S.C., svazek 49, § 40101 písm. a) odst. 9). Ministr dopravy může vyšetřovat, zda se letecký dopravce Spojených států či zahraniční nebo prodejce letenek dopustili nekalých nebo klamavých praktik, jestliže to je ve veřejném zájmu (U.S.C., svazek 49, § 41712). Po vyslechnutí může ministr dopravy vydat příkaz ke zdržení se protiprávní praxe. (Ibid.) Pokud je nám známo, ministr dopravy zatím nevyužil této své pravomoci v souvislosti s ochranou soukromí u osobních informací zákazníků leteckých společností [26].

Existují dvě ustanovení na ochranu soukromí u osobních informací, které platí pro letecké dopravce ve zvláštních případech. Za prvé, Federal Aviation Act chrání soukromí uchazečů o místo pilota, viz U.S.C., svazek 49, § 44936 písm. f). Letečtí dopravci sice smějí získávat záznamy týkající se zaměstnání uchazeče, avšak tento zákon dává uchazeči právo být informován o tom, že záznamy byly vyžádány, a dále právo souhlasit s takovou žádostí, opravit nepřesnosti a požadovat, aby bylo umožněno nahlédnutí do těchto záznamů pouze osobám rozhodujícím o jeho přijetí do zaměstnání. Za druhé, předpisy ministerstva dopravy vyžadují, aby informace ze seznamů cestujících shromážděné pro administrativní účely byly v případě letecké havárie „uchovány jako důvěrné a předány pouze Ministerstvu zahraničí Spojených států, National Transportation Board (na jeho žádost) a Ministerstvu dopravy Spojených států“ (14 CFR část 243, § 243.9 písm. c) ve znění dodatku 63 FR 8258).

Balírny a provozovatelé ohrazených shromaždišť dobytka

S ohledem na Packers and Stockyards Act z roku 1921 (U.S.C., svazek 7, § 181 a násled.) je v rozporu se zákonem, „aby se balírna masných výrobků v souvislosti s hospodářskými zvířaty, masem, masnými výrobky nebo nezpracovanými živočišnými produkty nebo obchodník s živou drůbeží v souvislosti s živou drůbeží dopouštěli nebo využívali jakýchkoli nekalých, nespravedlivě diskriminačních nebo klamavých praktik či prostředků“ (U.S.C., svazek 7, § 192 písm. a); viz též U.S.C., svazek 7, § 231 písm. a) – zákaz „nekalých, nespravedlivě diskriminačních nebo klamavých praktik nebo prostředků“ v souvislosti s hospodářskými zvířaty). Hlavní odpovědnost za provádění těchto ustanovení nese ministr zemědělství, přičemž FTC si zachovává příslušnost v oblasti maloobchodních transakcí a u obchodů v drůbežářském průmyslu (U.S.C., svazek 7, § 227 písm. b) odst. 2).

Není jasné, zda by ministr zemědělství posuzoval balírnu či provozovatelem ohrazených shromaždišť dobytka způsobené porušení zásad ochrany osobního soukromí v souladu s vyhlášenou politikou jako „klamavé“ praktiky podle Packers and Stockyards Act. Výjimka podle oddílu 5 se však uplatní na fyzické osoby, osobní společnosti nebo kapitálové společnosti pouze „v tom rozsahu, v němž podléhají Packers and Stockyards Act“. Jestliže tedy ochrana soukromí nespadá do působnosti Packers and Stockyards Act, pak se pravděpodobně výjimka podle oddílu 5 neuplatní a balírny a provozovatelé ohrazených shromaždišť dobytka budou v tomto ohledu podléhat pravomoci FTC.

Pravomoci států v případě „nekalých nebo klamavých praktik“

Podle analýzy zpracované pracovníky FTC „všech 50 států a dále District of Columbia, Guam, Portoriko a Panenské ostrovy přijaly zákony na zamezení nekalým nebo klamavým obchodním praktikám, které se více méně podobají Federal Trade Commission Act („FTCA“)“ (viz FTC fact sheet, opětovně vydaný v „Comment, Consumer Protection: The Practical Effectiveness of State Deceptive Trade Practices Legislation“, 59 Tul. L. Rev. 427 (1984)). Ve všech případech má donucovací orgán pravomoc „vést vyšetřování pomocí předvolání s hrozbou trestního postihu nebo občanskoprávních výzev k podání vysvětlení či vydání podkladů, vyžadovat prohlášení o dobrovolném dodržování předpisů, vydávat příkazy ke zdržení se konání nebo žádat o soudní nařízení zamezující používání nekalých nebo klamavých obchodních praktik nebo praktik přičítících se dobrým mravům. (Ibid.) Ve 46 státech právo umožňuje soukromé žaloby na náhradu skutečné škody, na dvojnásobnou, trojnásobnou náhradu škody či náhradu škody punitivní povahy a v některých případech na náhradu nákladů řízení a nákladů právního zastoupení. (Ibid.)“

Například zákon státu Florida Deceptive and Unfair Trade Practices Act opravňuje nejvyššího státního zástupce tohoto státu vyšetřovat a podávat občanskoprávní žaloby v případech „nekalé soutěže, nekalých nebo klamavých obchodních praktik nebo praktik přičítících se dobrým mravům,“ včetně nepravdivé nebo klamavé reklamy, klamavých výsad nebo obchodních příležitostí, podvodného telemarketingu a pyramidových her. Viz též N. Y. General Business Law § 349 (zákaz nekalého jednání a klamavých praktik v podnikání).

Tyto poznatky potvrzuje průzkum provedený v tomto roce National Association of Attorneys General (NAAG). Ze 43 států, které odpověděly, platí ve všech tzv. „mini FTC“ zákony nebo jiné zákony poskytující srovnatelnou ochranu. Podle téhož průzkumu NAAG uvedlo 39 států, že by měly pravomoc vyšetřovat stížnosti obyvatel jiných států. Pokud jde konkrétně o ochranu soukromí spotřebitelů, uvedlo 37 ze 41 států, které odpověděly, že by reagovaly na stížnosti obviňující společnost, pro niž jsou příslušné, že nedodržuje vlastní pravidla na ochranu soukromí.

PŘÍLOHA IV

NÁHRADA ŠKODY PŘI NARUŠENÍ SOUKROMÍ, PRÁVNÍ ZMOCNĚNÍ, FÚZE A PŘEVZETÍ PODLE PRÁVA SPOJENÝCH STÁTŮ

Tento dokument je reakcí na žádost Evropské komise o objasnění práva Spojených států týkajícího se a) nároků na náhradu škody při narušení soukromí, b) „výslovných zmocnění“ v právu Spojených států pro využívání osobních informací způsobem neslučitelným se zásadami „bezpečného přístavu“, a c) vlivu fúzí a převzetí na závazky převzaté podle zásad „bezpečného přístavu“.

A. Náhrada škody při narušení soukromí

Nedodržení zásad „bezpečného přístavu“ může vést v závislosti na právně významných okolnostech k řadě soukromých žalob. Organizace přijímající zásady „bezpečného přístavu“ by mohly nést odpovědnost zejména za zkreslená prohlášení, pokud nedodržují deklarovaná opatření na ochranu soukromí. Soukromé osoby mohou podat žalobu na náhradu škody při narušení soukromí také v rámci common law. Mnohé federální a státní zákony o ochraně soukromí rovněž umožňují soukromým osobám získat náhradu škody při narušení.

Právo na získání náhrady škody vzniklé zásahem do soukromí je v americkém common law pevně zakotveno.

Využívání osobních informací způsobem neslučitelným se zásadami „bezpečného přístavu“ může zakládat zákonnou odpovědnost podle řady různých právních teorií. Například jak správce předávající údaje, tak dotčené fyzické osoby mohou žalovat za zkreslené prohlášení takovou organizaci hlásící se k „bezpečnému přístavu“, která nedostojí svým závazkům vyplývajícím z „bezpečného přístavu“. Podle Restatement of the Law, Second, Torts [27] platí toto:

Ten, kdo podvodně učiní zkreslené prohlášení týkající se skutkového stavu, názoru, záměru nebo právního stavu, aby tak druhého důvěřujícího v tato prohlášení přiměl jednat či zdržet se jednání, je z důvodu lstivého klamání odpovědný vůči této osobě za finanční ztrátu, která jí vznikla tím, že odůvodněně spoléhala na tato zkreslená prohlášení.

Restatement, § 525. Zkreslené prohlášení je „podvodné“, jestliže je učiněno s vědomím nebo ve víře, že je nepravdivé. (Ibid., § 526) Obecně platí, že ten, kdo podvodně učiní zkreslené prohlášení, může být potenciálně odpovědný vůči každému, o kom zamýšlí nebo od koho očekává, že bude na toto zkreslené prohlášení spoléhat, za jakoukoli finanční ztrátu, kterou tento v důsledku toho utrpí. (Ibid., § 531) Navíc může být osoba, která vůči jiné podvodně učiní zkreslené prohlášení, odpovědná také vůči třetí osobě, jestliže viník zamýšlí nebo očekává, že jeho zkreslené prohlášení bude třetí osobě opakováno a tato bude na jeho základě jednat. (Ibid., § 533)

V rámci zásad „bezpečného přístavu“ je oním právně podstatným prohlášením veřejné prohlášení organizace, že bude dodržovat zásady „bezpečného přístavu“. Poté, co učinila takový závazek, mohlo by být následně vědomé nedodržení těchto zásad důvodem pro podání žaloby za zkreslené prohlášení těmi, kteří se na toto nepravdivé prohlášení spoléhali. Protože prohlášení závazku dodržovat zásady je určeno široké veřejnosti, mohou mít jak fyzické osoby, jichž se informace týká, tak i evropský správce údajů, který předává osobní informace organizaci ve Spojených státech, žalobní nárok vůči organizaci ve Spojených státech kvůli zkreslenému prohlášení [28]. Navíc zůstává organizace ve Spojených státech vůči nim odpovědná za „pokračující zkreslená prohlášení“ tak dlouho, dokud ke své újmě na tato zkreslená prohlášení spoléhají. Restatement, § 535.

Ti, kteří spoléhají na podvodně učiněné zkreslené prohlášení, mají nárok na náhradu škody. Podle Restatement platí toto:

Příjemce podvodně učiněného zkresleného prohlášení má nárok na náhradu škody, který uplatní v rámci žaloby pro

podvod proti osobě, která zkreslené prohlášení učinila, za finanční ztrátu prokazatelně vzniklou v úzké souvislosti (legal cause) s tímto zkresleným prohlášením.

Restatement, § 549. Přípustná náhrada škody zahrnuje jak skutečné ztráty, tak „ušlý zisk“ z obchodní transakce. (Ibid., viz např. *Boling v. Tennessee State Bank*, 890 S. W. 2d 32 (1994) – povinnost banky nahradit škodu ve výši 14 825 USD způsobenou dlužníkům na základě předání osobních informací a podnikatelských plánů dlužníků řediteli banky, kterého se týkal střet zájmů).

Zatímco podvodně učiněné zkreslené prohlášení vyžaduje buď skutečné vědomí, nebo alespoň přesvědčení o tom, že prohlášení je nepravdivé, odpovědnost může vzniknout také za zkreslené prohlášení učiněné z nedbalosti. Podle Restatement každý, kdo učiní nepravdivé prohlášení v rámci podnikatelské činnosti, povolání nebo zaměstnaneckého vztahu nebo při finanční transakci, může být odpovědný, „jestliže při získávání nebo sdělování informací nepostupuje s patřičnou péčí nebo odborností“. (Restatement, § 552 odst. 1). Na rozdíl od podvodně učiněného zkresleného prohlášení se v případě zkresleného prohlášení učiněného z nedbalosti náhrada škody omezuje na skutečné ztráty. (Ibid., § 552B odst. 1)

V nedávném sporu např. odvolací soud (Superior Court) státu Connecticut rozhodl, že opomenutí elektrárenské dodavatelské společnosti sdělit, že podává informace o platební morálce zákazníků vnitrostátním úvěrovým institucím, představuje žalovatelnou skutkovou podstatu zkresleného prohlášení. Viz *Brouillard v. United Illuminating Co.*, 1999, Conn. Super. LEXIS 1754. V tomto případě byla žalující straně zamítnuta žádost o úvěr, protože žalovaná strana informovala o platbách, které neobdržela do 30 dnů od fakturace, jako o „opožděných“. Žalující strana tvrdila, že nebyla o této praxi informována, když si u žalované strany otevřela účet pro platby dodávek elektřiny do domácnosti. Soud zejména uvedl, že „žaloba na zkreslené prohlášení učiněné z nedbalosti může být založena na opomenutí žalované strany vyjádřit se, když má povinnost tak učinit“. Tento případ rovněž ukazuje, že „vědomé konání“ nebo úmysl klamat nemusí být nezbytnými prvky při žalobě na zkreslené prohlášení učiněné z nedbalosti. Organizace ve Spojených státech, která z nedbalosti opomene plně informovat o tom, jakým způsobem bude využívat osobní informace přijaté podle zásad „bezpečného přístavu“, může být tedy právně odpovědná za zkreslené prohlášení.

V rozsahu, v němž porušení zásad „bezpečného přístavu“ s sebou nese zneužití osobních informací, mohlo by být také důvodem pro žalobu ze strany subjektu údajů na narušení soukromí v rámci úpravy práva občanskoprávních deliktů (common law tort). Právo Spojených států již dlouho uznává žalobní nároky v souvislosti s narušením soukromí. Ve sporu z roku 1905 [29] rozhodl Supreme Court státu Georgia v případě soukromé osoby, jejíž fotografii použila bez jejího souhlasu či vědomí životní pojišťovna jako ilustraci ke své reklamě, že právo na soukromí je zakořeněno v zásadách přirozeného práva a common law. Soud tehdy formuloval dnes dobře známé teze americké právní vědy v oblasti ochrany soukromí, když rozhodl, že použití fotografie bylo „zvolné“, „nesprávné“ a určené „zesměšnit žalující stranu v očích

světa“ [30]. Základy soudního rozhodnutí ve věci *Pavesich* jsou s nepatrnými odchylkami směrodatné dodnes a představují jádro amerického práva v této oblasti. Soudy jednotlivých států soustavně potvrzovaly žalobní nároky v oblasti narušení soukromí a nejméně 48 států dnes některé takové žalobní nároky soudně uznává [31]. Navíc alespoň 12 států ústavně zaručuje svým občanům právo na ochranu před narušováním soukromí [32], přičemž tato ochrana se v některých případech může vztahovat i na narušování soukromí ze strany nevládních subjektů. Viz např. *Hill v. NCAA*, 865 P.2d 633 (Ca. 1994); viz též *S. Ginder, Lost and Found in Cyberspace: Informational Privacy in the Age of the Internet*, 34 S. D. L. Rev. 1153 (1997) („Ústavy některých států obsahují takovou úpravu ochrany soukromí, která převyšuje úpravu ochrany soukromí zaručenou ústavou Spojených států. Širší ochranu soukromí zaručují Aljaška, Arizona, Kalifornie, Florida, Havaj, Illinois, Louisiana, Montana, Jižní Karolína a Washington.“)

Second Restatement of Torts uvádí pro tuto oblast směrodatný přehled práva. Odrážejí běžnou soudní praxi Restatement vysvětluje, že pod pojmem „právo na soukromí“ jsou zahrnuty čtyři různé žalobní důvody občanskoprávních deliktů. Viz Restatement, § 652A. Za prvé, za naplnění žalobního důvodu „narušování osobního soukromí“ může být žalován ten, kdo úmyslně, fyzicky nebo jinak, narušuje samotu nebo odloučení jiné osoby, její soukromé záležitosti nebo zájmy [33]. Za druhé, může existovat případ „přivlastnění“ (appropriation), když někdo použije jméno či podobu druhého pro svůj vlastní účel nebo prospěch [34]. Za třetí, je žalovatelné „zveřejnění soukromých skutečností“, jestliže zveřejněné záležitosti jsou takového druhu, že by byly pro rozumného člověka velmi urážlivé, a jejich zveřejnění není v oprávněném zájmu veřejnosti [35]. Konečně je přiměřená žaloba na „zavádějící publicitu“, jestliže žalovaná strana vědomě nebo z nedbalosti představí druhého na veřejnosti ve špatném světle způsobem, který by byl pro rozumného člověka velmi urážlivý [36].

V rámci zásad „bezpečného přístavu“ by „narušování osobního soukromí“ mohlo zahrnovat neoprávněné shromažďování osobních informací, zatímco neoprávněné použití osobních informací pro komerční účely by mohlo zakládat skutkovou podstatu přivlastnění. Podobně prozrazení nepřesných osobních informací by zakládalo skutkovou podstatu občanskoprávního deliktu „zavádějící publicity“, pokud by tyto informace splňovaly podmínku, že by byly pro rozumného člověka velmi urážlivé. Konečně, narušení soukromí v důsledku zveřejnění nebo prozrazení citlivých osobních informací by mohlo zakládat žalobní důvod „zveřejnění soukromých skutečností“. (Viz například ilustrativní případy níže.)

Pokud jde o náhradu škody, zakládá narušení soukromí právo poškozené osoby na náhradu škody za:

- a) újmu na jeho právu na respektování soukromí vzniklou v důsledku tohoto narušení;
- b) prokazatelně utrpěnou duševní tíseň, jestliže je takového druhu, jaký se obvykle v případech narušení soukromí vyskytuje; a
- c) zvláštní škodu prokazatelně vzniklou v úzké souvislosti (legal cause) s tímto narušením.

Restatement, § 652H. Vzhledem k obecné použitelnosti práva občanskoprávních deliktů a množství žalobních důvodů týkajících se různých aspektů práva na respektování soukromí je pravděpodobné, že ti, jejichž právo na respektování soukromí bude narušeno v důsledku nedodržení zásad „bezpečného přístavu“, obdrží peněžitou náhradu škody.

Soudy jednotlivých států jsou skutečně zahlceny množstvím sporů o údajné narušení soukromí v analogických situacích. Např. ve věci *ex parte AmSouth Bancorporation* a ostatní, 717 So. 2d 357, šlo o skupinovou žalobu, podle které žalovaná strana „využila vkladatelů investujících do svěřeneckých fondů banky tak, že sdílela důvěrné informace o vkladatelích banky a o jejich účtech“, aby umožnila přidruženému podniku banky prodávat podíly otevřených investičních fondů a jiné investiční nástroje. V takových případech se často přiznává náhrada škody. Ve věci *Vassiliades v. Garfinckel's, Brooks Bros.*, 492 A. 2d 580 (D. C. App. 1985) zrušil odvolací soud rozsudek soudu nižšího stupně a rozhodl, že použití fotografií žalující strany „před“ a „po“ provedení plastické operace při prezentaci v obchodním domě představuje narušení soukromí v podobě zveřejnění soukromých skutečností. Ve věci *Candebat v. Flanagan*, 487 So. 2d 207 (Miss. 1986) využila žalovaná pojišťovna ve své reklamní kampani nehodu, při níž byla manželka žalobce vážně zraněna. Žalobce podal žalobu na narušení soukromí. Soud rozhodl, že žalobce by mohl obdržet náhradu škody za duševní tíseň a přivlastnění si totožnosti. Žaloba na neoprávněné přivlastnění může být vznesena i v případech, že žalobce není slavnou osobou. Viz např. *Staruski v. Continental Telephone Co.*, 154 Vt. 568 (1990) (žalovaná strana získala hospodářský prospěch z použití jména a fotografie zaměstnance v novinovém inzerátu). Ve věci *Pulla v. Amoco Oil Co.*, 882 F. Supp. 836 (S. D. Iowa 1995) narušil zaměstnavatel osobní soukromí žalujícího zaměstnance tím, že nechal jiného zaměstnance prozkoumat záznamy o využití jeho kreditních karet, aby ověřil jeho nepřítomnost z důvodu nemoci. Soud potvrdil rozhodnutí poroty přiznat mu náhradu skutečné škody ve výši 2 USD a punitivní náhradu škody (punitive damages) ve výši 500 000 USD. Jiný zaměstnavatel byl shledán odpovědným za zveřejnění příběhu v podnikových novinách o zaměstnanci, kterému byl ukončen pracovní poměr pro údajné falšování jeho záznamů o předcházejícím zaměstnání. Viz *Zinda v. Louisiana-Pacific Corp.*, 140 Wis. 2d 277 (Wis. App. 1987). Příběh představoval narušení soukromí žalobce zveřejněním soukromých záležitostí, protože noviny byly v oběhu mezi jeho kolegy v zaměstnání. Konečně, vysoká škola, která prováděla testy studentů na HIV poté, co jim oznámila, že půjde pouze o krevní testy na zarděnku, byla shledána odpovědnou za narušení osobního soukromí. Viz *Doe v. High-Tech Institute, Inc.*, 972 P. 2d 1060 (Colo. App. 1998). (Další oznámené případy viz Restatement, § 652H, příloha.)

Spojené státy bývají často kritizovány, že se v nich vedou v nadměrné míře soudní spory, ale to také znamená, že fyzické osoby mohou skutečně usilovat o právní postih, pokud se domnívají, že jim byla způsobena újma, a také tak činí. Mnohé aspekty soudního systému Spojených států usnadňují žalobcům zahájení řízení, ať již jednotlivě nebo jako skupina. Advokacie, značně početnější ve srovnání s většinou

jiných zemí, umožňuje snadnou dostupnost odborného zastoupení. Advokáti zastupující žalující jednotlivce u soukromých žalob zpravidla pracují na základě honoráře odvíjejícího se od úspěchu dosaženého ve sporu, takže usilovat o nápravu mohou i žalobci chudí nebo bez prostředků. To upozorňuje na důležitý faktor, že totiž ve Spojených státech zpravidla každá strana hradí náklady svého právního zastoupení a další výlohy sama. Naproti tomu v Evropě převažuje pravidlo, podle něhož strana, která prohrála, musí uhradit náklady vzniklé i druhé straně. Aniž by se blíže hovořilo o relativních výhodách obou systémů, lze konstatovat, že úprava ve Spojených státech s menší pravděpodobností odradí od uplatnění svých oprávněných nároků ty fyzické osoby, které by nebyly schopny uhradit náklady obou stran v případě prohry.

Fyzické osoby mohou požadovat nápravu i při relativně malé výši svých nároků. Ne-li ve všech, pak ve většině soudních okresů ve Spojených státech existují soudy pro malé nároky, které poskytují zjednodušené a méně nákladné postupy v případech sporů, jejichž hodnota nedosahuje zákonem stanovené hranice [37]. Možnost punitivní náhrady škody (punitive damages) také nabízí finanční náhradu fyzickým osobám, které mohly utrpět třeba jen malou přímou škodu, aby postupovaly soudní cestou proti odsouzeníhodnému protiprávnímu jednání. Konečně fyzické osoby, které byly poškozeny stejným způsobem, mohou sdružit své prostředky a nároky pro podání skupinové žaloby.

Dobrym příkladem možnosti fyzických osob domáhat se soudní cestou náhrady škody je dosud nerozhodnuté řízení proti Amazon.com, týkající se narušení soukromí. Amazon.com, velká společnost pro maloobchodní prodej online, čelí skupinové žalobě, ve které žalobci tvrdí, že nebyli informováni o shromažďování svých osobních informací při používání software zvaného „Alexa“ ve vlastnictví společnosti Amazon, ani k tomu nedali souhlas. V této věci žalobci tvrdí, že byl porušen Computer Fraud and Abuse Act protiprávním přístupem k jejich uloženým sdělením a Electronic Communications Privacy Act protiprávním zachycováním jejich elektronických a telefonických sdělení. Žalují také narušení soukromí podle common law. To vychází ze stížnosti podané odborníkem zabývajícím se bezpečností na internetu v prosinci. Je požadována náhrada škody ve výši 1 000 USD pro každého člena skupiny plus náklady právního zastoupení a zisky dosažené v důsledku porušení práva. Vzhledem k tomu, že počet členů skupiny může jít do milionů, výše náhrady škody by mohla celkově dosáhnout miliard dolarů. Obvinění vyšetřuje také FTC.

Federální a státní právní předpisy na ochranu soukromí často stanoví soukromoprávní žalobní důvody pro peněžitou náhradu škody.

Kromě toho, že nedodržení zásad „bezpečného přístavu“ zakládá občanskoprávní odpovědnost podle práva občanskoprávních deliktů, mohlo by rovněž představovat porušení některého ze stovek federálních a státních zákonů na ochranu soukromí. Mnohé z těchto zákonů, které upravují nakládání s osobními informacemi jak ze strany státních orgánů, tak soukromého sektoru, umožňují fyzickým osobám se v případě porušení soudní cestou domáhat náhrady škody. Například:

Electronic Communications Privacy Act (ECPA) z roku 1986. ECPA zakazuje neoprávněné odposlouchávání popř. zachycování volání z mobilního telefonu a přenosů mezi počítači. Porušení mohou mít za následek nárok vyplývající z občanskoprávní odpovědnosti ve výši nejméně 100 USD za každý den trvání. Ochrana podle ECPA se vztahuje také na neoprávněný přístup k uloženým elektronickým sdělením nebo jejich neoprávněné prozrazení. Osoby, které poruší zákon, jsou odpovědné za vzniklé škody nebo za ztrátu na zisku vytvořenou v důsledku porušení.

Telecommunications Act z roku 1996. Podle oddílu 702 se nesmí informace o zákazníkovi pro vnitřní potřebu související se sítí (customer proprietary network information – CPNI) využívat pro jiný účel než pro poskytování telekomunikačních služeb. Účastníci mohou podat buď stížnost u Federal Communications Commission nebo žalobu u federálního okresního soudu na náhradu škody a úhradu nákladů právního zastoupení.

Consumer Credit Reporting Reform Act z roku 1996. Tento zákon z roku 1996 představuje doplnění Fair Credit Reporting Act z roku 1970 (FCRA), čímž byla vylepšena úprava oznamovací povinnosti a práva na přístup pro subjekty zpráv o úvěrech. Reform Act rovněž ukládá nová omezení subjektům, které dále prodávají zprávy o spotřebitelských úvěrech. Spotřebitelé mohou při porušení žádat náhradu škody a úhradu nákladů právního zastoupení.

Soukromí jednotlivce chrání v celé řadě situací také zákony jednotlivých států. Oblasti, v nichž státy přijaly opatření, se týkají bankovních záznamů, účasti na službách kabelových televizí, zpráv o úvěrech, záznamů o zaměstnancích, úředních záznamů, genetických informací a lékařských záznamů, záznamů pojišťoven, školních záznamů, elektronických sdělení a videopůjčoven [38].

B. Výslovná právní zmocnění

Zásady „bezpečného přístavu“ obsahují výjimku, pokud na základě zákona, nařízení nebo soudcovského práva vzniknou „navzájem si odporující závazky nebo výslovná zmocnění, avšak pouze za předpokladu, že při výkonu takového zmocnění může organizace prokázat, že nedodržení zásad je omezeno na rozsah nezbytný pro splnění nadřazených oprávněných zájmů podporovaných takovým zmocněním.“ Je však jasné, že tam, kde právo Spojených států ukládá závazek odporující zásadám „bezpečného přístavu“, je organizace ve Spojených státech povinna dodržovat toto právo bez ohledu na to, zda se účastní „bezpečného přístavu“ nebo nikoli. Pokud jde o výslovná zmocnění, tak zatímco zásady „bezpečného přístavu“ mají za cíl překlenout rozdíly mezi úpravami ochrany soukromí v právním systému Spojených států a v evropském systému, musíme respektovat zákonodárné výhradní pravomoci našich zvolených zákonodárců. Tyto omezené výjimky z přísného dodržování zásad „bezpečného přístavu“ se snaží vytvořit rovnováhu a tak vyhovět oprávněným zájmům obou stran.

Výjimka je omezena na případy výslovných zmocnění. Proto musí v těchto mezních situacích příslušný zákon, nařízení nebo soudní rozhodnutí organizaci řídící se zásadami „bezpečného přístavu“ k určitému jednání pozitivně zmocnit [39]. Jinými slovy, výjimka se neuplatní tam, kde právo

mlčí. Výjimka se navíc uplatní pouze tehdy, jestliže je toto výslovné zmocnění v rozporu s dodržováním zásad „bezpečného přístavu“. A i potom je výjimka „omezena na rozsah nezbytný pro splnění nadřazených oprávněných zájmů podporovaných takovým zmocněním“. Tak například v situaci, kdy právo společnost pouze zmocňuje k poskytování osobních informací orgánům veřejné správy, se výjimka neuplatní. Naopak v případě, kdy právo společnost výslovně zmocňuje k poskytování osobních informací orgánům veřejné správy bez souhlasu fyzické osoby, představuje to „výslovné zmocnění“ jednat způsobem, který je v rozporu se zásadami „bezpečného přístavu“. Alternativně by do výjimky spadaly specifické výjimky z výslovných požadavků na učinění odpovídajícího oznámení a získání souhlasu (protože by byly rovnocenné se specifickým zmocněním prozradit informace, aniž by to bylo oznámeno a byl k tomu získán souhlas). Například zákon, který by zmocňoval lékaře k poskytování lékařských záznamů o svých pacientech úředníkům zdravotnického úřadu bez předchozího souhlasu pacientů, by mohl povolovat výjimku ze zásady oznamovací povinnosti a možnosti volby. Toto zmocnění by však nedovolovalo lékařovi poskytnout stejné lékařské záznamy zdravotnickým zařízením nebo komerčním laboratořím pro výzkum léčiv, protože by to překračovalo rámec účelů schválených právem, a tedy rámec výjimky [40]. U příslušného právního zmocnění se může jednat o „samostatné“ zmocnění učinit s osobními informacemi určité konkrétní úkony, ale jak ukazují níže uvedené příklady, spíše půjde o výjimku z širší zasaňujícího zákona, který zakazuje shromažďování, používání nebo zpřístupňování osobních informací.

Telecommunications Act z roku 1996

Ve většině případů je povolené využití buď v souladu s požadavky směrnice a zásad, nebo by dané využití bylo povoleno na základě některé z dalších povolených výjimek. Například oddíl 702 Telecommunications Act (kodifikován v U.S.C., svazek 47, § 222) ukládá telekomunikačním podnikům povinnost zachovávat důvěrnost osobních informací, které získají při poskytování svých služeb zákazníkům. Toto ustanovení konkrétně dovoluje telekomunikačním podnikům:

1. využívat informace o zákaznících k poskytování telekomunikačních služeb, včetně vydávání seznamů účastníků,
2. na písemnou žádost zákazníka poskytovat informace o něm třetím osobám a
3. poskytovat informace o zákaznících v souhrnné podobě. (Viz U.S.C., svazek 47, § 222 písm. c) odst. 1-3.) Tento zákon rovněž jako výjimku povoluje telekomunikačním podnikům používat informace o zákazníkovi za účelem:

1. zahájení, poskytování, vyúčtování svých služeb a inkasa za ně,
2. ochrany proti podvodnému, zneužívajícímu nebo protiprávnímu jednání a
3. poskytování telemarketingových, zprostředkovacích nebo administrativních služeb během volání iniciovaného zákazníkem [41].

Ibid., § 222 písm. d) odst. 1-3. Konečně, telekomunikační podniky jsou povinny poskytovat vydavatelům telefon-

ních seznamů informace o seznamu účastníků, který smí obsahovat pouze jména, adresy, telefonní čísla a u podnikatelských subjektů obor činnosti. Ibid., § 222 písm. e).

Výjimka pro „výslovné zmocnění“ může sehrát roli tehdy, jestliže telekomunikační podniky použijí informace o zákazníkovi pro vnitřní potřebu související se sítí, aby zabránily podvodu nebo jinému protiprávnímu jednání. Avšak i v tomto případě by taková opatření mohla splňovat podmínku, že jsou „ve veřejném zájmu“ a z tohoto důvodu povolená zásadami „bezpečného přístavu“.

Pravidla navrhovaná Ministerstvem zdravotnictví Spojených států

Ministerstvo zdravotnictví Spojených států (Department of Health and Human Services, HHS) navrhlo pravidla pro standardy ochrany soukromí u jednotlivě určitelných informací o zdravotním stavu. Viz 64 Fed. Reg. 59 918 (2. listopadu 1999) (mají být kodifikovány v 45 C.F.R., body 160-164). Těmito pravidly se mají provádět požadavky na ochranu soukromí obsažené v Health Insurance Portability and Accountability Act z roku 1996. Pub. L. 104-191. Navrhovaná pravidla by obecně zakazovala dotčeným subjektům (tj. zdravotnickým programům, zúčtovacím střediskům zdravotní péče a poskytovatelům zdravotní péče přenášejícím informace o zdravotním stavu v elektronické podobě) používat nebo prozrazovat chráněné informace o zdravotním stavu bez povolení fyzické osoby (viz navrhovaný 45 C.F.R. § 164.506). Navrhovaná pravidla by povolovala prozrazení chráněných informací o zdravotním stavu pouze pro dva účely: 1. povolení fyzickým osobám zkoumat a kopírovat informace o jejich vlastním zdravotním stavu (viz ibid., § 164.514), 2. prosazování těchto pravidel, (viz ibid., § 164.522).

Navrhovaná pravidla by povolovala použití nebo prozrazení chráněných informací o zdravotním stavu bez výslovného povolení fyzické osoby za určitých okolností. Ty by zahrnovaly například dohled nad systémem zdravotní péče, prosazování práva a mimořádné události (viz ibid., § 164.510). Navrhovaná pravidla podrobně uvádějí omezení pro takové použití a prozrazení. Povolené použití a prozrazení chráněných informací o zdravotním stavu by navíc bylo omezeno na minimální množství potřebných informací (viz ibid., § 164.506).

Povolené způsoby používání, ke kterým navrhovaná nařízení výslovně zmocňují, se obecně shodují se zásadami „bezpečného přístavu“ nebo jsou jinak povoleny jinými výjimkami. Například se povoluje prosazování práva a soudní správa, stejně jako lékařský výzkum. Další využití, jako např. při dohledu nad systémem zdravotní péče, veřejným zdravotnictvím a státními systémy zdravotnických údajů, slouží veřejnému zájmu. Zpřístupňování údajů za účelem zpracování plateb za zdravotní péči a pojistného je nezbytné pro poskytování zdravotní péče. Využití při mimořádných událostech ke konzultacím léčby s nejbližšími příbuznými tam, kde souhlas pacienta „nemůže být podle praktických nebo rozumných měřítek získán“ nebo ke zjištění totožnosti zemřelého nebo příčiny smrti chrání životně důležité zájmy subjektu údajů a dalších osob. Využití pro řízení osob v aktivní vojenské službě a dalších zvláštních skupin osob

napomáhá řádnému výkonu vojenské mise nebo podobných kritických situací; takový způsob využití má v každém případě nulový nebo jen velmi malý dopad na spotřebitele obecně.

Zbývá pouze používání osobních informací zdravotnickými zařízeními při vytváření seznamů pacientů. Takové použití sice pravděpodobně nedosahuje úrovně „životně důležitých“ zájmů, avšak seznamy jsou užitečné pro pacienty, jejich přátele a příbuzné. Rovněž rozsah tohoto povoleného použití je z povahy věci omezený. Proto spolehnout se na výjimku ze zásad pro použití „výslovně povolená“ k tomuto účelu právními předpisy představuje jen minimální riziko pro soukromí pacientů.

Fair Credit Reporting Act

Evropská komise vyjádřila obavu, že výjimka „výslovného zmocnění“ by v případě Fair Credit Reporting Act (FCRA) „de facto vedla ke zjištění odpovídající úrovně“. Tak by tomu však nebylo. Kdyby nebyla v rámci FCRA zjištěna odpovídající úroveň, musely by ty organizace ve Spojených státech, které by se na takové zjištění jinak spoléhaly, přislíbit, že budou dodržovat zásady „bezpečného přístavu“ ve všech ohledech. To znamená, že v případech, ve kterých požadavky FCRA přesahují úroveň ochrany zakotvenou v zásadách „bezpečného přístavu“, stačí, aby organizace ve Spojených státech dodržovaly pouze FCRA. Naopak v případech, ve kterých by ustanovení FCRA takové úrovně nedosahovaly, by musely tyto organizace uvést své postupy týkající se nakládání s informacemi do souladu se zásadami „bezpečného přístavu“. Výjimka by toto základní hodnocení nezměnila. Podle definice se taková výjimka uplatní pouze v případě, ve kterém daný právní předpis výslovně povoluje chování, které by nebylo v souladu se zásadami „bezpečného přístavu“. Výjimka by se nevztahovala na případy, ve kterých požadavky FCRA pouze nedosahují úrovně zásad „bezpečného přístavu“ [42].

Jinými slovy, výjimka nemá znamenat, že cokoli, co není požadováno, je tudíž „výslovně povoleno“. Kromě toho se výjimka uplatní pouze, pokud to, co je právem Spojených států výslovně povoleno, je v rozporu s požadavky zásad „bezpečného přístavu“. Příslušný právní předpis musí splňovat oba tyto prvky předtím, než by bylo povoleno nedodržení zásad.

§ 604 FCRA například výslovně zmocňuje subjekty podávající informace o spotřebitelích (consumer reporting agencies) k vydávání zpráv o spotřebitelích v různých vyjmenovaných situacích (viz FCRA, § 604). Jestliže jsou přitom podle oddílu 604 subjekty podávající informace o úvěrové spolehlivosti (credit reporting agencies) zmocněny jednat v rozporu se zásadami „bezpečného přístavu“, pak by se musely tyto subjekty spoléhat na tuto výjimku (samozřejmě pokud by se neuplatnila jiná výjimka). Subjekty podávající informace o úvěrové spolehlivosti musí respektovat soudní usnesení a předvolání velké poroty (grand jury); a využívání zpráv o úvěrové spolehlivosti orgány veřejné správy při vydávání licencí a orgány pro vymáhání sociální podpory a výživného pro děti slouží veřejnému zájmu (ibid., § 604 písm. a) odst. 1, 3D a 4). V důsledku toho by se subjekt podávající informace o úvě-

rové spolehlivosti nemusel pro tyto účely spoléhat na výjimku „výslovného zmocnění“. V případech, kdy jedná v souladu s písemnými pokyny spotřebitele, jednal by subjekt podávající informace o spotřebitelích plně v souladu se zásadami „bezpečného přístavu“. (ibid., § 604 písm. a) odst. 2). Podobně mohou být zprávy o spotřebitelích opatřovány pro pracovněprávní účely pouze na základě písemného povolení spotřebitele (ibid., §§ 604 písm. a) odst. 3B a písm. b) odst. 2A bod ii)) a pro úvěrové nebo pojišťovací transakce, které nevycházejí z iniciativy spotřebitele, pouze v případě, že spotřebitel svou volbou s takovou žádostí nevyslovil nesouhlas (opt out) (ibid., § 604 písm. c) odst. 1B). FCRA rovněž zakazuje subjektům podávajícím informace o úvěrové spolehlivosti poskytovat lékařské informace pro pracovněprávní účely bez souhlasu spotřebitele (ibid., § 604 písm. g)). Takové způsoby využití se shodují se zásadami oznamovací povinnosti a možnosti volby. Další účely, které § 604 povoluje, se týkají transakcí, jichž se spotřebitel účastní, a z tohoto důvodu by byly v rámci zásad „bezpečného přístavu“ povoleny. (Viz ibid., § 604 písm. a) odst. 3A a F.)

Zbývající způsob využití, který § 604 „povoluje“, se týká sekundárních úvěrových trhů (ibid., § 604 písm. a) odst. 3E). Mezi používáním zpráv o spotřebitelích pro tento účel a zásadami „bezpečného přístavu“ jako takovými není rozpor. Je pravda, že FCRA nepožaduje, aby subjekty podávající informace o úvěrové spolehlivosti například informovaly spotřebitele a získávaly jejich souhlas, když vydávají své zprávy pro tento účel. Znovu však opakujeme, že nepřítomnost určitého požadavku neznamena současně „výslovné zmocnění“ jednat způsobem jiným, než je požadován. Podobně § 608 dovoluje subjektům podávajícím informace o úvěrové spolehlivosti poskytovat určité osobní informace orgánům veřejné správy. Toto „zmocnění“ by neospravedlnilo subjekt podávající informace o úvěrové spolehlivosti, který by nedbal svých závazků dodržovat zásady „bezpečného přístavu“. To je v rozporu s našimi jinými příklady, v nichž výjimky z pozitivních požadavků oznamovací povinnosti a možnosti volby mají za následek výslovné zmocnění k použití osobních informací, aniž by byla dodržena zásada oznamovací povinnosti a možnosti volby.

Závěr

Náš, byť omezený, přehled těchto zákonů vykazuje určitou strukturu:

- „výslovné zmocnění“ v právu obecně povoluje používání nebo zpřístupňování osobních informací bez předchozího souhlasu fyzické osoby; tato výjimka by se tedy omezovala na zásady oznamovací povinnosti a možnosti volby,
- ve většině případů jsou právem povolené výjimky koncipovány úzce, aby se uplatnily pouze v určitých situacích pro určité účely. Jinak ve všech případech právo zakazuje neoprávněné používání nebo zpřístupňování osobních

informací, které nespadá do této omezené oblasti,

- ve většině případů, odráží jejich legislativní povahu, slouží povolené použití nebo zpřístupnění veřejnému zájmu,
- téměř ve všech případech je povolené použití buď zcela v souladu se zásadami „bezpečného přístavu“, nebo spadá pod některou z ostatních povolených výjimek.

Závěrem lze konstatovat, že výjimka na základě „výslovného zmocnění“ v právu bude mít ze své povahy spíše omezený rozsah.

C. Fúze a převzetí

Pracovní skupina zřízená podle článku 29 vyjádřila obavu ze situací, kdy dojde k převzetí nebo fúzi týkající se organizace dodržující zásady „bezpečného přístavu“ se společností, která se nezavázala k dodržování těchto zásad. Zdá se však, že pracovní skupina předpokládala, že nástupnická společnost by nebyla vázána uplatňovat zásady „bezpečného přístavu“ na osobní informace držené společností, jež byla převzata, avšak tak tomu podle práva Spojených států být nutně nemusí. Obecné pravidlo platné pro fúze a převzetí ve Spojených státech zní, že společnost, která získá vydané akcie jiné společnosti, obecně přebírá povinnosti a závazky získané společností. Viz 15 Fletcher Cyclopedia of the Law of Private Corporations § 7117 (1990); viz též Model Bus. Corp. Act § 11.06(3) (1979) („nástupnická společnost přebírá veškeré závazky každé společnosti, která je účastníkem fúze“). Jinými slovy, společnost, která vzejde z fúze nebo převzetí organizace, jež se zavázala k dodržování zásad „bezpečného přístavu“, by byla tímto způsobem vázána závazky, které společnost, jež byla převzata, v souvislosti s „bezpečným přístavem“ podstoupila.

Navíc, i v případě, pokud by k fúzi nebo převzetí došlo na základě nabytí aktiv, závazky získaného podniku by přesto nabývající společnost za určitých okolností vázaly (15 Fletcher, § 7122). Dokonce i v případě, pokud by závazky nebyly fúzí zachovány, je však třeba poukázat na to, že by je fúze nezachovala ani tehdy, když by byly údaje předány z Evropy na základě smlouvy – což je vedle „bezpečného přístavu“ jediná schůdná alternativa pro předávání údajů do Spojených států. Navíc dokumenty týkající se „bezpečného přístavu“ ve svém aktuálním znění nyní požadují, aby organizace dodržující zásady „bezpečného přístavu“ oznámila Ministerstvu obchodu Spojených států každé převzetí, a dovolují pokračovat v předávání údajů nástupnické organizaci pouze v případě, že se tato připojí k zásadám „bezpečného přístavu“ (viz FAQ 6). Spojené státy nyní vskutku přepracovaly rámcová ustanovení pro „bezpečný přístav“ tak, že požadují, aby organizace ve Spojených státech v takové situaci vymazaly informace, které získaly v rámci „bezpečného přístavu“, jestliže jejich závazek týkající se „bezpečného přístavu“ nebude dále platit nebo nebudou přijata jiná vhodná ochranná opatření.

PŘÍLOHA V

Dne 14. července 2000
John Mogg
Ředitel GR XV
Evropská komise
Kancelář C 107-6/72
Rue de la Loi/Wetstraat 200
B-1049 Brusel

Vážený pane generální řediteli,

zdá se, že můj dopis ze dne 29. března 2000 adresovaný Vám vyvolal řadu otázek. Abych objasnil naši pravomoc v oblastech, kterých se otázky týkají, zasílám tento dopis, který za účelem usnadnění odkazování do budoucna obsahuje nejen doplnění, ale též shrnutí předchozí korespondence.

Při svých návštěvách na našem pracovišti a ve svých dopisech jste vznesl několik otázek týkajících se pravomoci United States Federal Trade Commission v oblasti ochrany soukromí na internetu. Domnívám se, že bude užitečné, když shrnu své dřívější odpovědi věnované činnosti FTC v této oblasti a poskytnu doplňující informace o příslušnosti tohoto orgánu v otázkách ochrany soukromí spotřebitelů, jak jste je uvedl v posledním dopise. Ptáte se zejména, zda: 1. FTC je příslušná pro předávání údajů o zaměstnancích, jestliže při nich dochází k porušení zásad „bezpečného přístavu“ Spojených států; 2. FTC je příslušná pro neziskové programy na ochranu soukromí opatřené pečeti („seal“); 3. se FTC Act uplatňuje stejně v provozu offline i online; a 4. co se stane, jestliže se příslušnost FTC překrývá s příslušností jiných exekutivních orgánů.

Použití FTC Act na ochranu soukromí

Pravomoc Federal Trade Commission v této oblasti je upravena v oddíle 5 Federal Trade Commission Act („FTC Act“), který zakazuje „nekalé nebo klamavé jednání či praktiky“ v obchodě nebo související s obchodem [43]. Klamavé praktiky jsou definovány jako tvrzení, opomenutí nebo jednání, u něhož je pravděpodobné, že bude pro rozumného spotřebitele podstatným způsobem zavádějící. Praktiky jsou nekalé, jestliže způsobí nebo je pravděpodobné, že způsobí spotřebitelům značné škody, kterým se nelze rozumně vyhnout a které nejsou vyváženy odpovídajícími výhodami pro spotřebitele nebo hospodářskou soutěž [44].

Určité praktiky pro shromažďování informací budou patrně porušovat FTC Act. Jestliže je například na internetové stránce nepravdivě tvrzeno, že jsou dodržována vyhlášená pravidla na ochranu soukromí nebo souhrn samoregulačních obecných zásad, poskytuje oddíl 5 FTC Act právní základ pro stíhání takového zkresleného prohlášení jako klamavého. Skutečně, úspěšně jsme vymáhali právo, abychom upevnili tuto zásadu [45]. FTC navíc přijala postoj, že může stíhat zvláště závažné praktiky v oblasti ochrany soukromí jako nekalé ve smyslu oddílu 5, jestliže se takové praktiky týkají dětí nebo použití zvláště citlivých informací, jako jsou např. finanční záznamy [46] nebo lékařské záznamy. Federal Trade Commission činila a bude i nadále činit takováto opatření k prosazení práva prostřednictvím svého aktivního sledování a vyšetřování, jakož i prostřednictvím případů, které

nám postupují samoregulační organizace a další subjekty, včetně členských států Evropské unie.

Podpora samoregulace

FTC se bude přednostně věnovat případům nedodržování obecných samoregulačních zásad, které jí budou postoupeny organizacemi jako jsou BBBOnline a TRUSTe. Tento přístup by byl rovněž v souladu s našimi dlouhotrvajícími vztahy k radě National Advertising Review Board (NARB) orgánu Better Business Bureau, která postupuje FTC stížnosti v oblasti reklamy. Oddělení National Advertising Division (NAD), které je součástí NARB, řeší stížnosti v oblasti reklamy na federální úrovni v rozhodčím řízení. Jestliže se strana odmítne podřídit rozhodnutí NAD, je věc předána FTC. Pracovníci FTC poté přednostně přezkoumají spornou reklamu, aby mohli rozhodnout, zda porušuje FTC Act, a často se jim tak podaří ukončit sporné chování nebo přesvědčit stranu, aby se vrátila k řízení před NARB.

Obdobně bude FTC přednostně posuzovat případy nedodržování zásad „bezpečného přístavu“ postoupené členskými státy EU. Stejně jako u případů postoupených samoregulačními organizacemi ve Spojených státech, budou naši pracovníci posuzovat veškeré informace, které by mohly určit, zda chování, jež je předmětem stížnosti, porušuje oddíl 5 FTC Act. Tento závazek je uveden též v zásadách „bezpečného přístavu“ v rámci často kladené otázky (FAQ 11) týkající se zásady prosazování.

GeoCities: první případ před FTC týkající se ochrany soukromí na internetu

První případ před Federal Trade Commission týkající se ochrany soukromí na internetu, GeoCities, se zakládal na pravomoci FTC podle oddílu 5 [47]. V tomto případě FTC tvrdila, že společnost GeoCities zkresleně informovala dospělé i děti o tom, jak by byly využívány jejich osobní informace. Federal Trade Commission ve stížnosti tvrdila, že společnost GeoCities prohlašovala, že určité osobní informace shromažďované na její internetové stránce mají být použity pouze pro vnitřní potřebu nebo za účelem poskytování určitých reklamních nabídek a produktů nebo služeb, které si spotřebitelé sami vyžádali, a dále že určité dodatečné „dobrovolné“ informace nebudou dále vydány třetím osobám bez svolení spotřebitele. Ve skutečnosti však byly tyto informace předány třetím osobám, které jich využily tak, že spotřebitelům adresovaly reklamu nad rámec, se kterým tito spotřebitelé souhlasili. Ve stížnosti bylo dále uvedeno obvinění, že se společnost GeoCities dopustila klamavých praktik v souvislosti se shromažďováním informací od dětí. Podle stížnosti FTC GeoCities prohlašovala, že provozuje na své internetové stránce dětský koutek a že informace, které v něm byly shromažďovány, sama uchovává. Ve skutečnosti však byla tato oblast na internetové stránce GeoCities provozována třetími osobami, které informace shromažďovaly a uchovávaly.

Dohoda o urovnání sporu zakazuje společnosti GeoCities nepravdivě uvádět účel, ke kterému shromažďuje nebo používá osobní informace o spotřebitelích nebo od nich, včetně dětí. Příkaz požaduje, aby společnost umístila na své inter-

netové stránce jasné a nápadné oznámení o ochraně soukromí, v němž spotřebitelům sdělí, jaké informace shromažďuje a za jakým účelem, komu je bude předávat a jak mohou spotřebitelé ke svým informacím získat přístup a odstranit je. Pro zajištění rodičovské kontroly dohoda rovněž požaduje, aby si GeoCities opatřila souhlas rodičů, dříve než bude shromažďovat osobní informace od dětí do 13 let. Podle příkazu je GeoCities povinna informovat své členy a umožnit jim, aby nechali své informace odstranit z databází GeoCities a jakékoli třetí osoby. Dohoda zejména požaduje, aby GeoCities informovala rodiče dětí mladších 13 let a vymazala jejich informace, pokud rodič nebude výslovně souhlasit s jejich dalším uchováváním a používáním. Konečně, společnost GeoCities je rovněž povinna kontaktovat třetí osoby, jimž předtím předala informace, a požádat je, aby i ony takové informace vymazaly [48].

ReverseAuction.com

V lednu 2000 vyhověla FTC stížnosti proti ReverseAuction.com a schválila dohodu (consent agreement) s touto společností, která provozuje na své stránce internetové aukce a údajně získávala osobní informace o spotřebitelích z konkurenční stránky (eBay.com), načež zasílala těm spotřebitelům, kteří chtěli obchodovat, klamavé, nevyžádané e-mailové zprávy [49]. Naše stížnost uváděla, že ReverseAuction porušila oddíl 5 FTC Act získáváním osobních informací, mezi nimiž byly e-mailové adresy uživatelů stránky eBay a jejich personalizovaná uživatelská identifikační jména („user ID“), a rozesíláním klamavých e-mailových zpráv.

Jak bylo ve stížnosti popsáno, před získáním informací se ReverseAuction registrovala jako uživatel eBay a zavázala se dodržovat dohodu o užívání a zásady na ochranu soukromí společnosti eBay. Dohoda a zásady chrání soukromí spotřebitelů tím, že zakazují uživatelům stránky eBay shromažďovat a používat osobní informace k neoprávněným účelům, jako je např. zasílání nevyžádaných obchodních e-mailových zpráv. Naše stížnost tedy zmiňovala především skutečnost, že společnost ReverseAuction nepravdivě prohlašovala, že dodržuje dohodu o užívání a zásady na ochranu soukromí společnosti eBay, což představuje klamavou praxi ve smyslu oddílu 5. Alternativně stížnost uváděla, že použití informací společností ReverseAuction k rozesílání nevyžádaných obchodních e-mailů je porušením dohody o užívání a zásad na ochranu soukromí a představuje tak nekalé obchodní praktiky ve smyslu oddílu 5.

Za druhé, stížnost uváděla, že e-mailové zprávy zasílané spotřebitelům obsahovaly klamavý údaj v řádce „předmět“, ve které informovaly adresáta, že platnost jeho uživatelského jména u eBay „brzy vyprší“. Konečně stížnost uváděla, že tyto e-mailové zprávy nepravdivě prohlašovaly, že společnost eBay poskytla přímo či nepřímo společnosti ReverseAuction osobní informace o uživateli stránky eBay, nebo se jinak účastnila rozšiřování nevyžádaných e-mailů.

Dohoda, které FTC dosáhla, brání společnosti ReverseAuction, aby se v budoucnu dopouštěla porušení stejného druhu. Požaduje se v ní rovněž, aby ReverseAuction informovala spotřebitele, kteří se v důsledku e-mailu od ReverseAuction u této společnosti zaregistrovali nebo se registrují. Tito spotřebitelé musí být informováni o tom, že platnost

jejich uživatelských jmen na stránce eBay nevyprší a že eBay o rozesílání nevyžádaných e-mailů společností ReverseAuction nevěděla ani je nepovolila. Oznámení těmto spotřebitelům rovněž umožňuje zrušit svou registraci u ReverseAuction a nechat své osobní informace vymazat z její databáze. Příkaz navíc ukládá společnosti ReverseAuction vymazat a zdržet se používání či předávání osobních informací členů eBay, kteří obdrželi e-mail od ReverseAuction, ale nezaregistrovali se u této společnosti. Konečně, v souladu s předchozími příkazy na ochranu soukromí, kterých FTC dosáhla, požaduje dohoda, aby ReverseAuction uveřejnila na své internetové stránce své vlastní zásady týkající se ochrany soukromí, a obsahuje podrobná ustanovení o vedení záznamů, aby FTC mohla sledovat dodržování těchto zásad.

Případ ReverseAuction dokládá, že FTC je povinna použít donucovací opatření na podporu samoregulačních snah podniků v oblasti ochrany soukromí spotřebitelů na internetu. V tomto případě bylo vskutku přímo odmítnuto chování, které bylo v rozporu se zásadami na ochranu soukromí a dohodou o užívání chránící soukromí spotřebitelů a které by mohlo narušit důvěru spotřebitelů v opatření na ochranu soukromí přijímaná společnostmi podnikajícími na internetu. Protože se tento případ týkal neoprávněného přivlastnění si informací o spotřebitelích, které byly chráněny opatřeními na ochranu soukromí u jedné společnosti, jinou společností, může být zvláště důležitý také z hlediska obav o ochranu soukromí vznikajících při předávání údajů mezi společnostmi v různých zemích.

Bez ohledu na opatření FTC směřující k prosazení práva v případech GeoCities, Liberty Financial Cos. a ReverseAuction jsou pravomoci tohoto orgánu v některých oblastech ochrany soukromí na internetu více omezené. Jak bylo zmíněno výše, aby bylo shromažďování a používání osobních informací bez souhlasu postižitelné podle FTC Act, musí se jednat o klamavé nebo nekalé obchodní praktiky. Proto se FTC Act pravděpodobně neuplatní v případě internetové stránky, která shromažďuje osobní informace od spotřebitelů, ale ani neuvede nepravdivý účel, za jakým je shromažďuje, ani nepoužívá nebo nepředává tyto informace způsobem, který by spotřebitelům mohl způsobit značnou škodu. Rovněž pravděpodobně nebude v současnosti v pravomoci FTC v širokém míře požadovat, aby subjekty shromažďující informace na internetu přijaly zásady na ochranu soukromí nebo jakékoli individuální zásady na ochranu soukromí [50]. Avšak jak bylo uvedeno výše, nedodržení vyhlášených zásad na ochranu soukromí ze strany podniku bude pravděpodobně považováno za klamavé praktiky.

Navíc, příslušnost FTC v této oblasti zahrnuje nekalé nebo klamavé jednání či praktiky pouze v tom případě, jestliže jsou „v obchodě nebo související s obchodem“. Shromažďování informací komerčními subjekty, které propagují výrobky nebo služby, včetně shromažďování a používání informací pro komerční účely, by pravděpodobně splnilo tuto podmínku „obchodu“. Na druhou stranu řada fyzických osob nebo jiných subjektů patrně shromažďuje na internetu informace, aniž by sledovala nějaký komerční účel, a nepodléhá tedy příslušnosti Federal Trade Commission. Příkladem takového omezení jsou „chat rooms“, pokud je provozuje nekomerční subjekt, např. charitativní organizace.

Konečně existuje řada úplných nebo částečných zákoných výjimek ze základní příslušnosti FTC pro obchodní praktiky, jimiž je omezena schopnost FTC komplexně reagovat na problémy ochrany soukromí na internetu. Tyto výjimky zahrnují mnohá spotřebitelsky orientovaná odvětví náročná na informace, jako jsou banky, pojišťovny a letecké společnosti. Jak je Vám známo, pro tyto subjekty jsou příslušné jiné federální nebo státní orgány, např. federální bankovní orgány nebo ministerstvo dopravy.

V těch případech, pro které je FTC příslušná, přijímá a, pokud to prostředky dovolí, vyřizuje stížnosti spotřebitelů přijaté e-mailem a telefonicky ve svém středisku Consumer Response Center (CRC) a nověji také na své internetové stránce [51]. CRC přijímá stížnosti od každého spotřebitele, včetně spotřebitelů s bydlištěm v členských státech Evropské unie. FTC Act poskytuje Federal Trade Commission jako neustrannému orgánu pravomoc přijmout opatření jako opravný prostředek proti porušování FTC Act do budoucna, jakož i zajistit poškozeným spotřebitelům náhradu škody. Zkoumali bychom však, zda se dotčená společnost soustavně chovala nepřiměřeně, protože neřešíme jednotlivé spory spotřebitelů. V minulosti zajistila Federal Trade Commission náhradu škody pro občany jak Spojených států, tak dalších zemí [52]. FTC bude tam, kde je to vhodné, i nadále vykonávat své pravomoci, aby zajistila náhradu škody občanům jiných zemí, kteří byli poškozeni klamavými praktikami v oblasti, pro kterou je příslušná.

Údaje o zaměstnancích

Ve svém posledním dopise žádáte o dodatečné objasnění příslušnosti FTC pro oblast údajů o zaměstnancích. Především kladete otázku, zda by FTC mohla podle oddílu 5 zakročit proti společnosti, která prohlašuje, že dodržuje zásady „bezpečného přístavu“ platné ve Spojených státech, avšak předává nebo používá údaje o zaměstnancích způsobem, který tyto zásady porušuje. Chceme Vás ujistit, že jsme pečlivě přezkoumali právní předpisy určující pravomoci FTC, související dokumenty a příslušnou judikaturu a dospěli jsme k závěru, že FTC je v oblasti údajů o zaměstnancích ve stejných situacích příslušná, jako by byla obecně podle oddílu 5 FTC Act [53]. To znamená, že jestliže nějaký případ splňuje naše stávající kritéria (nekalost nebo klamavost) pro přijetí opatření prosazujících ochranu soukromí, pak bychom mohli zakročit i v případě údajů o zaměstnancích.

Chtěli bychom též rozptýlit pochyby, že schopnost FTC přijmout opatření prosazující ochranu soukromí je omezena na situace, kdy společnost podvedla jednotlivé spotřebitele. Ve skutečnosti však, jak jasně ukazuje nedávné opatření FTC ve věci ReverseAuction [54], bude FTC přijímat opatření k prosazení práva na ochranu soukromí i v situacích, které se týkají předávání údajů mezi společnostmi, kdy jedna ze společností se údajně dopustila protiprávního jednání vůči druhé a tím potenciálně poškodila jak spotřebitele, tak i společnosti. Očekáváme, že právě v takové situaci se může s největší pravděpodobností objevit otázka údajů o zaměstnancích, protože údaje o zaměstnancích – Evropanech se předávají z evropských do amerických společností, které se zavázaly dodržovat zásady „bezpečného přístavu“.

Chceme však poukázat na jednu konstelaci, v níž by byla možnost FTC konat omezena. K tomu by došlo v situaci, kdy by věc již byla přednesena v rámci tradičního řešení pracovněprávních sporů, nejpravděpodobněji v rámci řízení o stížnosti nebo rozhodčího řízení nebo stížnosti na nekalé pracovněprávní praktiky u National Labor Relations Board. K tomu by došlo například tehdy, pokud by zaměstnavatel vyslovil závazek týkající se použití osobních údajů v kolektivní smlouvě a zaměstnanec nebo odbory by jej žalovali pro porušení takové dohody. FTC by do takového řízení pravděpodobně nezasahovala [55].

Příslušnost pro programy opatřené pečeti (seal programs)

Za druhé se ptáte, zda by byla FTC příslušná pro programy opatřené pečeti a spravující ve Spojených státech mechanismy pro řešení sporů, pokud by nepravdivě informovaly o své roli při prosazování zásad „bezpečného přístavu“ a vyřizování jednotlivých stížností, i kdyby takové subjekty byly formálně „neziskové“. Při určování toho, zda jsme příslušní pro subjekt, který se sám označuje jako „neziskový“, FTC podrobně zkoumá, zda subjekt, který sice neusiluje o zisk pro sebe, případně nepodporuje zisk svých členů. FTC úspěšně prosadila svou příslušnost pro takové subjekty a dne 24. května 1999 Nejvyšší soud Spojených států ve věci California Dental Association v. Federal Trade Commission jednomyslně potvrdil příslušnost FTC pro dobrovolné neziskové sdružení místních stomatologických společností v antimonopolní věci. Soud rozhodl takto:

FTC Act usiluje o zahrnutí nejen subjektu „organizovaného za účelem podnikání pro dosažení vlastního zisku“, 15 U.S.C. § 44, nýbrž i takového, který podniká pro dosažení zisku „svých členů“. Vskutku, stěžejí lze předpokládat, že by Kongres zamýšlel pojem podpůrných organizací vykládat tak restriktivně a tím chtěl umožnit vyhnout se příslušnosti i v takových případech, ve kterých by záměr FTC Act očividně volal po jejím uplatnění.

Stručně řečeno, určit, zda se uplatní příslušnost pro konkrétní „neziskový“ subjekt spravující program opatřené pečeti, by vyžadovalo faktické přezkoumání rozsahu, v jakém tento subjekt poskytuje hospodářské výhody svým členům usilujícím o zisk. Kdyby takový subjekt provozoval svůj program opatřené pečeti způsobem, který by jeho členům přinášel hospodářské výhody, FTC by pravděpodobně uplatnila svou příslušnost. Vedle toho by FTC pravděpodobně byla příslušná pro podvodný program opatřené pečeti, který by se nepravdivě vydával za neziskový subjekt.

Ochrana soukromí ve světě offline

Za třetí, jste poukázal na to, že se naše předchozí korespondence soustředila na ochranu soukromí ve světě online. Ochrana soukromí online jako zásadní součást rozvoje elektronického obchodu je sice hlavním předmětem zájmu FTC, avšak FTC Act sahá až do roku 1914 a je použitelný stejně tak i ve světě offline. Můžeme tedy stíhat offline společnosti, které se dopouštějí nekalých nebo klamavých obchodních praktik v souvislosti s ochranou soukromí spotřebitelů [56].

FTC skutečně v loňském roce podala žalobu (FTC v. TouchTone Information, Inc [57]), ve které byl „zprostředkovatel informací“ obviněn z protiprávního získávání a prodeje soukromých finančních informací spotřebitelů. FTC tvrdila, že společnost TouchTone získala informace spotřebitelů předstíráním nepravdivých skutečností („pretexting“, uměle vzniklý termín vytvořený soukromými detektivy k popsání praxe, kdy se získávají osobní informace o druhých osobách pod falešnými záminkami, zpravidla telefonicky). Žaloba podaná dne 21. dubna 1999 u federálního soudu v Coloradu požaduje vydání předběžného opatření a navrácení veškerého protiprávně dosaženého zisku.

Tato zkušenost s prosazováním právních předpisů a nedávné pochybnosti ohledně sloučení online a offline databází, jakož i skutečnost, že se stírají hranice mezi obchodem online a offline a že je velká část osobních informací zachycena a zpracovávána offline, ukazují, že otázce ochrany soukromí v oblasti offline musí být věnována velká pozornost.

Překrývající se příslušnost

Závěrem kladete otázku, jaký je vzájemný vztah mezi příslušností FTC a dalších orgánů prosazujících právo, zejména v případech, kde se příslušnost může překrývat. Navázali jsme intenzivní pracovní vztahy s mnoha dalšími orgány prosazujícími právo, včetně federálních bankovních orgánů a nejvyšších státních zástupců v jednotlivých státech. Velmi často spolu koordinujeme vyšetřování, abychom v případech překrývajících se příslušností maximálně využili zdrojů. Často také postupujeme věci k vyšetřování příslušnému federálnímu nebo státnímu orgánu.

Doufám, že tento přehled Vám bude nápomocen. Prosím, dejte mi vědět, budete-li potřebovat další informace.

S pozdravem,
Robert Pitofsky

PŘÍLOHA VI

John Mogg
Ředitel GR XV
Evropská komise
Kancelář C 107-6/72
Rue de la Loi/Wetstraat 200
B-1049 Brusel

Vážený pane generální řediteli,

zasílám Vám tento dopis na žádost Ministerstva obchodu Spojených států, abych Vám vysvětlil roli ministerstva dopravy při ochraně soukromí spotřebitelů, pokud jde o informace, které poskytují leteckým společnostem.

Ministerstvo dopravy podporuje samoregulaci jako nejméně obtěžující a nejúčinnější způsob zajištění ochrany informací, které poskytují spotřebitelé leteckým společnostem, a v souladu s tím podporuje zavedení režimu „bezpečného přístavu“, který by leteckým společnostem umožnil

splnit požadavky směrnice Evropské unie o ochraně soukromí, pokud jde o předávání údajů mimo EU. Ministerstvo dopravy si však uvědomuje, že aby samoregulace fungovala, musí letecké společnosti, které se zaváží dodržovat zásady na ochranu soukromí stanovené v rámci režimu „bezpečného přístavu“, tyto zásady skutečně dodržovat. Z tohoto hlediska by samoregulace měla být podpořena prostředky pro prosazování práva. Proto bude ministerstvo s využitím svých stávajících zákonných pravomocí v oblasti ochrany spotřebitelů zajišťovat, aby letecké společnosti dodržovaly své závazky týkající se ochrany soukromí vyhlášené vůči veřejnosti, a bude sledovat obvinění z údajného nedodržování, která obdržíme od samoregulačních organizací a dalších subjektů, včetně členských států Evropské unie.

Pravomoc ministerstva prosazovat právo v této oblasti je zakotvena v předpisu 49 U.S.C. 41712, který zakazuje, aby se letecký dopravce při prodeji letenek dopouštěl „nekalých nebo klamavých praktik nebo používal nekalé soutěžní metody“, které působí nebo by mohly způsobit spotřebiteli újmu. Vzorem pro oddíl 41712 je oddíl 5 Federal Trade Commission Act (15 U.S.C. 45). Letecké dopravce však Federal Trade Commission vyňala z úpravy obsažené v oddílu 5 podle 15 U.S.C. 45 písm. a) odst. 2.

Můj úřad vyšetřuje a stíhá případy podle 49 U.S.C. 41712. (Viz např. tato nařízení ministerstva dopravy: DOT Orders 99-11-5, ze dne 9. listopadu 1999; 99-8-23 ze dne 26. srpna 1999; 99-6-1 ze dne 1. června 1999; 98-6-24 ze dne 22. června 1998; 98-6-21 ze dne 19. června 1998; 98-5-31 ze dne 22. května 1998 a 97-12-23 ze dne 18. prosince 1997.) Řízení zahajujeme na základě vlastních vyšetřování, jakož i formálních a neformálních stížností, které dostáváme od fyzických osob, cestovních kancelářů, leteckých společností a amerických i zahraničních orgánů veřejné správy.

Chtěl bych upozornit na to, že selhání při ochraně informací získaných od cestujících ze strany leteckého dopravce by ještě samo o sobě nepředstavovalo porušení oddílu 41712. Jakmile se však letecký dopravce jednou formálně a veřejně zaváže dodržovat zásady „bezpečného přístavu“, které zajišťují ochranu informací získaných od spotřebitelů, je ministerstvo dopravy oprávněno využít své zákonné pravomoci podle oddílu 41712 k zajištění dodržování těchto zásad. Jakmile tedy cestující poskytne informace leteckému dopravci, který se zavázal ctít zásady „bezpečného přístavu“, mohlo by jakékoli porušení těchto zásad způsobit spotřebiteli újmu a představovalo by porušení oddílu 41712. Můj úřad by přidělil vyšetřování každé takové údajné činnosti a stíhání každého případu vykazujícího takovou činnost vysokou prioritu. Rovněž budeme o výsledku každého takového případu informovat ministerstvo obchodu.

Porušení oddílu 41712 může vést k vydání příkazů ke zdržení se konání a k uvalení občanskoprávních sankcí za porušení takových příkazů. Přestože nemáme pravomoc přiznávat jednotlivým stěžovatelům náhrady škody nebo poskytovat finanční odškodnění, máme pravomoc schvalovat dohody o urovnání sporu vzešlé z vyšetřování a případů předložených ministerstvem, podle kterých je spotřebiteli poskytnuta majetková výhoda jako zmírnění škody nebo náhrada jinak obvykle placené peněžité sankce. Činili jsme tak v minulosti a můžeme a budeme tak činit také v souvis-

losti se zásadami „bezpečného přístavu“, pokud nás k tomu okolnosti budou opravňovat. Opakované porušování oddílu 41712 americkou leteckou společností by rovněž vzbudilo pochybnosti o připravenosti takové společnosti dodržovat zásady, což by mohlo v mimořádně závažných případech vést k tomu, že letecká společnost by již nebyla považována za provozuschopnou, takže by jí bylo odňato její povolení k provozování letecké dopravy. (Viz DOT Orders 93-6-34 ze dne 23. června 1993 a 93-6-11 ze dne 9. června 1993. Ačkoli se tento postup neopíral o oddíl 41712, vedl k odnětí povolení k provozování letecké dopravy leteckému dopravci pro naprosté pohrdání ustanoveními Federal Aviation Act, dvoustranné dohody a předpisů ministerstva.)

Doufám, že Vám tyto informace budou nápomocny. Prosím, obraťte se na mě, budete-li mít jakékoli otázky nebo budete-li potřebovat další informace.

S pozdravem,

Samuel Podberesky

Assistant General Counsel for
Aviation Enforcement and Proceeding

PŘÍLOHA VII

S odvoláním na čl. 1 odst. 2 písm. b), orgány veřejné správy ve Spojených státech, které jsou v případě nedodržování zásad prováděných v souladu s FAQ oprávněny vyšetřovat stížnosti a činit nápravná opatření proti nekalým nebo klamavým praktikám, jakož i zajišťovat náhradu škody fyzickým osobám bez ohledu na zemi, v níž mají trvalé bydliště, nebo na státní příslušnost, jsou:

1. Federal Trade Commission a
2. Ministerstvo dopravy Spojených států.

Federal Trade Commission jedná na základě své pravomoci podle oddílu 5 Federal Trade Commission Act. Z příslušnosti Federal Trade Commission podle oddílu 5 jsou vyňaty banky, spořitelny a záložny a úvěrová družstva, telekomunikační podniky a mezistátní veřejní dopravci, letečtí dopravci a balírní a provozovatelé ohrazených shromaždišť dobytka. Ačkoli pojišťovnictví není v seznamu výjimek podle oddílu 5 výslovně uvedeno, McCarran-Ferguson Act [58] ponechává regulaci pojišťovacích obchodů jednotlivým státům. Avšak ustanovení FTC Act se v pojišťovnictví uplatní v rozsahu, v jakém není regulováno právem jednotlivých států. FTC si zachovává zbytkovou pravomoc, pokud se pojišťovací společnosti dopustí nekalých nebo klamavých praktik mimo oblast pojišťovacích obchodů.

Ministerstvo dopravy Spojených států jedná na základě své pravomoci podle hlavy 49 United States Code oddíl 41712. Ministerstvo dopravy Spojených států zahajuje řízení na základě vlastních vyšetřování, jakož i formálních a neformálních stížností, které dostává od fyzických osob, cestovních kancelářů, leteckých společností a amerických i zahraničních orgánů veřejné správy.

- [1] Úř. věst. L 281, 23.11.1995, s. 31.
- [2] Internetová adresa této pracovní skupiny je: http://www.europa.eu.int/comm/internal_market/en/media/dataprot/wpdocs/index.htm
- [3] WP 12: Přenos osobních údajů do třetích zemí: provádění článků 25 a 26 směrnice EU o ochraně údajů, přijato pracovní skupinou dne 24. července 1998.
- [4] PS 15: Stanovisko 1/99 k úrovni ochrany údajů ve Spojených státech a pokračující diskusi mezi Evropskou komisí a Spojenými státy.
PS 19: Stanovisko 2/99 k přiměřenosti „mezinárodních zásad bezpečného přístavu“ vydané Ministerstvem obchodu Spojených států dne 19. dubna 1999.
PS 21: Stanovisko 4/99 k často kladeným otázkám, které má vydat Ministerstvo obchodu Spojených států v souvislosti s navrhovanými zásadami „bezpečného přístavu“.
PS 23: Pracovní dokument o současném stavu pokračujících diskusí mezi Evropskou komisí a vládou Spojených států na téma „mezinárodní zásady bezpečného přístavu“.
PS 27: Stanovisko 7/99 k úrovni ochrany údajů, kterou poskytují zásady „bezpečného přístavu“, tak jak byly uveřejněny spolu s často kladenými otázkami, a další související dokumenty zveřejněné Ministerstvem obchodu Spojených států dne 15. a 16. listopadu 1999.
PS 31: Stanovisko 3/2000 k dialogu mezi EU a USA na téma dohody o „bezpečném přístavu“.
PS 32: Stanovisko 4/2000 k úrovni ochrany poskytované „zásadami bezpečného přístavu“.
- [5] Usnesení dosud nebylo zveřejněno v Úředním věstníku.
- [6] Není nutné oznamovat nebo poskytovat možnost volby, jestliže jsou údaje zpřístupněny třetí straně, která je pověřena plněním úkolů jménem organizace a jedná podle jejích pokynů. Zásada dalšího předání však platí i v tomto případě.
- [7] Zahrnutí těchto FAQ do dohody závisí na souhlasu orgánů pro ochranu údajů. Tyto projednaly uvedený text v pracovní skupině podle článku 29 a většina se jich k němu vyjádřila souhlasně, avšak s konečnou platností se chtějí vyjádřit teprve v rámci celkového stanoviska, které pracovní skupina zaujme podle článku 29 k celé dohodě.
- [8] Viz FAQ 7 o ověřování.
- [9] Orgány zabývající se řešením sporů nejsou povinny dodržovat zásadu prosazování. Mohou se také odchýlit od zásad „bezpečného přístavu“, jestliže se při plnění svých konkrétních úkolů setkají s protichůdnými povinnostmi nebo pokud to je výslovně povoleno.
- [10] Orgány zabývající se řešením sporů rozhodují o okolnostech, za nichž tyto sankce použijí, podle vlastního uvážení. Jedním z faktorů, které je třeba brát v úvahu při rozhodování o vymazání údajů, je citlivost daných údajů a dále okolnost, zda organizace shromáždila, používala nebo zveřejnila informace v očividném rozporu se zásadami.

- [11] Nerozebíráme zde veškeré federální zákony, které se zabývají ochranou soukromí v určitých případech, ani státní zákony či zvykové právo (common law), jež by mohly být použitelné. Mezi federální zákony upravující komerční shromažďování a používání osobních informací patří mimo jiné Cable Communications Policy Act (U. S. C., svazek 47, § 551), Driver's Privacy Protection Act (U. S. C., svazek 18, § 2721), Electronic Communications Privacy Act (U. S. C., svazek 18, § 2701 a násl.), Electronic Funds Transfer Act (U. S. C., svazek 15, §§ 1693, 1693m), Fair Credit Reporting Act (U. S. C., svazek 15, § 1681 a násl.), Right to Financial Privacy Act (U. S. C., svazek 12, § 3401 a násl.), Telephone Consumer Protection Act (U. S. C., svazek 47, § 227) a Video Privacy Protection Act (U. S. C., svazek 18, § 2710). Mnohé státy USA mají v těchto oblastech obdobné právní předpisy. Viz např. Mass. Gen. Laws kap. 167B, § 16 (zakazuje finančním institucím předávat finanční záznamy svých zákazníků třetí straně bez souhlasu zákazníka nebo soudního řízení) N. Y. Pub. Health Law § 17 (omezuje použití a předávání záznamů o zdravotním nebo duševním stavu a poskytuje pacientům právo na přístup k těmto informacím).
- [12] V takovém případě může okresní soud Spojených států vydat rovněž soudní zákaz a poskytnout přiměřenou soudní pomoc za účelem prosazení příkazu FTC, viz U.S.C., svazek 15, § 45 odst. 1.
- [13] „Klamavé praktiky“ se definují jako tvrzení, opomenutí nebo jednání, která mohou být pro rozumné spotřebitele podstatným způsobem zavádějící.
- [14] Viz www.ftc.gov/opa/1998/9808/geocitie.htm.
- [15] Viz dopis FTC organizaci Center for Media Education, www.ftc.gov/os/1997/9707/cenmed.htm. Dále zákon Children's Online Privacy Protection Act z roku 1998 svěřuje FTC zvláštní pravomoc usměrňovat shromažďování osobních údajů získaných od dětí provozovateli internetových stránek a poskytovateli online služeb, viz U.S.C., svazek 15, §§ 6501-6506. Konkrétně tento zákon vyžaduje, aby poskytovatelé online služeb před shromážděním, použitím nebo předáním osobních údajů získaných od dětí toto oznámili a vyžádali si ověřitelný souhlas rodičů. Ibid., § 6502 písm. b). Tento zákon také dává rodičům právo na přístup k informacím a právo odmítnout svolení k pokračujícímu využití těchto informací. Ibid.
- [16] Prezident Clinton podepsal dne 12. listopadu 1999 zákon Gramm-Leach-Bliley Act (Pub. L. 106-102, kodifikovaný v U.S.C., svazek 15, § 6801 a násl.), který tím vstoupil v platnost. Tento zákon omezuje finanční instituce při předávání osobních informací o svých zákaznících. Zákon požaduje po finančních institucích mimo jiné, aby informovaly všechny zákazníky o svých zásadách a praxi při ochraně soukromí v souvislosti se sdílením osobních informací s přidruženými a nikoli přidruženými společnostmi. Zákon zmocňuje FTC, federální orgány pro bankovníctví a další orgány, aby vydaly nařízení, jimiž se provádí ochrana soukromí požadovaná tímto zákonem. Tyto orgány předložily návrhy příslušných nařízení.
- [17] Podle definice se tato výjimka nevztahuje na oblast cenných papírů. Makléři, obchodníci s cennými papíry a další subjekty podnikající v této oblasti proto podléhají v případech nekalého nebo klamavého jednání a praktik konkurující příslušnosti Securities and Exchange Commission a FTC.
- [18] Výjimka uvedená v oddíle 5 se původně odvolávala na Federal Home Loan Bank Board, který byl zrušen v srpnu 1989 zákonem Financial Institutions Reform, Recovery and Enforcement Act z roku 1989. Jeho úkoly byly přeneseny na Office of Thrift Supervision a dále na Resolution Trust Corporation, Federal Deposit Insurance Corporation a Housing Finance Board.
- [19] Oddíl 5 sice vyňal finanční instituce z příslušnosti FTC, ale současně stanoví, že kdykoli FTC vydá ustanovení týkající se nekalého nebo klamavého jednání a praktik, mají finanční regulační orgány přijmout do 60 dnů obdobné předpisy. Viz U.S.C., svazek 15, § 57a písm. f) odst. 1.
- [20] „Pojišťovnictví a všechny osoby na něm účastné podléhají zákonům jednotlivých států, jimiž je toto podnikání popř. jeho zdanění upraveno.“ U.S.C., svazek 15, § 1012 písm. a).
- [21] FTC uplatnila svou příslušnost vůči pojišťovacím společnostem v různých situacích. V jednom případě přijala FTC opatření vůči podniku kvůli klamavé reklamě ve státě, v němž neměl povolení k podnikání. Příslušnost FTC byla založena na tom, že stát neměl žádnou účinnou možnost zasáhnout do činnosti tohoto podniku, neboť ten se nacházel mimo dosah práva tohoto státu. Viz FTC v. Travelers Health Association, 365 U.S. 293 (1960).
- [22] Pod pojmem „informace o zákazníkovi pro vnitřní potřebu“ se rozumějí informace týkající se „množství, technické konfigurace, druhu, účelu a rozsahu využívání telekomunikační služby“ zákazníkem a informace vyplývající z telefonního účtu. (U.S.C., svazek 47, § 222 písm. f) odst. 1). Tento pojem však nezahrnuje informace o seznamu účastníků. Ibid.
- [23] Tento zákon výslovně nedefinuje „osobně určitelné informace“ (personally identifiable information).
- [24] Tato pravomoc zahrnuje právo požadovat náhradu škody za porušení ochrany soukromí jak podle oddílu 222 zákona Communications Act, tak, v případě účastníků kabelových sítí, podle oddílu 551 zákona Cable Act, kterým byl změněn Communications Act. Viz též U.S.C., svazek 47, § 551 písm. f) odst. 3 (občansko-právní žaloba u federálního okresního soudu je nevýlučný opravný prostředek, který „má vedle jiných zákonných opravných prostředků účastníků kabelové sítě k dispozici“).
- [25] Avšak skutečnost, že stěžovateli nevznikla žádná přímá škoda, není důvodem odmítnutí stížnosti (U.S.C., svazek 47, § 208 písm. a)).
- [26] Je nám známo, že v tomto odvětví existuje úsilí vyrovnat se s otázkou ochrany údajů. Zástupci tohoto odvětví projednávali navrhované zásady „bezpečného přístupu“ a jejich možné dopady na letecké dopravce. Projednáván byl též návrh na přijetí opatření na ochranu údajů

- v odvětví, v jejichž rámci by se zúčastněné společnosti výslovně podřídili pravomoci ministerstva dopravy
- [27] Second Restatement of the Law – Torts; American Law Institute (1997) (2. novelizace právních zásad, oblast občanskoprávních deliktů, Ústav amerického práva).
- [28] To může nastat například v případě, kdy fyzické osoby spoléhaly na závazek organizace ve Spojených státech plynoucí z „bezpečného přístavu“, když dávaly správci údajů svůj souhlas s přenosem svých osobních informací do Spojených států.
- [29] Pavesich v. New England Life Ins. Co., 50 S. E. 68 (Ga. 1905).
- [30] Ibid., 69.
- [31] Elektronickým vyhledáváním v databázi Westlaw bylo nalezeno 2 703 oznámených případů občanskoprávních žalob před státními soudy od roku 1995, které se týkaly „ochrany soukromí“. Výsledky tohoto vyhledávání jsme poskytli Komisi již dříve.
- [32] Viz např. ústavu státu Aljaška, čl. 1, oddíl 22; Arizona, čl. 2 oddíl 8; Kalifornie, čl. 1, oddíl 1; Florida, čl. 1, oddíl 23; Havaj, čl. 1, oddíl 5; Illinois, čl. 1, oddíl 6; Louisiana, čl. 1, oddíl 5; Montana, čl. 2, oddíl 10; New York, čl. 1, oddíl 12; Pennsylvánie, čl. 1, oddíl 1; Jižní Karolína, čl. 1, oddíl 10; Washington, čl. 1, oddíl 7.
- [33] Ibid., kapitola 28, oddíl 652B.
- [34] Ibid., kapitola 28, oddíl 652C.
- [35] Ibid., kapitola 28, oddíl 652D.
- [36] Ibid., kapitola 28, oddíl 652E.
- [37] Informace o žalobách na malé nároky jsme Komisi poskytli již dříve.
- [38] Při nedávném elektronickém vyhledávání v databázi Westlaw bylo nalezeno 994 případů zaznamenaných v jednotlivých státech a souvisejících s náhradou škody a narušením soukromí.
- [39] Pro ujasnění je třeba poukázat na to, že příslušný právní orgán nemusí přitom zásady „bezpečného přístavu“ výslovně zmínit.
- [40] Obdobně by v tomto příkladě zmíněný lékař nemohl spoléhat na to, že by toto zákonné zmocnění převážilo nad právem fyzické osoby využít možnosti vyslovit nesouhlas pro účely přímého marketingu, jak je uvedeno ve FAQ 12. Rozsah jakékoli výjimky na základě „výslovného zmocnění“ je nutně omezen na rozsah zmocnění v rámci daného zákona.
- [41] Rozsah této výjimky je velmi omezený. Podle jejího ustanovení smí telekomunikační podnik využít informace o zákazníkovi pro vlastní potřebu související se sítí (CPNI) pouze během hovoru iniciovaného zákazníkem. Kromě toho nám FCC oznámila, že telekomunikační podnik nesmí používat CPNI k nabízení služeb jdoucích nad rámec zákaznickova dotazu. Konečně, protože zákazník musí schválit využití CPNI pro tento účel, nepředstavuje toto ustanovení ve skutečnosti žádnou „výjimku“.
- [42] Tato diskuse by neměla být chápána jako přiznání, že FCRA neposkytuje „přiměřenou“ ochranu. Jakékoli hodnocení FCRA musí brát v úvahu ochranu, kterou tento zákon poskytuje, jako celek a nesusoustřeďovat se pouze na výjimky, jak to činíme zde.
- [43] 15 U.S.C., § 45. Na shromažďování údajů na internetu a prodej splňující zákonem dané definice „zprávy o spotřebiteli“ a „subjektu poskytujícího informace o spotřebiteli“ by se uplatnil též zákon Fair Credit Reporting Act.
- [44] 15 U.S.C., § 45 písm. n).
- [45] Viz GeoCities, č. j. C-3849 (pravomocné rozhodnutí ze dne 12. února 1999) (k nahlédnutí na www.ftc.gov/os/1999/9902/9823015d%26o.htm); Liberty Financial Cos., č. j. C-3891 (pravomocné rozhodnutí ze dne 12. srpna 1999) (k nahlédnutí na www.ftc.gov/opa/1999/9905/younginvestor.htm). Viz též Children's Online Privacy Protection Act Rule (COPPA), 16 C. F. R. část 312 (k nahlédnutí na www.ftc.gov/opa/1999/9910/childfinal.htm). Pravidlo COPPA, které vstoupilo v platnost minulý měsíc, požaduje po provozovateli internetových stránek, které jsou určeny dětem do 13 let, nebo po každém, kdo vědomě shromažďuje osobní informace od dětí do 13 let, aby byly prováděny standardy poctivých informačních praktik formulované v tomto pravidle.
- [46] Viz FTC v. Touch Tone, Inc., „Civil Action“ č. 99-WM-783 (D. Co.) (podáno dne 21. dubna 1999) na www.ftc.gov/opa/1999/9904/touchtone.htm. Staff Opinion Letter ze dne 17. července 1997, vydaný v reakci na petici podanou Center for Media Education, na www.ftc.gov/os/1997/9707/cenmed.htm.
- [47] GeoCities, č. j. C-3849 (pravomocné rozhodnutí ze dne 12. února 1999) (k nahlédnutí na www.ftc.gov/os/1999/9902/9823015d%26o.htm).
- [48] Komise následně urovnala ještě další záležitost týkající se shromažďování osobních informací od dětí na internetu. Liberty Financial Companies, Inc. provozovala internetovou stránku Young Investor určenou dětem a mládeži, na které se zaměřovala na oblast peněz a investování. Komise tvrdila, že na stránce bylo nepravdivě prohlašováno, že osobní informace shromážděné od dětí v anketě budou uchovávány anonymně a že účastníkům bude zaslán e-mailový zpravodaj, jakož i ceny. Ve skutečnosti byly osobní informace o dítěti a o rodinných financích uchovávány v identifikovatelné podobě a nebyl zaslán ani zpravodaj ani ceny. Dohoda zakazuje do budoucna taková zkrslená prohlášení a požaduje, aby Liberty Financial umístila na svých stránkách určených pro děti oznámení o ochraně soukromí a opatřila si ověřitelný souhlas rodičů, dříve než bude shromažďovat osobní údaje od dětí. Liberty Financial Cos., č. j. C-3891 (pravomocné rozhodnutí ze dne 12. srpna 1999) (k nahlédnutí na www.ftc.gov/opa/1999/9905/younginvestor.htm).
- [49] Viz ReverseAuction.com, Inc. Civil Action No 000032 (D. D. C.) (podáno dne 6. ledna 2000) (tisková zpráva a podání viz www.ftc.gov/opa/2000/01/reverse4.htm).

- [50] Z tohoto důvodu prohlásila Federal Trade Commission při slyšení v Kongresu, že by pravděpodobně byly zapotřebí dodatečné právní předpisy, které by požadovaly, aby se všechny americké komerční internetové stránky zaměřené na spotřebitele řídily určitými pravidly poctivého informování. „Consumer Privacy on the World Wide Web“, slyšení před podvýborem Subcommittee on Telecommunications, Trade and Consumer Protection výboru House Committee on Commerce Sněmovny reprezentantů Kongresu Spojených států, dne 21. července 1998 (viz www.ftc.gov/os/9807/privacy98.htm). FTC předběžně upustila od požadování takových právních předpisů, aby dala podnikům usilujícím o samoregulaci příležitost ukázat, zda mohou na internetových stránkách prosadit široké přijetí pravidel poctivého informování. Ve zprávě Federal Trade Commission pro Kongres věnované ochraně soukromí na internetu: „Privacy Online: A Report to Congress“, červen 1998 (tuto zprávu lze nalézt na www.ftc.gov/reports/privacy3/toc.htm) doporučila FTC právní předpisy, které by požadovaly, aby si provozovatelé komerčních internetových stránek opatřili souhlas rodičů předtím, než by shromažďovali osobní informace od dětí do 13 let. Viz pozn. pod čarou 45 výše. V uplynulém roce konstatovala zpráva FTC „Self-Regulation and Privacy Online: A Federal Trade Commission Report to Congress“, červenec 1999 (zprávu lze nalézt na www.ftc.gov/os/1999/9907/index.htm)
- 13) dostatečný pokrok v samoregulaci a v souladu s tím se rozhodla v tuto chvíli žádné zákony nedoporučovat. Komise podá další zprávu Kongresu o pokroku v samoregulaci v nejbližších týdnech.
- V květnu 2000 předložila FTC kongresu třetí zprávu „Privacy Online: Fair Information Practices in the Electronic Marketplace“ (zprávu lze nalézt na následující adrese: www.ftc.gov/os/2000/05/index.htm).
- 22). Jsou v ní analyzovány nejnovější šetření FTC týkající se komerčních internetových stránek a otázka, do jaké míry jsou u těchto stránek uplatňována pravidla poctivého informování. Ve zprávě se rovněž doporučuje (většinou členů FTC), aby Kongres schválil zákon, který by pro komerční internetové stránky zaměřené na spotřebitele předepisoval základní ochranu soukromí.
- [51] Online formulář FTC pro stížnosti naleznete na <http://www.ftc.gov/ftc/complaint.htm>.
- [52] Například v nedávném případě internetové pyramidové hry zajistila FTC náhradu pro 15 622 spotřebitelů v celkové výši asi 5,5 mil. USD. Spotřebitelé měli bydliště ve Spojených státech a 70 dalších zemích. Viz www.ftc.gov/opa/9807/fortunar.htm; www.ftc.gov/opa/9807/ftcrefund01.htm.
- [53] Až na výjimky výslovně uvedené v zákoně o pravomocích FTC se příslušnost FTC podle zákona FTC Act pro praktiky „v obchodě nebo související s obchodem“ shoduje s ústavní pravomocí Kongresu podle doložky Commerce Clause, United States v. American Building Maintenance Industries, 422 U.S. 271, 277 č. 6 (1975). Příslušnost FTC by tedy zahrnovala pracovníprávní praktiky ve společnostech a v průmyslu v mezinárodním obchodu.
- [54] Viz „Online Auction Site Settles FTC Privacy Charges“, tisková zpráva FTC (6. ledna 2000), k nahlédnutí na <http://www.ftc.gov/opa/2000/01/reverse4.htm>.
- [55] Rozhodnutí, zda určité chování představuje „nekalé pracovníprávní praktiky“ nebo porušení kolektivní smlouvy je technická otázka, která je zpravidla vyhrazena příslušným pracovním soudům, které přijímají stížnosti, jako např. rozhodci a NLRB.
- [56] Jak je Vám známo z předchozích rozhovorů, zákon Fair Credit Reporting Act rovněž dává FTC pravomoc chránit finanční soukromí spotřebitelů v mezích zákona, a FTC nedávno vydala rozhodnutí týkající se této otázky. Viz In the Matter of Trans Union, č. j. 9255 (1. března 2000) (tisková zpráva a stanovisko je k nahlédnutí na www.ftc.gov/os/2000/03/index.htm).
- [57] Civil Action 99-WM-783 (D. Colo.) (k nahlédnutí na <http://www.ftc.gov/opa/1999/9904/touchtone.htm>) (předběžná dohoda, dosud nerozhodnuto).
- [58] 15 U. S. C. § 1011 a násl.

Poznámka: Výše uvedený text je dokumentem Komise a je publikován v Úředním věstníku Evropské unie – Official Journal L 215, 25/08/2000 P. 0007 – 0047. České znění (pouze ve formátu html) je k dispozici na internetové adrese: http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=cs&numdoc=32000D0520&model=guicheti.

Anglická verze textu – Commission Decision of 26 July 2000 pursuant to Directive 95/46/EC of the European Parliament and of the Council on the adequacy of the protection provided by the safe harbour privacy principles and related frequently asked questions issued by the US Department of Commerce (notified under document number C(2000) 2441) (Text with EEA relevance.) – ve formátu html i pdf je k dispozici na internetové adrese:

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=en&numdoc=32000D0520&model=guicheti.

Věstník Úřadu pro ochranu osobních údajů

Vydavatel: Úřad pro ochranu osobních údajů

Adresa redakce: Úřad pro ochranu osobních údajů, Pplk. Sochora 27, 170 00 Praha 7

Redakce: Miluše Nejedlá, Bohumír Lukaj, tel.: 234 665 232, fax: 234 665 505

e-mail: info@uoou.cz

internetová adresa: www.uoou.cz

Administrace: Písemné objednávky předplatného, změny adres a počtu odebíraných výtisků – SEVT, a. s., Pekařova 4, 181 06 Praha 8-Bohnice, telefon: 283 090 352, 283 090 354, fax: 233 553 422, www.sevt.cz, e-mail: sevt@sevt.cz. – **Předpokládané roční předplatné** se stanovuje za dodávku kompletního ročníku a je od předplatitelů vybíráno formou záloh ve výši oznámené ve Věstníku a pro tento rok činí 450 Kč – Vychází podle potřeby – **Tiskne:** SPRINT SERVIS, Lovosická 31, Praha 9.

Distribuce: Předplatné, jednotlivé částky na objednávku i za hotové – SEVT, a. s., Pekařova 4, 181 06 Praha 8-Bohnice, telefon: 283 090 352, 283 090 354, fax: 233 553 422; drobný prodej v prodejnách SEVT, a. s. – Praha 5, Elišky Peškové 14, tel./fax: 257 320 049, – Praha 4, Jihlavská 405, tel.: 261 260 414 – Brno, Česká 14, tel.: 542 213 962 – Ostrava, Nádražní 29, tel.: 596 120 690 – České Budějovice, Česká 3, tel.: 387 319 045 a ve vybraných knihkupectvích. **Distribuční podmínky předplatného:** Jednotlivé částky jsou expedovány předplatitelům neprodleně po dodání z tiskárny. Objednávky nového předplatného jsou vyřizovány do 15 dnů a pravidelné dodávky jsou zahajovány od nejbližší částky po ověření úhrady předplatného, nebo jeho zálohy. Částky vyšlé v době od zaevidování předplatného do jeho úhrady jsou doposílány jednorázově. Změny adres a počtu odebíraných výtisků jsou prováděny do 15 dnů. Lhůta pro uplatnění reklamací je stanovena na 15 dnů od data rozeslání, po této lhůtě jsou reklamace vyřizovány jako běžné objednávky za úhradu. V písemném styku vždy uvádějte IČ (právnícká osoba) a kmenové číslo předplatitele. **Podávání novinových zásilek** povoleno ŘPP Praha.

ISSN 1213-3442